INFORME 7/2026

SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA EN DIVERSOS MUNICIPIS

EXERCICI 2023

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

INFORME 7/2026

SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA EN DIVERSOS MUNICIPIS

EXERCICI 2023

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

Edició: maig de 2026

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, de 10 de juliol

INFORME 7/2026

SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA EN DIVERSOS MUNICIPIS
EXERCICI 2023

ÍNDEX

ABREVIACIONS

ACA	Agència Catalana de l'Aigua
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
ANR	Aigua no registrada
CASSA	Companyia d'Aigües de Sabadell, SA
EMATSA	Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA
M€	Milions d'euros
ODS	Objectiu de desenvolupament sostenible
OMS	Organització Mundial de la Salut
SAUR	Sociedad de Abastecimientos Urbanos y Rurales, SA
SINAC	Sistema d'informació nacional d'aigua de consum

ACLARIMENT SOBRE DECIMALS

Les xifres que es presenten en l'Estudi del preu de l'aigua a Catalunya, 2023, fet per l'Agència Catalana de l'aigua es mostren sense decimals, amb un decimal o més d'un, segons el cas. Per això, en aquest treball es mostren les dades tal com figuren a l'Estudi.

RESUM EXECUTIU

La Sindicatura de Comptes ha realitzat l'auditoria operativa sobre l'eficiència i l'eficàcia de la gestió del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis de Catalunya en l'exercici 2023.

L'objectiu d'aquest informe ha estat fiscalitzar diversos aspectes del servei d'abastament d'aigua en baixa per diversos municipis en l'any 2023. Per això s'han formulat cinc objectius plantejats en forma de preguntes principals relatives a si el sistema ha proporcionat aigua de qualitat, si s'han optimitzat els recursos utilitzats, si la tarifa reflecteix el cost de l'abastament d'aigua, si l'Administració feia un control i un seguiment del servei adequats i si s'han incorporat al servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic.

Les conclusions més significatives del treball de fiscalització són les següents:

- El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable en quantitat suficient, en temps adequat i de qualitat.

- Tots els municipis i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) disposaven de mecanismes d'acció social per facilitar l'accés a l'aigua a la població vulnerable.

- Als municipis de Terrassa, Sabadell i Girona, el volum d'aigua no registrada estava per sobre de la mitjana dels ens fiscalitzats.

- El servei comptava amb diverses tecnologies (xarxa amb cartografia de sistemes d'informació geogràfica, xarxa modelitzada i sectoritzada, comptadors digitals amb telemesura, sistemes de telecontrol i telecomandament i gestió digital de l'activitat) integrades que contribuïen a millorar-ne significativament l'eficiència.

- A Terrassa, Sabadell i l'AMB més del 50% de la xarxa tenia una antiguitat superior a 30 anys i més del 50% de la xarxa de Reus i Lleida tenia una antiguitat inferior a 30 anys. La inversió en la xarxa de subministrament se situa per sota del 2%.

- Només el municipi de Lleida disposava d'una comissió de seguiment o control formalment constituïda que s'encarregués de supervisar el servei de subministrament. La resta d'ens feien un seguiment de la prestació del servei, però no disposaven de cap òrgan creat a tal efecte.

- Terrassa, Lleida, Tarragona, Mataró i Girona no havien publicat la carta de serveis relativa a l'abastament d'aigua.

- Tots els ens fiscalitzats tenien integrats al servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic i el sisè dels objectius de desenvolupament sostenible.

La Sindicatura ha proposat vuit recomanacions encaminades a millorar la prestació del servei d'abastament d'aigua i a esmenar les deficiències o els riscos que s'han posat de manifest en la fiscalització.

1. INTRODUCCIÓ

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès aquest informe de fiscalització operativa de la prestació del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, corresponent a l'exercici 2023.

1.1. ANTECEDENTS

El cicle integral de l'aigua d'ús urbà comprèn les activitats de captació de l'aigua, la seva potabilització, transport i emmagatzematge, distribució, consum, la recollida d'aigües residuals i la seva depuració, i el seu retorn al medi natural en les millors condicions de qualitat possibles o la seva reutilització. El cicle integral de l'aigua comprèn diferents fases que comporten la gestió de l'abastament i sanejament d'aigua.

Figura 1. Fases del cicle urbà de l'aigua

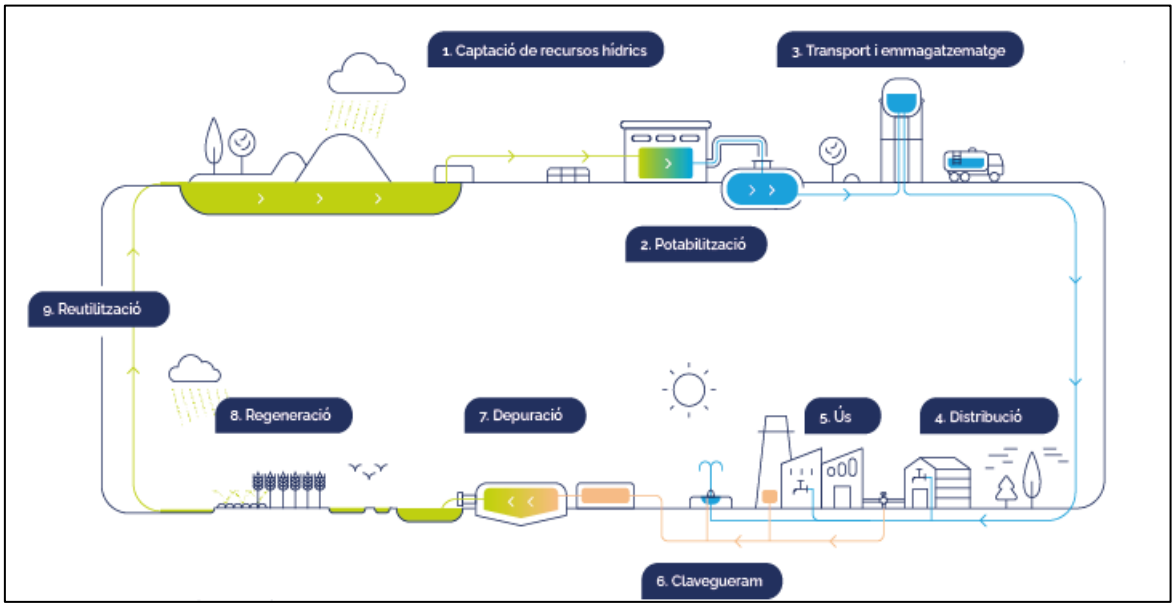

Font: Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA.

L'abastament d'aigua engloba aquelles fases del cicle integral de l'aigua que van des de la captació dels recursos hídrics fins que aquests arriben a les connexions de servei i als comptadors dels edificis i es consumeixen. El sanejament conté el procés de transport i tractament de les aigües residuals i el seu abocament al medi natural o la seva reutilització després d'haver estat depurades.

L'abastament d'aigua es divideix en abastament en alta i abastament en baixa:

- Abastament d'aigua en alta: l'aigua es capta de diverses fonts de subministrament, com poden ser les aigües subterrànies o les aigües superficials dels rius o embassaments, s'emmagatzema, es potabilitza i es transporta a les àrees urbanes.

- Abastament d'aigua en baixa: l'aigua s'emmagatzema en dipòsits urbans i és transportada fins a les xarxes de distribució que faran arribar l'aigua a llars, indústries i edificis municipals.

Aquest informe es limita a analitzar la prestació del servei d'abastament d'aigua en baixa.

1.2. MARC NORMATIU

El servei d'abastament d'aigua es regula per la normativa següent:

Normativa estatal

- Llei de l'Estat 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.
- Llei de l'Estat 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
- Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.
- Reial decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tecnicosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament (en endavant, Reial decret 3/2023).
- Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, modificada per l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, per la qual es regula el control metrològic de l'estat de determinats instruments de mesura.[1]

Normativa autonòmica

- Llei 22/2010, de 20 de juliol, del codi de consum de Catalunya.
- Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

1. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

- Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.
- Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.
- Decret 121/2014, de 26 d'agost, de la Comissió de Preus de Catalunya.
- Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya.

Normativa de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

- Llei 31/2010, de 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

2. ABAST I METODOLOGIA

2.1. OBJECTE I ABAST

L'objectiu d'aquest informe és fiscalitzar determinats aspectes de legalitat i l'eficàcia i l'eficiència del servei d'abastament d'aigua en baixa de diversos municipis de Catalunya per a l'exercici 2023.

Per poder avaluar la prestació del servei s'han definit els objectius següents, formulats en forma de preguntes:

- Objectiu 1. El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable de qualitat en quantitat suficient i en el temps adequat (eficàcia)?
- Objectiu 2. Es van optimitzar els recursos utilitzats en el procés d'abastament d'aigua (eficiència)?
- Objectiu 3. L'estructura de les tarifes ha estat dissenyada per donar compliment als principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa?
- Objectiu 4. L'Administració feia un control i un seguiment del servei adequats?
- Objectiu 5. Es van integrar al servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible?

Per facilitar l'obtenció de respostes a aquests objectius, cadascun d'ells s'ha desglossat en diversos subobjectius formulats en forma de pregunta i, per a cadascun d'aquests subobjectius s'han definit els criteris d'auditoria, que es resumeixen a l'annex 6.2. Els resultats d'auditoria que donen resposta a aquestes preguntes són a l'apartat 5 de l'informe.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2023, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors o posteriors.

L'àmbit subjectiu de l'informe han estat els municipis que l'any 2023 tenien més de 100.000 habitants:

Quadre 1. Municipis amb més de 100.000 habitants. Any 2023

Municipi	Nombre d'habitants
Barcelona	1.660.122
L'Hospitalet de Llobregat	274.455
Badalona	225.957
Terrassa	225.277
Sabadell	218.300
Lleida	143.094
Tarragona	138.262
Mataró	129.870
Santa Coloma de Gramenet	119.862
Reus	108.479
Girona	104.320

Font: dades de població del 2023 de l'IDESCAT.

D'acord amb el que s'estableix a la Llei 31/2010, de 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, els municipis de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet s'integren a l'AMB. Aquesta normativa, a l'article 14.C.*a*, també atribueix a l'AMB la competència i titularitat del subministrament domiciliari d'aigua potable o l'abastament d'aigua en baixa.

Per Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet, el gestor del servei és la mercantil Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA (d'ara endavant, Aigües de Barcelona). Cal tenir en compte que el gestor del servei presenta totes les dades del servei de forma agregada per als 23 municipis[2] on presta el servei, atès que la xarxa és unitària i global. A més, l'AMB o Aigües de Barcelona, segons el cas, han proporcionat dades totals de l'abastament d'aigua, sense ser possible distingir el servei en alta o en baixa, ja que els recursos de què disposen els utilitzen de forma conjunta per aprofitar sinergies i prestar un servei integral.

2. A més dels municipis de més de 100.000 habitants de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet Aigües de Barcelona, també gestiona el servei d'abastament d'aigua en 19 municipis més inclosos a l'AMB: Begues, Castelldefels, Cerdanyola del Vallès, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, Montcada i Reixach, Montgat, Pallejà, el Papiol, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Viladecans. L'àmbit territorial de l'AMB inclou 36 municipis.

Per tant, l'abast de l'informe és, per una banda, els set municipis de més de 100.000 habitants en què el servei d'abastament d'aigua és competència municipal segons l'article 25.2 de la Llei de l'Estat 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i per altra banda els 23 municipis en què la titularitat del servei correspon a l'AMB d'acord amb l'article 14 de la Llei 31/2010, de 3 d'agost, de l'AMB.

En aquest informe, pels municipis de Girona, Lleida, Mataró, Reus, Sabadell, Tarragona i Terrassa es mostren dades del servei d'abastament d'aigua en baixa, mentre que en el cas de l'AMB, les dades corresponen al total del servei d'abastament d'aigua, sense possibilitat de poder distingir entre l'abastament d'aigua en alta i en baixa i sense poder distingir dades individualitzades pels municipis de Badalona, Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet.

L'apartat 3 conté les conclusions més rellevants que es formulen per cada un dels objectius anteriorment esmentats, i l'apartat 4 recull les recomanacions per millorar la prestació del servei d'abastament d'aigua en els municipis fiscalitzats.

2.2. METODOLOGIA

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern i les normes tècniques d'auditoria que es desprenen de la ISSAI 100, sobre els principis fonamentals de fiscalització del sector públic; de la ISSAI 300, sobre els principis fonamentals de la fiscalització operativa, i de les GPF-OCEX 3000, 3910 i 3920, sobre l'auditoria operativa.

Per realitzar el treball, la Sindicatura ha dut a terme una anàlisi prèvia de l'entorn relacionat amb la matèria. Amb aquesta finalitat ha consultat documentació diversa: normativa aplicable, informes d'òrgans de control, estudis d'associacions especialitzades i notícies de premsa.

Les dades i la informació per dur a terme la fiscalització s'han obtingut a partir de:

- Qüestionaris enviats als ajuntaments dels municipis fiscalitzats, a l'AMB i als gestors del servei d'abastament d'aigua.
- Anàlisi i revisió de la documentació acreditativa en relació amb les respostes als qüestionaris.
- Dades en l'àmbit català obtingudes de l'Estudi dels preus de l'aigua a Catalunya, informe anual 2023, i de l'Avaluació comparativa de les auditories sobre l'eficiència hidràulica dels serveis d'abastament amb dades del 2022, ambdós realitzats per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).
- Entrevistes i informació proporcionada per l'ACA sobre els plans d'emergència.

En el treball de camp la Sindicatura ha tingut limitacions a l'accés al Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC) del Ministeri de Sanitat. Tot i disposar de l'accés a la plataforma proporcionat pel Ministeri de Sanitat, aquest no permetia consultar dades històriques per ens fiscalitzat amb el nivell de detall requerit. Com a alternativa s'han obtingut les dades directament dels gestors del servei. Així mateix, l'Agència de Salut Pública de Catalunya no ha proporcionat cap dada relacionada amb aquest treball de fiscalització, tot i haver-les-hi demanat en diverses ocasions.

D'acord amb l'abast d'aquest informe, queda fora de la fiscalització realitzada la verificació de l'exactitud de les dades trameses pels ajuntaments, l'AMB i els gestors encarregats de la prestació del servei d'abastament d'aigua.

2.3. GESTORS DEL SERVEI DE SUBMINISTRAMENT D'AIGUA

A continuació s'adjunta un breu resum dels ens gestors del servei de subministrament d'aigua dels municipis fiscalitzats i de l'AMB:

Terrassa

Terrassa Cicle de l'Aigua, EPEL, és una entitat pública empresarial local constituïda pel Ple de l'Ajuntament de Terrassa el 22 de març del 2018, per temps indefinit. L'objecte social de l'entitat és la gestió i prestació del servei públic de subministrament de l'aigua potable a la ciutat de Terrassa.

Sabadell

La Companyia d'Aigües de Sabadell, SA (CASSA) va ser fundada el 22 de juliol de 1949 amb l'objecte social de gestionar i explotar el servei de proveïment d'aigua potable a poblacions i en especial a la ciutat de Sabadell. Per complir aquesta finalitat, l'Ajuntament de Sabadell li va atorgar el servei en règim de monopoli per un termini de 99 anys, que finalitza el 31 de juliol del 2048.

L'objecte social de CASSA es va ampliar incloent-hi també la depuració d'aigües residuals.

CASSA és una societat mixta constituïda per l'Ajuntament de Sabadell (participació del 20,31% en el capital), Sociedad General de Aguas de Barcelona (participació del 78,93% en el capital) i minoritaris (participació del 0,76% en el capital).

Lleida

El 30 de setembre de 1993 el Ple de l'Ajuntament de Lleida va adjudicar a la UTE Aigües de Lleida (Agrupació Temporal de Empresas FCC, SA, i Seragua, SA) la concessió per a l'explotació del servei d'abastament i sanejament d'aigua de la ciutat.

Per Decret d'Alcaldia de 16 de desembre del 2013 es va autoritzar cedir el contracte de concessió a la mercantil Aqualia Gestión Integral del Agua, SA, que es va subrogar en tots els drets i obligacions del contracte. L'any 2014 va canviar la denominació social a l'actual FCC Aqualia, SA.

La concessió esmentada finalitza el 31 de desembre del 2037.

Tarragona

El 30 de setembre de 1977 l'Ajuntament de Tarragona va adjudicar la concessió de l'explotació del servei municipal d'abastament d'aigua a la Sociedad de Abastecimientos Urbanos y Rurales, SA (SAUR).

L'any 1983, l'Ajuntament a Corporació Municipal va establir un acord amb SAUR per crear l'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA (EMATSA).

EMATSA inclou, entre les seves activitats, la gestió del cicle integral de l'aigua a Tarragona i la Canonja, i l'abastament d'aigua als Pallaresos i al Catllar.

Els accionistes d'EMATSA són l'Ajuntament de Tarragona (51%) i la Sociedad Regional de Abastecimientos de Aguas, SAU (49%)

La durada de la societat mixta finalitza l'any 2033.

Mataró

L'any 1922 es va constituir Aguas de Argentona a Mataró, SA, per gestionar el subministrament d'aigua en aquests dos municipis.

L'any 1946 Aguas de Argentona a Mataró, SA, es va fusionar amb el Servei Municipal d'Aigües de Mataró, constituint una empresa mixta. L'any 1967, però, l'Ajuntament de Mataró va adquirir totes les accions d'aquesta societat. Finalment l'any 1986, la companyia va adoptar el nom actual: Aigües de Mataró, SA.

Aigües de Mataró, SA, té per objecte, entre d'altres, la gestió del servei públic de subministrament d'aigua potable, i el sanejament i depuració d'aigües residuals de Mataró.

Reus

Aigües de Reus Empresa Municipal, SA, es va constituir l'any 1989. La seva creació va respondre a la voluntat de l'Ajuntament de Reus de gestionar de manera directa i pública el cicle integral de l'aigua.

L'any 2002, es va crear la societat Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, SL. El 18 de juny del 2010, es va aprovar la transformació de la companyia en societat anònima, que va passar a denominar-se, Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, SA. El 31 de març del 2014, Innova va acordar absorbir Aigües de Reus Empresa Municipal, SA, i canviar la denominació a Reus Serveis Municipals, SA.

Des del 2014, Aigües de Reus va quedar establerta com una divisió operativa dins de Reus Serveis Municipals, SA.

Girona

Cicle de l'Aigua del Ter, SA, es va constituir l'11 de novembre del 2022 com a societat 100% municipal i com a instrument de descentralització funcional per a la prestació dels serveis públics municipals vinculats al cicle de l'aigua dels ajuntaments de Girona, Salt i Sarrià de Ter.

Àrea Metropolitana de Barcelona

A l'AMB el servei d'abastament d'aigua es presta mitjançant la societat d'economia mixta Aigües de Barcelona, empresa metropolitana de gestió del cicle integral de l'Aigua, SA (ABEMCIA). Aquesta societat es va constituir l'any 2013.

L'AMB participa minoritàriament en l'estructura accionarial de la societat. Els socis privats tenen el 85% del capital social. La prestació del servei per part d'ABEMCIA està establerta fins a l'any 2047.

3. CONCLUSIONS

A continuació es presenten les conclusions de la fiscalització per al conjunt de preguntes sobre la prestació del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis. Els resultats d'auditoria que motiven i expliquen aquestes conclusions són a l'apartat 5 de l'informe.

3.1. EL SISTEMA VA SER CAPAÇ DE PROPORCIONAR A LA POBLACIÓ AIGUA POTABLE EN QUANTITAT SUFICIENT, EN TEMPS ADEQUAT I DE QUALITAT (EFICÀCIA)?

El sistema va garantir el proveïment a la població d'aigua potable en quantitat suficient, en temps adequat i de qualitat. Aquesta conclusió està fonamentada en les conclusions parcials següents:

1. Els ens fiscalitzats disposaven de mecanismes d'acció social per facilitar l'accés a l'aigua de tots els sectors de la població (vegeu l'apartat 5.1.1).

2. La població va rebre una quantitat diària d'aigua suficient d'acord amb els volums fixats per l'OMS (vegeu l'apartat 5.1.1).

3. El nombre d'interrupcions no programades en el subministrament d'aigua no va ser significatiu. Tampoc no ho va ser la seva durada mitjana (vegeu l'apartat 5.1.2).

4. L'autoritat sanitària està pendent d'aprovar els diferents plans sanitaris (vegeu l'apartat 5.1.3).

5. Tots els municipis van oferir aigua de qualitat. D'acord amb les analítiques revisades l'aigua era segura microbiològicament, estava lliure de substàncies químiques en nivells perillosos, era acceptable sensorialment i es controlava mitjançant plans sanitaris (vegeu l'apartat 5.1.3).

   No obstant això, pel que fa a la vigilància municipal que han de dur a terme els ajuntaments, en un percentatge baix de les anàlisis practicades a les aixetes dels usuaris de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Mataró es va detectar la presència de plom i altres substàncies. Es va fer la recomanació de canviar elements interns (vegeu l'apartat 5.1.3).

3.2. ES VAN OPTIMITZAR ELS RECURSOS UTILITZATS EN EL PROCÉS D'ABASTAMENT D'AIGUA (EFICIÈNCIA)?

Els recursos no van ser utilitzats de la manera més eficient possible. Cal optimitzar l'ús en la prestació del servei d'abastament d'aigua. Aquesta conclusió està fonamentada en les conclusions parcials següents:

6. El volum mitjà d'aigua no registrat era del 19,15%. En els municipis de Terrassa, Sabadell i Girona era superior (vegeu l'apartat 5.2.1).

7. Tots els ens fiscalitzats tenien implementades tecnologies diverses que permetien millorar l'eficiència en la gestió del subministrament d'aigua (vegeu l'apartat 5.2.2).

8. A Terrassa, Sabadell i l'AMB més del 50% de la xarxa superava els 30 anys d'antiguitat; en els casos de Lleida i Reus l'antiguitat del 75% de la xarxa era inferior a 30 anys.

   Els nivells anuals de renovació de la xarxa d'abastament de tots els ens fiscalitzats eren inferiors al 2%, percentatge mínim que es considera necessari per frenar l'envelliment global de la xarxa (vegeu l'apartat 5.2.3).

9. Els municipis de Sabadell, Reus, Lleida i Girona tenien percentatges rellevants de comptadors amb més de 12 anys d'antiguitat que d'acord amb la normativa havien de ser renovats com a màxim l'octubre del 2027. Aquests municipis tenien marge de temps per renovar aquests comptadors (vegeu l'apartat 5.2.4).[3]

10. Tots els municipis, excepte Girona, van efectuar inversions directes en les infraestructures d'abastament d'aigua en baixa. Malgrat això, és necessari continuar destinant recursos per mitigar-ne l'envelliment i millorar les xifres d'aigua no registrada (vegeu l'apartat 5.2.5).

3.3. L'ESTRUCTURA DE LES TARIFES HA ESTAT DISSENYADA PER DONAR COMPLIMENT ALS PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT, EQUITAT, EFICIÈNCIA I TRANSPARÈNCIA INFORMATIVA?

L'estructura tarifària aplicada complia amb els principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa. Aquesta conclusió està fonamentada en les conclusions parcials següents:

11. El servei d'abastament d'aigua en baixa es prestava de manera directa en el 36,36% dels municipis de més de 100.000 habitants. La resta, un 63,64%, rebien el servei de manera indirecta (vegeu l'apartat 5.3.1).

12. Per als usos domèstic, industrial i comercial la tarifa s'estructurava en una part fixa i una part variable.

    Els usos municipals de l'aigua eren gratuïts als municipis de Terrassa, Lleida, Reus i Girona. A Sabadell, Tarragona, Mataró i l'AMB s'aplicava una quota fixa, una quota variable o ambdues (vegeu l'apartat 5.3.3).

13. Les tarifes pagades pels usuaris van ser degudament aprovades a les corresponents ordenances de prestacions patrimonials públiques no tributàries i publicades al BOP (vegeu l'apartat 5.3.4).

3. Conclusió modificada arran de les al·legacions rebudes.

14. Tots els ens tenien tarifes domèstiques progressives creixents dividides en blocs de consum que incentivaven l'ús responsable de l'aigua en aquest àmbit (vegeu l'apartat 5.3.5).

3.4. L'ADMINISTRACIÓ FEIA UN CONTROL I UN SEGUIMENT DEL SERVEI ADEQUATS?

El servei d'abastament d'aigua no es prestava amb transparència suficient. Aquesta conclusió està basada en les conclusions parcials següents:

15. Els municipis titulars del servei supervisaven el gestor que prestava el servei d'abastament d'aigua. No obstant això, només el municipi de Lleida tenia un procediment formalitzat en el qual s'establia de forma clara i detallada com s'havia de dur a terme aquest procediment de control (vegeu l'apartat 5.4.1).

16. Només Lleida tenia establertes obligacions contractuals clares relatives al control a dur a terme pel titular del servei. Pel que fa al reglament del servei, Terrassa, Girona i l'AMB tenien clàusules relatives al control del servei (vegeu l'apartat 5.4.2).

17. Tots els ens disposaven d'un servei d'atenció als clients d'abastament d'aigua en baixa, ja fos a través del gestor que prestava el servei, del titular del servei o, en última instància, del Síndic de Greuges de Catalunya o institució municipal anàloga. No obstant això, a Lleida, Mataró, Reus i l'AMB, o bé el titular del servei o bé el gestor van resoldre un percentatge significatiu de reclamacions fora del termini màxim establert (vegeu l'apartat 5.4.3).[4]

18. Les cartes de serveis en què havien de constar els compromisos amb els clients del servei d'abastament d'aigua no van ser elaborades per Terrassa, Lleida, Tarragona, Mataró i Girona. Per la seva banda, el gestor del servei de Tarragona, Mataró i Girona no va fer difusió dels compromisos adquirits amb els clients (vegeu l'apartat 5.4.4).

3.5. ES VAN INTEGRAR AL SERVEI ASPECTES RELACIONATS AMB EL CANVI CLIMÀTIC I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

Es van dur a terme accions per lluitar contra el canvi climàtic i per donar compliment als objectius de desenvolupament sostenible. Aquesta conclusió està fonamentada en les conclusions parcials següents:

4. Conclusió modificada arran de les al·legacions rebudes.

19. Els gestors de Sabadell, Mataró, Reus i l'AMB disposaven d'instal·lacions fotovoltaiques per generar energia elèctrica d'autoconsum (vegeu l'apartat 5.5.1).

20. Tots els municipis i l'AMB van implementar mesures per lluitar contra el canvi climàtic no relacionades directament amb el consum energètic (vegeu l'apartat 5.5.2).

21. Els ajuntaments dels municipis fiscalitzats, l'AMB i els gestors que presten el servei, estan desenvolupant accions per donar compliment al sisè dels objectius de desenvolupament sostenible "Aigua neta per a tothom" (vegeu l'apartat 5.5.3).

22. Tots els municipis i l'AMB van aprovar els plans d'emergència. L'autoritat hidràulica va emetre informe favorable per a tots els plans, excepte en el cas de l'AMB (vegeu l'apartat 5.5.4).

4. RECOMANACIONS

A continuació es formulen les recomanacions que es consideren pertinents a partir del resultat del treball de fiscalització realitzat. Les recomanacions proposades, orientades a diferents àmbits, van encaminades a millorar la gestió, esmenar les deficiències i reduir els riscos que s'han posat de manifest durant la fiscalització.

1. Malgrat que tots els municipis i l'AMB disposaven de mecanismes d'acció social, caldria dur a terme estudis que permetin identificar quantes persones es troben en situació de vulnerabilitat, amb l'objectiu d'assegurar que aquests mecanismes arribin a tota la població que ho necessita.

2. Caldria continuar fent els esforços necessaris per dur a terme els controls de vigilància municipal d'analítiques en aixeta i el seu registre al SINAC.

3. Seria necessari augmentar l'esforç inversor en el servei d'abastament d'aigua en baixa. En moments d'escassetat hídrica, caldria centrar esforços a reduir l'aigua no registrada (ANR) i augmentar el rendiment hidràulic. És de vital importància anar incorporant les darreres tecnologies, i augmentar progressivament el nombre de comptadors amb telemesura.

4. Es recomana als titulars del servei de subministrament d'aigua que concretin de manera clara i detallada com hauria de ser el sistema de supervisió del gestor del servei, quins indicadors o informes s'haurien d'enviar i amb quina periodicitat.

5. Les tarifes de tots els municipis i de l'AMB presentaven una estructura progressiva, amb un increment del preu mitjà per metre cúbic un cop superat el consum mínim. Caldria intensificar aquesta progressivitat per penalitzar els consums excessius i fomentar un ús més responsable de l'aigua.

6. Caldria aprofitar el contingut de les reclamacions rebudes pel gestor que van ser favorables als clients, per revisar i millorar els processos de gestió del servei de subministrament d'aigua, així com facilitar als usuaris la presentació de reclamacions mitjançant diferents canals per garantir-ne l'accessibilitat.

7. Seria recomanable que els gestors dels serveis de subministrament que no ho estiguin fent, publiquessin a la pàgina web els compromisos adquirits amb els clients i confeccionessin anualment un informe per valorar-ne el compliment.

8. El reglament del servei municipal d'abastament d'aigua hauria d'incloure, de manera precisa i clara, les clàusules que regulin la supervisió, el control i la fiscalització que el titular del servei ha d'exercir sobre el gestor.

5. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ

En aquest apartat es recull el resultat de cadascun dels objectius de fiscalització.

5.1. EL SISTEMA VA SER CAPAÇ DE PROPORCIONAR A LA POBLACIÓ AIGUA POTABLE EN QUANTITAT SUFICIENT, EN TEMPS ADEQUAT I DE QUALITAT (EFICÀCIA)?

Aquesta pregunta té com a objectiu avaluar el grau d'eficàcia del sistema de subministrament d'aigua potable, entès com la capacitat de satisfer les necessitats de la població en termes d'oportunitat, quantitat i qualitat. S'han formulat tres subpreguntes per analitzar si l'accés a l'aigua havia estat universal en quantitat suficient, si el servei d'aigua havia estat continu i fiable i si l'aigua era de qualitat d'acord amb els estàndards sanitaris exigits.

5.1.1. Tots els sectors de la població tenien accés a l'aigua en quantitat suficient?

5.1.1.1. *Accés universal*

L'article 11 del Reial decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tecnicosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament,

disposa que l'Administració local ha d'adoptar les mesures necessàries per millorar l'accés a l'aigua de consum per a tota la població, en particular per a tots els grups vulnerables o en risc d'exclusió social. S'han d'instaurar mecanismes d'acció social eficaços per assegurar el dret d'accés a l'aigua de tota la població.

Aquests mecanismes d'acció social vinculats al servei d'abastament d'aigua són estratègies i instruments administratius dissenyats per garantir que tota la població tingui un accés equitatiu al recurs, especialment per a aquella població en situació de vulnerabilitat. L'objectiu és assegurar que l'accés a l'aigua sigui just, i evitar que ningú en quedi exclòs per raons econòmiques o socials. Aquestes mesures es reflecteixen directament a les polítiques aplicades i a la configuració de les tarifes.

Els mecanismes d'acció social són de dos tipus: els de tipus A, que s'inclouen en l'estructura tarifària; i els de tipus B, que corresponen a un fons de solidaritat o similar.

L'any 2023, tant els municipis fiscalitzats com l'AMB tenien implementats mecanismes d'acció social. A la taula següent se'n pot veure el detall:

Quadre 2. Mecanismes d'acció social. Any 2023

Ens	Mecanismes tipus A (estructura tarifària)		Mecanismes tipus B (fons de solidaritat o similar)	
	Bonificació en la quota fixa	Bonificació en la quota variable	Pagament total de l'import de la factura	Pagament parcial de l'import de la factura
Terrassa	Sí	-	-	-
Sabadell	-	-	Sí	-
Lleida	-	Sí	-	Sí
Tarragona	-	Sí	Sí	-
Mataró	-	Sí	Sí	-
Reus	-	Sí	Sí	Sí
Girona	Sí	Sí	-	-
AMB	Sí	Sí	-	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

A continuació es mostra el nombre d'abonats que van utilitzar cada mecanisme, en valors absoluts i en percentatge, segons els mecanismes de tipus A o B. El resultat es presenta als quadres següents:

Quadre 3. Abonats beneficiats per cada mecanisme d'acció social. Any 2023

Ens	Mecanismes tipus A (estructura tarifària)	Mecanismes tipus B (fons de solidaritat o similar)	Total
Terrassa	2.274	-	2.274
Sabadell	-	737	737
Lleida	446	2.517	2.963
Tarragona	650	434	1.084
Mataró	2.374	723	3.097
Reus	2.302	413	2.715
Girona	1.565	-	1.565
AMB	60.987	-	60.987

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Quadre 4. Percentatge d'abonats beneficiats respecte el total d'abonats per cada mecanisme d'acció social. Any 2023

Ens	Mecanismes tipus A (estructura tarifària)	Mecanismes tipus B (fons de solidaritat o similar)	Total
Terrassa	2,20	-	2,20
Sabadell	-	0,71	0,71
Lleida	1,01	5,68	6,69
Tarragona	1,12	0,75	1,87
Mataró	3,88	1,18	5,06
Reus	4,50	0,81	5,31
Girona	2,84	-	2,84
AMB	4,12	-	4,12

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa que els municipis amb un percentatge més alt d'abonats beneficiats per aquests mecanismes van ser Lleida, Reus i Mataró. En canvi, Sabadell, Tarragona i Terrassa presentaven els percentatges més baixos.

Al quadre següent es recull l'import destinat al fons de solidaritat o similar en aquells municipis que disposaven d'aquest tipus de mecanisme:

Quadre 5. Dotació del fons solidaritat o similar, facturació anual i percentatge fons solidaritat o similar respecte a la facturació anual. Any 2023

Ens	Import fons solidaritat o similar	Facturació anual	Fons solidaritat / Facturació anual (%)
Sabadell	215.000	18.446.518	1,17
Lleida	65.943	15.560.438	0,42
Tarragona	130.500	13.890.294	0,94
Mataró	58.000	9.125.372	0,64
Reus	100.000	8.306.730	1,20

Imports en euros.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

L'any 2023, un total de 70.598 habitatges dels municipis fiscalitzats i de l'AMB es van beneficiar de mecanismes socials inclosos en l'estructura tarifària. Mitjançant el fons de solidaritat, 4.824 llars van rebre ajuts per accedir a l'aigua, tot i que l'import destinat al fons de solidaritat o similar suposava un percentatge reduït de la facturació. El total d'abonats dels municipis fiscalitzats era de 1.957.909.

Per tant, es pot afirmar que tant els municipis fiscalitzats com l'AMB comptaven amb mecanismes d'acció social que afavorien l'accés a l'aigua a les persones en situació de vulnerabilitat.

5.1.1.2. *Accés en quantitat suficient*

D'acord amb els paràmetres fixats per l'OMS la quantitat suficient d'aigua per persona i dia ha de ser entre 50 i 100 litres. Aquesta quantitat ha de permetre cobrir les necessitats bàsiques (beure, cuinar, higiene personal i neteja).

A partir de les dades lliurades pels diferents gestors dels serveis i d'acord amb el nombre d'habitants dels diferents municipis fiscalitzats s'ha fet una estimació del nombre de litres d'aigua disponibles per persona i dia. Cal tenir en compte que aquesta xifra fa referència als litres d'aigua potencialment disponibles per a cada persona, i no pas al consum real de la població. En el quadre següent es mostra aquesta estimació:

Quadre 6. Aigua subministrada a la xarxa

Ens	Litres d'aigua per habitant/dia
Terrassa	165,00
Sabadell	149,98
Lleida	156,00
Tarragona	186,77
Mataró	149,70
Reus	185,17
Girona	146,84
AMB	171,75

Font: elaboració pròpia a partir de les dades lliurades pels diferents gestors del servei.

Cal tenir en compte que el concepte d'aigua subministrada a la xarxa inclou els usos domèstic, comercial, industrial i municipal de l'aigua. Tots els ens fiscalitzats subministraven a la xarxa d'abastament una quantitat d'aigua superior als paràmetres fixats per l'OMS. Per tant, es considera que l'accés a l'aigua era en quantitat suficient.[5]

5.1.2. Era significatiu el nombre d'interrupcions en el subministrament?

Les interrupcions del servei de subministrament són de dos tipus: programades i no programades. Les primeres no s'han considerat en la fiscalització, atès que els usuaris són avisats prèviament del dia i l'hora en què tindran lloc els talls de subministrament. La fiscalització s'ha centrat en aquelles interrupcions no previstes derivades d'incidències no programades, com poden ser les fuites d'aigua o els talls en el subministrament elèctric, entre d'altres.

Al quadre següent es mostra el nombre d'interrupcions no programades registrades durant l'any 2023:

Quadre 7. Nombre d'interrupcions no programades. Any 2023

Ens	Nombre d'interrupcions no programades
Terrassa	315
Sabadell	489
Lleida	30
Tarragona	97
Mataró	166
Reus	44
Girona	407
AMB	5

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

L'AMB realitzava una gestió contínua de les interrupcions no programades, de manera que només va proporcionar a la Sindicatura les dades referents als tancaments que considerava massius, pels quals disposava d'un protocol de comunicació d'incidències.

Els talls que l'AMB considerava massius segons la població del municipi eren els següents:

5. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

Quadre 8. Talls que l'AMB considerava massius segons la població del municipi. Any 2023

Població del municipi	Avís a partir de
Més de 100.000 habitants	750 unitats de consum afectades
De 30.000 a 100.000 habitants	500 unitats de consum afectades
Menys de 30.000 habitants	250 unitats de consum afectades

Font: AMB.

Pel que fa als municipis, s'observa una disparitat en el nombre d'interrupcions no programades durant l'any 2023.

La durada mitjana de les interrupcions que hi va haver l'any 2023 va ser la següent:

Quadre 9. Durada mitjana de les interrupcions no programades en hores. Any 2023

Ens	Durada mitjana en hores
Terrassa	1,38
Sabadell	2,97
Lleida	3,93
Tarragona	1,66
Mataró	No disponible
Reus	2,16
Girona	No disponible
AMB	3,12

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Mataró no disposava d'un fitxer en què, per a totes les interrupcions no programades, hi constés la durada i Girona només tenia les dates d'obertura dels talls, però no el temps que es van prolongar.

L'anàlisi revela resultats similars pels municipis i per a l'AMB, amb una mitjana de talls no previstos que, en cap cas, supera les 12 hores d'una interrupció no avisada, d'acord amb els temps màxims acceptats per les interrupcions no programades, situats entre les 12 i les 24 hores.

En conjunt es pot concloure que el nombre d'interrupcions no va ser significatiu en relació amb el total d'hores de l'any 2023 (8.760 hores). Tampoc no va ser rellevant la durada mitjana dels talls. Per tant, es pot afirmar que el servei d'abastament d'aigua en els municipis fiscalitzats i l'AMB es va desenvolupar de manera continuada.

5.1.3. L'aigua era de qualitat per al consum humà?

L'aigua per al consum humà es considera de qualitat quan és segura microbiològicament, compleix tots els valors paramètrics legals per ser considerada lliure de substàncies químiques en nivells perillosos, s'accepta sensorialment (no té gust, olor o color) i està controlada mitjançant un pla sanitari.

En aquest sentit, el Reial decret 3/2023, de 10 de gener, estableix els criteris tecnicosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament.

La Generalitat de Catalunya, mitjançant l'Agència de Salut Pública de Catalunya, duu a terme el Programa de vigilància sanitària de l'aigua de consum, el qual proporciona la informació necessària per a la vigilància i el control sanitari de l'aigua de consum per part dels municipis, els operadors dels serveis i els professionals de l'àmbit de la salut pública. Els continguts del document publicat l'any 2005 s'està actualitzant per adaptar-lo al Reial decret 3/2023. Tot i haver-ho demanat en diverses ocasions, l'Agència de Salut Pública no ha lliurat cap tipus de documentació relacionada amb aquest programa.

Plans sanitaris d'aigua

L'avaluació i gestió del risc en una zona d'abastament o en un edifici prioritari es fa mitjançant un pla sanitari d'aigua, que garantirà sistemàticament que l'aigua sigui salubre i neta, acceptable per als usuaris i que el servei sigui continu, en quantitat i amb pressió suficients. És una metodologia amb un plantejament integral d'avaluació i gestió dels riscos que comprèn totes les etapes de l'abastament, des de la presa de captació, potabilització, emmagatzematge i distribució fins al punt de compliment i les instal·lacions interiors.

El pla sanitari de l'aigua en les zones d'abastament ha de ser elaborat pels operadors de les zones d'abastament. El pla sanitari de l'aigua en edificis prioritaris l'haurà de fer el titular de l'edifici. Tots els ens fiscalitzats disposaven de pla sanitari actualitzat a la normativa vigent, llevat de Lleida que encara no havia fet l'actualització corresponent.

Un cop elaborats els plans sanitaris, l'autoritat sanitària és qui l'ha d'aprovar. A la finalització del treball de camp, juliol del 2025, l'autoritat sanitària no havia certificat cap aprovació dels plans sanitaris d'aigua.

Control i vigilància de la qualitat de l'aigua de consum

El Reial decret 3/2023 estableix una sèrie de controls i vigilància de la qualitat de l'aigua per al consum humà. Aquests controls són els següents:

- Autocontrol: realitzat per l'operador responsable de la zona d'abastament d'aigua.
- Vigilància municipal: realitzada per l'Administració local, a l'aixeta de l'usuari.

- Control en edificis prioritaris: realitzat pel titular del local prioritari.
- Vigilància sanitària: realitzada per l'autoritat sanitària.
- Vigilància en les zones de captació: realitzada per l'administració hidràulica.
- Vigilància en vaixells: a càrrec del titular del vaixell.

El control en edificis prioritaris, la vigilància sanitària, la vigilància en les zones de captació i la vigilància en vaixells no són objecte d'anàlisi en aquest informe de fiscalització, ja que l'abast d'aquest treball és l'abastament d'aigua en baixa i els controls realitzats pel titular i gestor del servei d'abastament d'aigua.

Els resultats de les anàlisis fetes per donar compliment als diferents controls es registren en suport informàtic i es notifiquen al SINAC.

Tal com s'ha dit a l'apartat Metodologia (vegeu l'apartat 2.2) no s'ha aconseguit accedir a les dades registrades al SINAC corresponents a l'any 2023. Per això, com a procediment alternatiu, s'han sol·licitat als diferents gestors o titulars del servei les anàlisis registrades al SINAC.

El Reial decret 3/2023 disposa que l'aigua és apta per al consum quan no conté cap tipus de microorganisme, paràsit o substància en una quantitat o concentració que pugui suposar un risc per a la salut humana i compleixi els valors paramètrics que s'hi especifiquen. L'aigua no és apta per al consum quan no compleix aquests requisits.

Els resultats de les anàlisis indicaven si l'aigua era apta o no apta per al consum.

Autocontrol

Els tipus d'anàlisis per a l'autocontrol són els següents:

- Control de rutina: orientat a valorar les característiques organolèptiques de l'aigua de consum i el procés de desinfecció.
- Anàlisi de control: aporta informació sobre la qualitat organolèptica i microbiològica de l'aigua de consum i de l'eficàcia del tractament de potabilització.
- Anàlisi completa: permet determinar els valors paramètrics de tots els elements regulats per la normativa de qualitat de l'aigua.
- Control de radioactivitat: examina la presència de substàncies radioactives naturals o artificials a l'aigua de consum.
- Control operacional: proporciona una visió ràpida de l'eficàcia del tractament i de problemes de qualitat de l'aigua.
- Caracterització de l'aigua: facilita al ciutadà característiques generals de l'aigua.

Segons el Reial decret 3/2023, l'autocontrol de l'aigua és responsabilitat de l'operador de cadascuna de les zones d'abastament d'aigua.

Les anàlisis d'autocontrol es realitzen a zones d'abastament d'aigua. En aquest context, cada zona d'abastament d'aigua pot incloure diversos municipis. Cal tenir en compte que en el cas de l'AMB només són objecte de fiscalització d'aquest informe els municipis de més de 100.000 habitants: Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet. Per tant, només s'han analitzat les zones d'abastament d'aigua en què s'incloïen aquests municipis.

En el quadre següent es detalla per cada tipus d'autocontrol si durant l'any 2023 el nombre d'anàlisis realitzades complia amb el mínim de mostres requerit a la normativa:

Quadre 10. Compliment de freqüència mínima de l'autocontrol. Any 2023

Ens	Rutina	Control	Completa	Radioactivitat	Operacional	Caracterització
Terrassa	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí	Sí
Sabadell	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Lleida	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Tarragona	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Mataró	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Reus	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Girona	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
AMB	Sí	Sí	Sí	n/a	n/a	Sí

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
n/a: no aplicable, ja que les anàlisis es realitzaven en alta.

Tots els municipis fiscalitzats i l'AMB van complir amb el nombre mínim d'analítiques d'autocontrol a realitzar en l'abastament d'aigua en baixa en l'any 2023.

En el següent quadre es mostra la inscripció al SINAC de les anàlisis d'autocontrol executades pels municipis fiscalitzats i l'AMB:

Quadre 11. Anàlisis d'autocontrol inscrites al SINAC. Any 2023

Ens	Rutina	Control	Completa	Radioactivitat	Operacional	Caracterització
Terrassa	No	Sí (a)	Sí	n/a	No	Sí
Sabadell	No	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Lleida	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Tarragona	Sí	Sí	Sí	Sí	n/a	Sí
Mataró	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Reus	Sí	Sí (b)	Sí	Sí	Sí	Sí
Girona	Sí	Sí	Sí	Sí (c)	n/a	Sí
AMB	(d)	(d)	(d)	n/a	n/a	(d)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Notes:

(a) Terrassa no va poder inscriure dues anàlisis de control per no poder donar d'alta el punt de mostreig fins al 2024, corresponia a l'1,72% de les anàlisis de rutina realitzades.

(b) Reus no va inscriure una anàlisi de control per un error administratiu, corresponia al 0,85% de les anàlisis de control realitzades.

(c) Girona no va poder inscriure cinc anàlisis de radioactivitat per problemes tècnics, corresponia al 71,43% de les anàlisis realitzades de radioactivitat. Va realitzar diverses consultes al Ministeri però no va obtenir resposta.

(d) L'AMB ha proporcionat el nombre total d'anàlisis per tipus d'autocontrol, sense especificar el punt de mostreig. No s'ha pogut identificar quines anàlisis eren en alta i quines en baixa. Per tant, no s'ha pogut validar la inscripció de les realitzades en baixa al SINAC.

n/a: no aplicable, ja que les anàlisis es realitzaven en alta.

Terrassa no va poder inscriure al SINAC les mostres de rutina i operacionals i Sabadell les de rutina perquè no va poder donar d'alta els punts de mostreig a la plataforma del SINAC fins a l'any 2024. És important destacar que l'any 2023 va entrar en vigor el Reial decret 3/2023, la qual cosa va comportar un canvi normatiu rellevant i va obligar el SINAC a adaptar-se a les noves disposicions. Aquest procés d'adaptació es va dur a terme de manera gradual.

Pel que fa a la qualificació de les analítiques cal precisar que les operacionals i de caracterització no reben la valoració d'aptitud o no aptitud, sinó que només s'aporten tot un seguit de valors paramètrics de l'aigua. La resta d'anàlisis dels municipis i de l'AMB van ser aptes excepte les següents:

Quadre 12. Anàlisis d'autocontrol inscrites al SINAC qualificades com a no aptes. Any 2023

Ens	Tipus d'autocontrol	Nombre d'analítiques
Sabadell	Control	1
Mataró	Control	2
Mataró	Completa	1

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Tant en el cas de Sabadell com en el de Mataró es va fer una contramostra, que va sortir correcta, per tant, l'aigua era apta per al consum humà.

Per tant, totes les anàlisis fetes pels operadors del servei durant el període fiscalitzat van ser valorades com a aptes. Això suposava que l'aigua era de qualitat per al consum.

Vigilància municipal

La vigilància municipal es duu a terme mitjançant el control en aixeta de l'usuari. L'objectiu és determinar la qualitat de l'aigua en un punt de compliment de les instal·lacions interiors. Els ajuntaments són els responsables de fer-la i de la inscripció al SINAC.

Dels 11 municipis fiscalitzats els resultats han estat els següents:

- Tots els controls fets en aixetes d'usuaris de Lleida, Tarragona, Terrassa, Sabadell, Reus i Girona van ser aptes.
- En l'11,26% dels controls fets en aixetes d'usuaris de Barcelona (disset controls) van ser no aptes per presència de plom o altres elements a la xarxa interna. Es va recomanar substituir elements d'instal·lacions interiors.
- L'1,89% dels controls en aixeta d'usuaris de Mataró (un control) van ser no aptes per presència de plom o altres elements a la xarxa interna. Es va recomanar substituir elements d'instal·lacions interiors.
- El 8,52% dels controls en aixeta d'usuaris de l'Hospitalet de Llobregat (quinze controls) van ser no aptes per la presència d'elements a la xarxa interna. Es va recomanar substituir elements d'instal·lacions interiors.
- Badalona no va atendre el requeriment d'informació fet per la Sindicatura.
- Santa Coloma de Gramenet no va fer els controls de vigilància municipal.

Pel que fa al registre de les anàlisis al SINAC, excepte Lleida i Tarragona, la resta de municipis que va fer anàlisis no les van registrar totes.

5.2. ES VAN OPTIMITZAR ELS RECURSOS UTILITZATS EN EL PROCÉS D'ABASTAMENT D'AIGUA (EFICIÈNCIA)?

L'anàlisi de l'eficiència en el procés d'abastament d'aigua requereix realitzar una avaluació dels recursos emprats i dels resultats obtinguts. S'han examinat diversos factors, com ara si eren significatives les pèrdues d'aigua, la incorporació de tecnologies per reduir pèrdues, l'estat de conservació de la xarxa i dels comptadors, les inversions realitzades, el nivell de capacitació del personal tècnic i la relació entre inversió i aigua no registrada.

5.2.1. Era significatiu el volum d'aigua que no va ser registrat pel gestor del servei?

L'ANR és la diferència entre el volum d'aigua subministrada a les xarxes de distribució i el volum d'aigua mesurada pels comptadors. Aquest indicador inclou les pèrdues aparents i reals d'aigua i els consums facturats i no mesurats. La definició d'aquests conceptes és la següent:

- Les pèrdues aparents es deriven de consums no registrats causats per pràctiques com ara consums no autoritzats o errors en la lectura de comptadors.

- Les pèrdues reals provenen de fuites a la xarxa de distribució i a les connexions de servei.

- Els consums facturats i no mesurats. Aquest component habitualment és molt petit en serveis d'abastament amb una elevada implantació de comptadors d'aigua. Inclou, per exemple, els volums facturats mitjançant estimacions durant aquells períodes en què el comptador de l'usuari no era accessible o estava fora de servei.

L'ANR és àmpliament reconegut com un dels principals indicadors d'eficiència en la gestió de les xarxes d'aigua. Tot i això no s'ha de prendre com un sinònim exacte de les pèrdues o fuites, ja que aquestes fuites només són una part de l'ANR.

Un altre indicador habitual és el rendiment hidràulic, que mesura l'eficiència de la xarxa mitjançant el quocient entre el volum d'aigua registrat i el volum subministrat. És la contrapart de l'ANR.

Cal que els gestors orientin els seus esforços a incrementar els consums registrats i reduir els no registrats, amb l'objectiu de millorar el rendiment hidràulic de la xarxa i alhora, disminuir l'ANR.

Els valors absoluts de l'ANR no permeten comparacions directes entre municipis, ja que cal posar-los en relació amb el volum d'aigua subministrada.

En el gràfic següent es mostra el percentatge d'ANR pels municipis fiscalitzats i l'AMB per l'any 2022. Les xifres de l'ANR s'han obtingut de l'informe Avaluació comparativa de les auditories sobre l'eficiència hidràulica dels serveis d'abastament elaborat per l'ACA, corresponent a l'any 2022. L'ANR s'ha calculat com el percentatge d'aigua no registrada respecte al volum d'entrada d'aigua al servei d'abastament:

Gràfic 1. Percentatge d'aigua no registrada sobre el volum d'entrada d'aigua al servei d'abastament. Any 2022

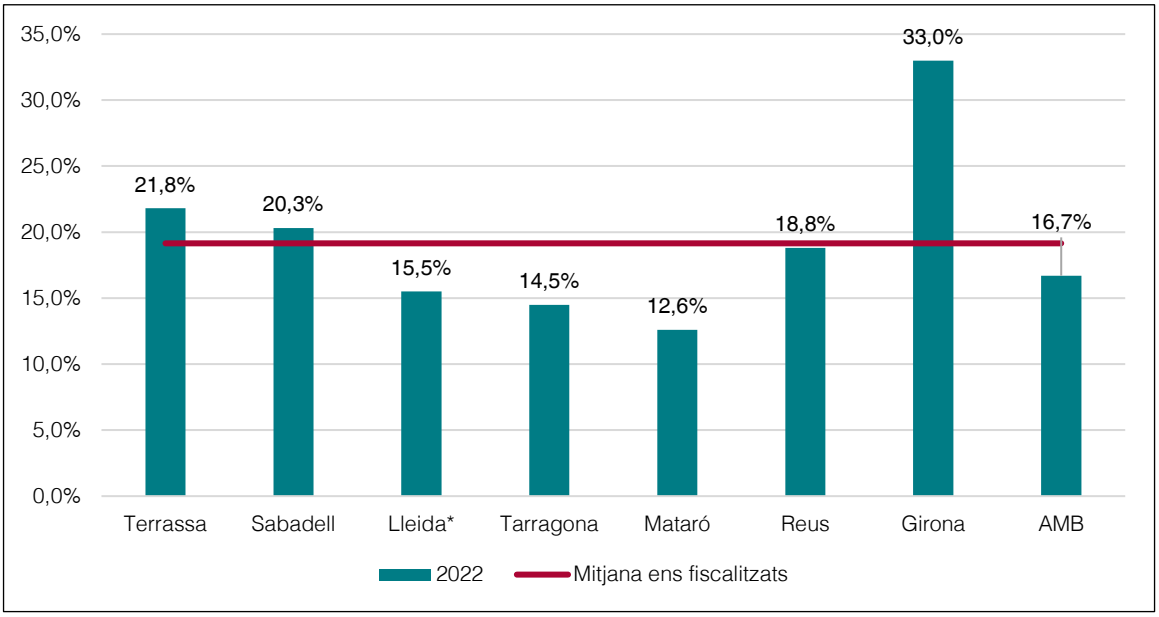

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'informe Avaluació comparativa de les auditories sobre l'eficiència hidràulica dels serveis d'abastament elaborat per l'ACA, corresponent a l'any 2022.
* Les dades de Lleida corresponen a l'any 2023, atès que per error no van presentar a l'ACA l'auditoria d'eficiència hidràulica de l'any 2022, sinó la del 2023. Lleida no va rebre cap notificació de l'ACA sobre això.

La dada de la mitjana de l'ANR, 19,15%, s'ha calculat a partir de les dades individuals dels ens fiscalitzats. S'observa que els municipis que estaven per sobre de la mitjana eren Terrassa, Sabadell i Girona. Cal que sobretot els gestors d'aquests municipis, destinin recursos a reduir els consums d'aigua no registrats i augmentar així el rendiment hidràulic.

De l'any 2022, amb les dades de què s'ha disposat, s'ha calculat l'ANR, l'ANR per quilòmetre de la xarxa de distribució i l'ANR per abonat:

Quadre 13. Aigua no registrada, aigua no registrada per quilòmetre de la xarxa de distribució i per abonat. Any 2022

Ens	ANR (m³)	Quilòmetres xarxa distribució	ANR per km de xarxa (m³/km)	Abonats	ANR per abonat (m³/abonat)
Terrassa	3.665.418	565,00	6.487,46	102.201	35,86
Sabadell	2.569.854	469,51	5.473,48	103.258	24,89
Lleida*	1.613.829	640,50	2.519,64	44.325	36,41
Tarragona	1.339.393	378,31	3.540,46	57.787	23,18
Mataró	932.949	350,50	2.661,77	60.570	15,40
Reus	1.353.506	338,10	4.003,27	50.761	26,66
Girona	2.406.574	350,96	6.857,12	54.821	43,90
AMB	31.601.510	4.722,87	6.691,17	1.470.172	21,50
Mitjana	-	-	4.779,30	-	28,48

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* Les dades de Lleida corresponen a l'any 2023, atès que per error no van presentar a l'ACA l'auditoria d'eficiència hidràulica de l'any 2022, sinó la del 2023. Lleida no va rebre cap notificació de l'ACA sobre això.

El valor de l'ANR en metres cúbics s'ha calculat seguint la metodologia de l'ACA a partir dels balanços hídrics proporcionats pels ens fiscalitzats.

Les dades d'ANR per quilòmetre de xarxa de distribució mostren dades dispars entre els municipis fiscalitzats. Girona, Terrassa i l'AMB són els que van tenir una major ANR en aquest cas.

Si s'analitza l'ANR per abonat, Girona, Lleida i Terrassa són els municipis que tenien els valors més elevats.

També s'ha fet una estimació de l'import que hauria suposat si cadascun dels ens hagués facturat als usuaris l'ANR. Per fer aquest càlcul s'ha utilitzat els €/ m³ d'aigua obtinguts de dividir la facturació anual de cada ens pel volum d'aigua facturat durant l'any. Aquest valor s'ha multiplicat pels metres cúbics corresponents a l'ANR, obtenint-ne així la seva estimació econòmica:

Quadre 14. Estimació econòmica de l'aigua no registrada. Any 2022

Ens	ANR no facturada (m³) (a)	Facturació anual	Aigua facturada (m³)	Facturació anual/volum d'aigua facturat (€/m³)	ANR
Terrassa	3.665.418	14.456.877	12.346.240	1,17	4.292.035
Sabadell	2.569.854	18.503.305	10.092.932	1,83	4.711.296
Lleida (b)	1.613.829	15.560.438	8.158.156	1,91	3.078.133
Tarragona	1.339.393	13.781.720	8.001.946	1,72	2.306.831
Mataró	932.949	9.247.269	6.351.500	1,46	1.358.298
Reus	1.353.506	8.285.917	5.926.580	1,40	1.892.329
Girona	2.406.574	3.404.227	8.178.756	0,42	1.001.683
AMB	31.601.510	302.070.564	157.989.591	1,91	60.420.980
Total	-	-	-	-	79.061.585

Imports en euros.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) Text modificat arran de les al·legacions rebudes.
(b) Les dades de Lleida corresponen a l'any 2023, atès que per error no van presentar a l'ACA l'auditoria d'eficiència hidràulica de l'any 2022, sinó la del 2023. Lleida no va rebre cap notificació de l'ACA sobre això.

El valor de l'ANR, expressat en metres cúbics, s'ha calculat seguint la metodologia de l'ACA a partir dels balanços hídrics proporcionats pels ens fiscalitzats. L'aigua facturada també s'ha obtingut d'aquests balanços hídrics.

L'estimació de l'ANR no facturada va representar 79,06 M€ en el conjunt dels ens fiscalitzats. Individualment, s'observa que l'estimació de l'ANR en euros és significativa per a cada municipi i l'AMB.

El fet de no poder facturar l'ANR comporta que els costos associats al servei d'abastament –com ara la captació i producció de l'aigua, el seu tractament i potabilització, l'energia necessària per al bombeig, el manteniment i explotació de la xarxa, així com els costos de personal, gestió i amortització d'infraestructures– no puguin ser recuperats a través de la facturació. En conseqüència, l'ANR suposa una pèrdua econòmica pel servei, ja que genera despeses reals que no poden ser repercutides als usuaris.

Cal tenir en compte que l'any 2022 i també el 2023 els municipis fiscalitzats i l'AMB realitzaven campanyes programades de detecció de fuites, excepte Mataró que en feia, però sense periodicitat fixada. Pel que fa a les campanyes de detecció de fraus, tots els municipis i l'AMB en van fer durant els anys 2022 i 2023.

L'aigua és un recurs escàs i, com s'ha evidenciat, les pèrdues que es produeixen tenen impacte directe en l'eficàcia del servei i en el medi ambient. Per aquest motiu, la reducció de l'ANR, tant de les pèrdues aparents com de les reals, ha de ser un objectiu prioritari per tots els gestors dels sistemes d'abastament d'aigua.

5.2.2. Es van implementar tecnologies que van permetre millorar l'eficiència en la gestió del subministrament?

En un context marcat per l'emergència climàtica i per períodes prolongats de sequera, assegurar la disponibilitat d'aigua s'ha convertit en una necessitat. Per fer front a aquest repte, cal impulsar la inversió en tecnologia digital, que és clau per assolir un gestió més eficient dels recursos hídrics. Aquestes tecnologies permeten recopilar grans volums de dades que, analitzades correctament, es transformen en informació útil per prendre decisions àgils. Això facilita la detecció de consums inusuals, la reducció de pèrdues, la millora de la qualitat de l'aigua i la seva devolució als ecosistemes en les millors condicions possibles.

Per avançar cap a un model més sostenible, és essencial optimitzar l'eficiència tant la hidràulica com l'energètica en tot el cicle de l'aigua, inclòs l'abastament d'aigua. Reduir les pèrdues, implementar sistemes més eficients i duradors i invertir en les infraestructures són passos necessaris. Tot això requereix una aposta clara per la modernització, amb el corresponent suport econòmic, i l'adopció de les tecnologies més avançades disponibles actualment.

Les tecnologies que permeten una gestió més eficient del subministrament, sempre que s'implementin correctament, són les següents:

- Els sistemes d'informació geogràfica aplicats a la cartografia digital, que permeten crear, gestionar, analitzar i representar visualment tot tipus de dades. Aquesta tecnologia afavoreix una comunicació més eficient, facilita la gestió de les infraestructures i dona

suport a la presa de decisions, ja que integra informació detallada sobre les característiques tècniques de la xarxa d'abastament d'aigua.

- Els models matemàtics de la xarxa, que són simulacions virtuals que reprodueixen el funcionament de les xarxes de distribució d'aigua. Aquests models són indispensables tant per planificar les instal·lacions com per preparar estratègies d'actuació en situacions crítiques o d'emergència.

- La sectorització, que consisteix a dividir la xarxa en àrees més petites per poder-les analitzar de manera individual. Això facilita la detecció de problemes i accelera l'aplicació de mesures correctives. Cada sector ha de disposar d'equipament adequat com poden ser comptadors, sensors de pressió i mesuradors per registrar els consums específics. Aquest enfocament contribueix a reduir l'ANR, a millorar el rendiment hidràulic i a controlar millor els paràmetres que afecten la qualitat de l'aigua.

- Els comptadors mecànics o digitals amb telemesura, que permeten controlar el consum d'aigua de forma remota. Aquesta tecnologia promou una gestió eficient dels recursos hídrics basada en l'anàlisi de la demanda i l'ús real de l'aigua.[6]

  A més de beneficiar els gestors, la telemesura també aporta avantatges als usuaris, ja que genera factures més precises, evita estimacions i ajuda a detectar consums anòmals que podrien indicar fraus. La lectura remota facilita la detecció anticipada de fuites, assegura un subministrament continu i comporta un important estalvi d'aigua. Aquesta detecció primerenca prolonga la vida útil de les instal·lacions i en millora l'eficiència general.

- Els sistemes de telecontrol i telecomandament, que permeten recollir dades en temps real a les instal·lacions i enviar-les als centres de control mitjançant una infraestructura tecnològica avançada. Aquestes eines garanteixen una supervisió remota segura, fiable i flexible, i permeten reaccionar ràpidament davant qualsevol incidència.

  El telecontrol facilita el seguiment de variables com el cabal, la pressió o els nivells de clor lliure, mentre que el telecomandament permet operar a distància sobre determinats elements de la xarxa. El telecontrol implica controlar a distància i el telecomandament, intervenir-hi activament.

- Els dispositius electrònics integrats en el sistema, que permeten enregistrar i processar automàticament totes les actuacions realitzades pel personal que s'ocupa del servei de subministrament d'aigua.

6. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

A continuació es mostra per cada municipi i per l'AMB el detall de les tecnologies implementades l'any 2023:

Quadre 15. Tecnologies implementades al subministrament d'aigua. Any 2023

Ens	Xarxa amb cartografia de sistemes d'informació geogràfica	Xarxa modelitzada	Xarxa sectoritzada	Comptadors digitals amb telemesura respecte al total de comptadors	Sistemes de telecontrol i telecomandament	Gestió digital activitat
Terrassa	100,00	100,00	100,00	-	Sí	Sí
Sabadell	100,00	100,00	98,00	0,56	Sí	Sí
Lleida	100,00	100,00	67,67	0,04	Sí	Sí
Tarragona	100,00	100,00	100,00	10,34	Sí	Sí
Mataró	100,00	90,00	100,00	79,47	Sí	Sí
Reus	100,00	100,00	100,00	36,77	Sí	Sí
Girona	100,00	100,00	30,00	-	Sí	Sí
AMB	100,00	100,00	100,00	*80,61	Sí	Sí

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* Excepte en el cas de l'AMB, no s'han tingut en compte els comptadors mecànics amb telemesura.[7]

En el percentatge de comptadors digitals amb telemesura és on s'observa un menor grau d'implementació en l'any 2023. Terrassa, Mataró, Reus i l'AMB disposaven de plans de telemesura de comptadors que preveien la instal·lació d'aquest comptadors els propers anys.

Tot i això, es pot concloure que els municipis fiscalitzats i l'AMB havien introduït novetats tecnològiques orientades a millorar l'eficiència en la gestió del subministrament d'aigua.

5.2.3. L'antiguitat de la xarxa d'abastament d'aigua era elevada?

Un dels problemes relacionats amb l'aigua és l'envelliment de les xarxes de distribució, fet que comporta riscos elevats de pèrdues d'aigua, augment de costos operatius, riscos per a la salut púbica i una menor resiliència davant fenòmens extrems com sequeres o inundacions. Per garantir una infraestructura eficient és imprescindible dur a terme les inversions necessàries per mantenir les xarxes en bon estat i minimitzar les pèrdues d'aigua derivades del seu deteriorament.

La vida útil de la xarxa d'abastament d'aigua està condicionada per diversos factors, com el tipus de material, la pressió de l'aigua, les condicions del terreny i el pes que suporta. Tot i que el pas del temps és un element rellevant, les avaries no depenen exclusivament

7. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

de l'antiguitat de la infraestructura, sinó que també depenen de la qualitat constructiva i de les condicions físiques i mecàniques que l'envolten.

A continuació es mostra l'antiguitat de la xarxa de distribució dels ens fiscalitzats, l'any 2023:

Quadre 16. Antiguitat de la xarxa de distribució. Any 2023

Ens	Menys de 15 anys	Entre 15 i 30 anys	Més de 30 anys	Desconeguda
Terrassa	15,78	33,78	50,44	-
Sabadell	6,42	27,31	66,21	0,06
Lleida	7,50	70,80	11,70	10,00
Tarragona	11,62	45,05	43,33	-
Mataró (a)	18,47	41,83	39,57	-
Reus	18,90	58,10	23,00	-
Girona	12,87	36,37	(b)	(b)
AMB	16,89	28,11	54,98	0,02

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) El sumatori de les dades de Mataró és de 99,87%.
(b) El percentatge de 50,76% inclou antiguitat superior a 30 anys i antiguitat desconeguda. Girona no ha pogut obtenir els percentatges de manera separada.

De l'anàlisi de les dades s'ha observat el següent:

- El percentatge de la xarxa de distribució de més de 30 anys de Terrassa, Sabadell, Tarragona, Girona i l'AMB era superior al 40%.
- Més del 50% de la xarxa d'abastament d'aigua de Terrassa, Sabadell i l'AMB tenia més de 30 anys d'antiguitat.
- Els municipis amb la xarxa més moderna eren Lleida i Reus, ja que el percentatge amb menys de 30 anys era del 78,30% i 77%, respectivament.

A continuació es presenten les dades del percentatge de renovació anual de la xarxa d'abastament d'aigua l'any 2023:

Quadre 17. Percentatge renovació anual xarxa distribució. Any 2023

Ens	Percentatge
Terrassa	1,06
Sabadell	0,38
Lleida	0,47
Tarragona	0,88
Mataró	1,16
Reus	0,56
Girona	0,14
AMB	0,93

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Segons l'Associació Espanyola d'Abastaments d'Aigua i Sanejament i l'Associació d'Empreses Gestores dels Serveis d'Aigua Urbana, la taxa ideal de renovació de les xarxa d'abastament d'aigua és del 2% per tal de mantenir les infraestructures en condicions de sostenibilitat per a l'adequada prestació dels serveis d'aigua urbana. El 2023, segons dades d'aquestes mateixes associacions, el percentatge anual de renovació de les xarxes d'abastament d'aigua a Espanya, va ser del 0,49%.

Les dades del darrer quadre mostren que tots els ens fiscalitzats tenien un percentatge de renovació de la xarxa per sota del 2%. Tot i això, Mataró, Terrassa, l'AMB són els que presentaven un percentatge major.

No obstant això, tots els municipis fiscalitzats i l'AMB fan tasques de manteniment preventiu de la xarxa d'abastament d'aigua amb l'objectiu de garantir-ne el bon funcionament, allargar-ne la vida útil i assegurar la qualitat del servei.

Cal incrementar les inversions destinades a la renovació progressiva de la xarxa d'abastament d'aigua. L'envelliment de les infraestructures redueix l'eficiència del servei i comporta no només un augment dels costos econòmics, sinó també dels ambientals a través de les fuites d'aigua, i els socials a causa de l'augment d'interrupcions del servei tant programades com no programades.

Tots els municipis i l'AMB haurien d'incrementar la taxa de renovació de la xarxa, especialment aquells que disposen d'infraestructures més envellides. Els percentatges anuals de renovació no aturaven l'envelliment global de la xarxa.

5.2.4. L'antiguitat dels comptadors era elevada?

Els comptadors són els dispositius encarregats de registrar el consum d'aigua potable tant en l'àmbit domèstic com comercial i industrial i en els serveis municipals. Constitueixen la base per facturar l'aigua consumida i en el cas dels comptadors equipats amb la tecnologia adequada, permeten oferir serveis addicionals mitjançant sistemes de lectura a distància.

La precisió en les lectures dels comptadors és clau per registrar correctament l'aigua consumida individualment i en tot l'abastament d'aigua.

Segons l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, modificada per l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, per la qual es regula el control metrològic de l'estat de determinats instruments de mesura, la vida útil dels comptadors d'aigua és de 12 anys. Aquells que estiguessin en servei a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre (24 d'octubre del 2020) i que haguessin superat la seva vida útil o la superessin abans del 24 d'octubre del 2027, havien de ser substituïts abans d'aquesta data. Aquest període de vida útil es podia ampliar per

períodes successius de cinc anys, sempre que el gestor acredités el compliment dels criteris de verificació que es recullen en aquesta Ordre.[8]

A continuació figura un quadre amb l'antiguitat dels comptadors segons el tipus, l'any 2023:

Quadre 18. Antiguitat dels comptadors. Any 2023

Ens	Comptadors mecànics (%)				Comptadors digitals (%)			
	Menys de 5 anys	Entre 5 i 10 anys	Entre 10 i 12 anys	Més de 12 anys	Menys de 5 anys	Entre 5 i 10 anys	Entre 10 i 12 anys	Més de 12 anys
Terrassa	39,50	39,62	18,70	2,18	-	-	-	-
Sabadell	44,88	16,00	3,70	34,86	0,12	0,44	-	-
Lleida	50,50	23,93	6,09	19,45	0,04	-	-	-
Tarragona	48,81	29,97	5,84	5,04	10,33	-	0,01	-
Mataró	2,91	10,51	0,74	0,38	34,18	35,34	6,47	9,47
Reus	2,12	5,70	2,23	21,96	37,86	30,01	0,01	0,11
Girona	41,70	27,27	17,65	13,38	-	-	-	-
AMB	25,54	29,90	1,49	4,97	20,19	14,16	2,92	0,83

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

De l'anàlisi de les dades s'ha observat el següent:

- A finals de l'any 2023, Sabadell, Reus, Lleida i Girona tenien un percentatge significatiu de comptadors amb més de 12 anys, que d'acord amb el que s'estableix en l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, modificada per l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, per la qual es regula el control metrològic de l'estat de determinants instruments de mesura, havien de ser renovats abans del 24 d'octubre del 2027. Aquests municipis tenien marge de temps per renovar aquests comptadors.[9]

- L'AMB, Tarragona i Terrassa són els ens amb un percentatge menor de comptadors de més de 12 anys.

- El percentatge de comptadors digitals és residual pels ens fiscalitzats, excepte en els casos de Mataró, Reus i l'AMB, on tenien una presència més destacada.

Les dades del percentatge de renovació anual de comptadors són les següents:

8. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

9. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

Quadre 19. Percentatge anual de renovació de comptadors. Any 2023

Ens	Percentatge anual renovació comptadors
Terrassa	9,39
Sabadell	9,82
Lleida	10,53
Tarragona	4,07
Mataró	4,68
Reus	4,31
Girona	4,10
AMB	9,23

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Es pot concloure que Sabadell, Reus, Lleida i Girona, però sobretot els dos primers tenien percentatges significatius de comptadors antics. Seria recomanable aprofitar la renovació per incorporar comptadors digitals que a més disposessin de funcionalitats de telemesura, per tenir els avantatges d'aquest sistema (vegeu l'apartat 5.2.2).[10]

Per tant, cal dedicar esforços i recursos per mantenir un parc de comptadors que no superi la vida útil prevista i aprofitar les renovacions per incorporar dispositius digitals amb telemesura.

5.2.5. Es van fer millores i/o inversions a les infraestructures?

Les inversions en l'abastament d'aigua es poden destinar tant a la construcció de noves infraestructures o equipaments com a la renovació o millores de les ja existents. En general, les obres noves responen a l'increment de la demanda, a la millora de la qualitat de l'aigua o a l'adaptació als efectes del canvi climàtic. En canvi, les actuacions sobre infraestructures existents tenen com a objectiu preservar les condicions necessàries per garantir el bon funcionament de la xarxa de subministrament.

Tan important és invertir en noves infraestructures com en la renovació de les actuals. Mantenir la xarxa en bon estat i substituir els elements deteriorats és clau per evitar fuites i pèrdues, i per disposar d'una xarxa eficient. A més, cal tenir en compte, tal com s'ha esmentat anteriorment, el constant progrés tecnològic en el sector de l'aigua, i la necessitat d'incorporar noves tecnologies per optimitzar-ne l'ús i el rendiment.

10. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

S'ha calculat una ràtio que mesura la relació entre la inversió en abastament d'aigua en baixa i el volum d'aigua subministrat a la xarxa. Cal precisar que, en aquesta ràtio, només s'ha considerat aquella inversió en baixa que incideix directament en les infraestructures del servei d'aigua i que té un impacte directe en la qualitat, l'eficiència i la seguretat del subministrament. No s'han considerat aquelles inversions que donen suport o complementen el funcionament del servei d'abastament d'aigua.

Quadre 20. Inversió per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada. Any 2023

Ens	Inversió abastament d'aigua en baixa	Aigua subministrada a la xarxa (hm³)	Inversió per hm³ d'aigua subministrada (€/hm³)
Terrassa	1.591.503	15,94	99.859
Sabadell	1.690.795	11,95	141.487
Lleida	846.875	10,14	83.492
Tarragona	902.159	9,43	95.714
Mataró	1.369.397	7,02	195.084
Reus	903.125	7,34	123.113
Girona	-	10,25	-
AMB*	53.224.054	186,36	285.596

Imports en euros.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* Inclou inversió tant de l'abastament d'aigua en alta com en baixa, atès que l'AMB presenta les dades conjuntes i no separables.

La inversió en abastament d'aigua en baixa era dispar entre els ens fiscalitzats, Mataró, Sabadell i Reus eren els que invertien més per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada.

Girona no va executar inversió directa en abastament d'aigua en baixa. Cal tenir en compte, que la societat que prestava el servei el 2023 es va constituir l'11 de novembre del 2022 (vegeu l'apartat 2.3).

La inversió en abastament d'aigua en baixa va tenir el destí següent:

Quadre 21. Destí de la inversió en subministrament. Any 2023

Ens	Inversió en noves infraestructures o equipaments	Inversió en renovació
Terrassa	22,35	77,65
Sabadell	3,17	96,83
Lleida	-	100,00
Tarragona	19,08	80,92
Mataró	-	100,00
Reus	21,56	78,44
Girona	-	-
AMB	70,38	29,62

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa que els municipis fiscalitzats van invertir majoritàriament en la renovació de la xarxa. L'AMB, que va proporcionar dades conjuntes d'inversió directa i indirecta, era l'únic ens fiscalitzat que invertia més en noves infraestructures o equipaments que en la seva substitució.

També s'ha analitzat quin percentatge suposava la inversió directa sobre la facturació per abastament d'aigua en baixa:

Quadre 22. Inversió directa sobre facturació per abastament d'aigua. Any 2023

Ens	Inversió sobre facturació per abastament d'aigua
Terrassa	11,17
Sabadell	9,17
Lleida	5,44
Tarragona	6,49
Mataró	15,01
Reus	10,87
Girona	-
AMB*	17,11

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* Inclou inversió directa i indirecta.

Mataró, Terrassa i Reus són els ens que tenen una ràtio superior d'inversió directa sobre facturació en abastament d'aigua en baixa.

La inversió tant directa com indirecta en abastament d'aigua (inclou en alta i en baixa) de l'AMB, suposava el 17,11% sobre la facturació en abastament d'aigua.

Tots els ens fiscalitzats disposaven de pla d'inversions i en feien el seguiment corresponent.

Tal com s'ha comentat, però, el percentatge de renovació de la xarxa de distribució (vegeu l'apartat 5.2.3) era inferior al 2% i es considera que la xarxa continuaria envellint.

El manteniment preventiu de les infraestructures és imprescindible per garantir l'eficàcia del servei. Tots els municipis fiscalitzats en fan (vegeu l'apartat 5.2.3). Tanmateix, això no és suficient per assegurar-ne la sostenibilitat ni la continuïtat en la prestació del servei. Cal tenir en compte, l'obsolescència tècnica derivada del progrés tecnològic que juntament amb l'exigència de preservació de recursos i la seva qualitat, influeixen en la vida útil i els cicles de renovació d'aquestes infraestructures.

Els municipis fiscalitzats, excepte Girona, i l'AMB van realitzar inversions directes en la xarxa d'abastament d'aigua en baixa, aquesta continuava envellint, motiu pel qual caldria incrementar les inversions que s'estan realitzant.

5.2.6. Quina relació hi ha entre inversió en abastament d'aigua en baixa i reducció de l'aigua no registrada

Per analitzar la relació entre la inversió feta i la reducció de l'aigua no registrada s'ha partit de la inversió feta durant l'any 2023 i vist quin efecte va poder tenir sobre la xifra d'aigua no registrada dels anys 2022 i 2024 (segons les xifres incloses en les auditories d'eficiència hidràulica que cada dos anys publica l'ACA). Aquesta relació es mostra en el quadre següent:

Quadre 23. Inversió en abastament d'aigua en baixa i aigua no registrada

Ens	Inversió 2023	ANR sobre el volum d'entrada 2022 (%)	ANR sobre el volum d'entrada 2024 (%)	Variació ANR (%)
Terrassa	1.591.503	21,80	21,60	(0,92)
Sabadell	1.690.795	20,30	19,20	(5,42)
Lleida (a)	846.875	15,50	16,20	4,52
Tarragona	902.159	14,50	11,60	(20,00)
Mataró	1.369.397	12,60	10,80	(14,29)
Reus	903.125	18,80	17,30	(7,98)
Girona (b)	-	33,00	22,30	(32,42)
AMB (c)	53.224.054	16,70	15,10	(9,58)

Font: elaboració pròpia.
Notes:
(a) Les dades d'ANR corresponen als anys 2023 i 2024.
(b) L'any 2023 no va fer cap inversió.
(c) Presenta dades conjuntes d'inversió en abastament en alta i en baixa.

Com es pot apreciar en el quadre anterior la inversió feta ha permès disminuir l'aigua no registrada en diferents percentatges segons l'ens, llevat del cas de Lleida, en què l'aigua no registrada augmenta d'un període a l'altre. Tot i això, cal tenir en compte que l'ANR depèn de diversos factors, no només del nivell d'inversió realitzat. Entre aquests factors hi ha, per exemple, l'antiguitat de les infraestructures, la pressió de l'aigua, la detecció i reparació de fuites, la precisió de la lectura dels comptadors, i també possibles consums no registrats. Per això, no es pot establir una relació directa entre la inversió realitzada i l'ANR.

5.3. L'ESTRUCTURA DE LES TARIFES HA ESTAT DISSENYADA PER DONAR COMPLIMENT ALS PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT, EQUITAT, EFICIÈNCIA I TRANSPARÈNCIA INFORMATIVA?

Aquesta pregunta té com a objectiu analitzar el cost i la tarifa aplicada al servei, valorant si el model tarifari era transparent i sostenible. S'han examinat diversos aspectes clau: la forma com es prestava el servei, el cost associat a la seva execució, la tarifa aplicada als usuaris, el procés d'aprovació i comunicació d'aquestes tarifes, i si l'estructura tarifària en fomentava un ús responsable en l'àmbit domèstic.

5.3.1. Com es prestava el servei d'abastament d'aigua?

D'acord amb el Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, les formes de gestió del servei públic d'abastament d'aigua en baixa es realitza, principalment, mitjançant una d'aquestes modalitats de gestió:

- Gestió directa:
  - Pel mateix ajuntament
  - Mitjançant una entitat pública empresarial
  - A través d'una societat mercantil amb capital íntegrament públic

A través de la gestió directa el titular del servei controla directament la planificació, la qualitat del servei, les inversions necessàries, el manteniment de les infraestructures o la fixació de les tarifes.

- Gestió indirecta:
  - Concessió
  - Societat mercantil amb capital social mixt

Mitjançant la gestió indirecta el titular del servei encarrega a un tercer, la prestació del servei mitjançant un contracte de concessió o altres fórmules de col·laboració publico-privada. El titular del servei conserva les funcions de regulació, supervisió i control. L'encarregat de prestar el servei assumeix la gestió operativa, manteniment de la xarxa, la lectura de comptadors o la facturació. Aquest model exigeix mecanismes rigorosos de control per garantir la qualitat del servei.

La tria d'un sistema de gestió dependrà de diversos factors com ara la dimensió del municipi, la complexitat de la xarxa, la disponibilitat de recursos tècnics i econòmics, com també els objectius estratègics de la política municipal en matèria d'aigua.

L'any 2023, la forma de prestació del servei per part dels municipis de més de 100.000 habitants i l'AMB era la següent:

Quadre 24. Forma de prestació del servei d'abastament d'aigua en baixa. Any 2023

Ens	Forma de prestació
Barcelona	Indirecta
L'Hospitalet de Llobregat	Indirecta
Badalona	Indirecta
Terrassa	Directa
Sabadell	Indirecta
Lleida	Indirecta
Tarragona	Indirecta
Mataró	Directa
Santa Coloma de Gramenet	Indirecta
Reus	Directa
Girona	Directa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

De manera que l'any 2023 la situació dels municipis de més de 100.000 habitants segons la gestió del servei de subministrament d'aigua fos directa o indirecta era la següent:

Gràfic 2. Percentatge de municipis de més de 100.000 habitants amb gestió directa o indirecta. Any 2023

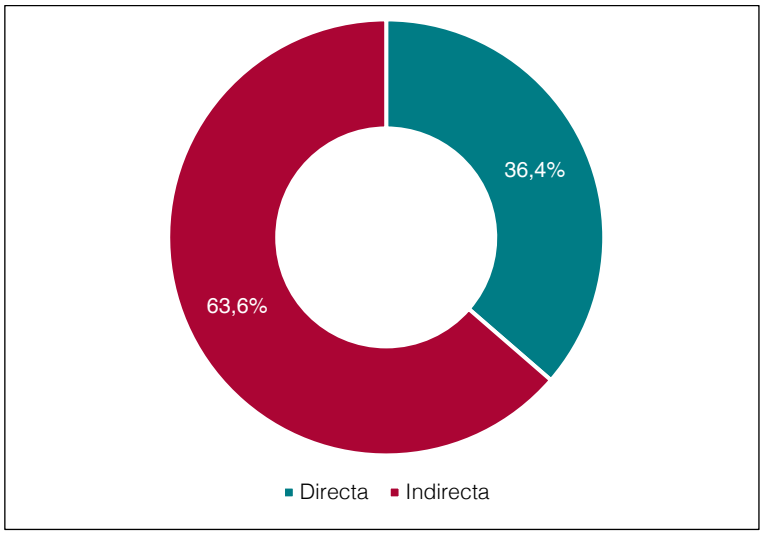

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Els percentatges de distribució dels municipis fiscalitzats coincidien amb els percentatges obtinguts de l'Estudi del preu de l'aigua a Catalunya, any 2023, realitzat per l'ACA, on es concreta que la gestió directa era el model aplicat pel 57% dels municipis de Catalunya, i la indirecta, pel 43% restant.

L'AMB, que integra entre d'altres els municipis de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet, tal com s'assenyala en el quadre, prestava el servei de manera indirecta.

En l'apartat 2.3 s'adjunta una breu descripció de cadascuna de les entitats que prestava el servei d'abastament d'aigua en baixa als ens fiscalitzats.

5.3.2. Quin era el cost del servei d'abastament d'aigua?

Per prestar el servei d'abastament d'aigua s'incorre a un conjunt de costos que permeten subministrar una quantitat d'aigua determinada a la xarxa. En el quadre següent s'ha calculat el cost mitjà per habitant pels ens fiscalitzats:

Quadre 25. Cost d'aigua per habitant. Any 2023

Ens	Costos totals abastament aigua	Habitants	Cost per habitant (€/habitant/any)
Terrassa (a)	18.173.776	225.277	80,67
Sabadell	19.538.119	218.300	89,50
Lleida	7.780.526	143.094	54,37
Tarragona	14.187.743	138.262	102,61
Mataró	11.943.037	129.870	91,96
Reus	10.329.937	108.479	95,23
Girona (b)	3.718.730	104.320	35,65
AMB (c)	(d) 315.788.005	(e) 2.972.780	(d)106,23

Imports en euros.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'IDESCAT.
Notes:
(a) Inclou costos de producció i compra d'aigua per subministrament en alta a altres poblacions.
(b) Inclou costos de Girona, Salt i Sarrià de Ter.
(c) Inclou costos abastament d'aigua en alta i en baixa.
(d) Dades modificades arran de les al·legacions rebudes.
(e) Les dades de població són dels 23 municipis en què el servei de subministrament d'aigua es presta mitjançant Aigües de Barcelona.

Cal advertir que aquestes xifres no són directament comparables, ja que cada companyia subministradora pot haver aplicat criteris d'imputació de costos diferents. En absència d'una metodologia homogènia de càlcul, les diferències observades podien respondre a la forma en què s'han comptabilitzat els costos, i no necessàriament a una major o menor eficiència del servei.

A més, hi ha múltiples factors que també influeixen en els costos i que poden variar en funció del context geogràfic, climàtic, econòmic i tecnològic:

- Origen de l'aigua: subterrani, superficial o mitjançant dessalinització. Cada font comporta diferents costos d'inversió i manteniment.
- La distribució espacial dels habitatges al municipi, orografia del territori i estacionalitat de la demanda d'aigua.
- Sequeres prolongades o episodis de pluges intenses poden afectar la disponibilitat i estabilitat de les fonts d'aigua.
- Model de gestió, les polítiques tarifàries i el nivell mitjà de consum per habitant.
- Les infraestructures per prestar el servei, el seu manteniment, modernització, eficiència energètica i la distància entre les fonts d'aigua i els punts de distribució.

La importància dels costos rau en el fet que aquests han de ser els mínims per subministrar el nivell màxim d'aigua a cada habitant, però tal com s'ha dit, aquests no són comparables entre municipis ja que depenen de molts factors.

Cal que el gestor determini quins costos s'han de repercutir a les tarifes, per fer-ho de manera adequada. Una vegada establert el nivell de recuperació de costos que s'ha d'incorporar a la tarifa, cal dissenyar estratègies que permetin redistribuir aquestes costos atenent a criteris socials i incentivar l'ús eficient de l'aigua.

5.3.3. Quina era la tarifa que s'aplicava?

La tarifa de l'aigua és l'instrument econòmic que pretén aconseguir el finançament per a l'explotació del servei i de les inversions necessàries per mantenir les instal·lacions en bon estat i garantir així la correcta prestació del servei d'abastament d'aigua.

Les tarifes de subministrament d'aigua en baixa s'estructuren, normalment, de la manera següent:

- Part fixa de servei i/o mínim de consum o facturació
- Part variable per blocs de consum
- Quota de conservació de comptadors i connexions
- Altres cànons i recàrrecs vinculats al servei

En aquesta subpregunta s'analitzaran les parts fixes i variables de les tarifes aplicables als ens fiscalitzats. No formen part de l'abast d'aquest informe, en cas que n'hi hagi, la quota de conservació de comptadors i les connexions i altres cànons o recàrrecs relacionats amb l'abastament d'aigua.

S'han analitzat les tarifes aplicables als consums mesurats amb comptador, sense tenir en compte el subministrament per aforament,[11] i pels usos domèstic, industrial, comercial i municipal.

Per analitzar l'estructura de la part fixa de la tarifa s'han establert les categories següents:

- Mínim de consum: es determina un import fix que inclou un cert volum d'aigua, encara que no hi hagi consum.
- Mínim i quota fixa: combinació d'una quota fixa i un mínim de consum inclòs.
- Quota fixa: es paga una quantitat fixa cada període independentment del consum. No s'inclou cap volum d'aigua mínim.
- Sense quota ni mínim: no hi ha part fixa a la tarifa.

11. El subministrament per aforament és un tipus de subministrament controlat en què el volum d'aigua que rep l'usuari està limitat i regulat mitjançant un dispositiu que mesura o restringeix el cabal d'aigua que pot circular. El consum d'aigua no és lliure.

En la part variable de la tarifa s'ha analitzat el nombre de trams de consum. La decisió del nombre de trams de l'estructura tarifària depèn de l'estratègia que es vol seguir per fomentar un consum responsable i garantir l'accés equitatiu al recurs.

Ús domèstic

L'ús domèstic de l'aigua és aquell que es destina a satisfer les necessitats bàsiques de les persones en els seus habitatges particulars. Inclou activitats com beure, cuinar, higiene personal, neteja de la llar o reg de petits jardins. Aquest tipus de consum és essencial per al benestar personal i, habitualment, té les tarifes més reduïdes.

Part fixa de la tarifa domèstica

En els quadres següents només s'han completat les columnes dels ens fiscalitzats que disposaven dels paràmetres corresponents en la seva estructura tarifària aprovada.

A continuació es mostra quina era l'estructura de la part fixa de la tarifa domèstica l'any 2023 pels ens fiscalitzats:

Quadre 26. Part fixa de la tarifa d'ús domèstic. Any 2023

Ens/Catalunya	Mínim de consum	Mínim i quota fixa	Quota fixa	Sense quota ni mínim
Terrassa	-	-	Sí	-
Sabadell	-	-	Sí	-
Lleida	-	-	Sí	-
Tarragona	-	-	Sí	-
Mataró	-	-	Sí	-
Reus	-	-	Sí	-
Girona	-	-	Sí	-
AMB	-	-	Sí	-
Catalunya (%)	34,9	4,7	51,5	8,9

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

S'observa que tots els ens fiscalitzats tenen una quota fixa sense establir un nombre mínim de metres cúbics de consum d'aigua. Aquesta era l'opció més utilitzada pels municipis catalans l'exercici 2023.

Part variable de la tarifa domèstica

La disposició de la part variable de la tarifa domèstica l'any 2023 va ser la següent:

Quadre 27. Part variable de la tarifa d'ús domèstic. Any 2023

Ens/Catalunya	Sense trams	Tram únic	Dos trams	Tres trams	Quatre trams	Més de quatre trams
Terrassa	-	-	-	Sí	-	-
Sabadell	-	-	-	-	Sí	-
Lleida	-	-	-	-	Sí	-
Tarragona	-	-	-	Sí	-	-
Mataró	-	-	-	-	Sí	-
Reus	-	-	-	Sí	-	-
Girona	-	-	-	-	Sí	-
AMB	-	-	-	-	-	Sí
Catalunya (%)	4,1	7,1	16,4	40,9	23,1	8,4

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

En aquest cas, els municipis fiscalitzats aplicaven tres trams o quatre trams a la facturació de la part variable pels abonats domèstics, alternatives seleccionades per la majoria de municipis de Catalunya. L'AMB disposava de més de quatre trams en la quota variable.

Ús industrial

L'ús industrial de l'aigua fa referència al consum vinculat a processos productius. L'aigua pot ser utilitzada pel refredament de maquinària o neteja d'equips, entre d'altres. Aquest ús sol anar associat a un consum elevat.

Part fixa de la tarifa industrial

En el quadre següent es presenta l'estructura de la part fixa de la tarifa per ús industrial l'any 2023 pels municipis fiscalitzats:

Quadre 28. Part fixa de la tarifa d'ús industrial. Any 2023

Ens/Catalunya	Mínim de consum	Mínim i quota fixa	Quota fixa	Sense quota ni mínim
Terrassa	-	-	Sí	-
Sabadell	-	-	Sí	-
Lleida	-	-	Sí	-
Tarragona	-	-	Sí	-
Mataró	-	-	Sí	-
Reus	-	-	Sí	-
Girona	-	-	Sí	-
AMB	-	-	Sí	-
Catalunya (%)	34,1	4,4	51,9	9,6

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

Tal com passava en la tarifa d'ús domèstic, tots els ens fiscalitzats tenien una quota fixa per l'ús industrial de l'aigua. També en aquest cas, la majoria dels municipis catalans optaven per aquesta alternativa.

Part variable de la tarifa industrial

L'any 2023 la disposició de la part variable de la tarifa industrial pels ens fiscalitzats va ser la següent:

Quadre 29. Part variable de la tarifa d'ús industrial. Any 2023

Ens/Catalunya	Sense trams	Tram únic	Dos trams	Tres trams	Quatre trams	Més de quatre trams
Terrassa	-	-	Sí	-	-	-
Sabadell	-	-	Sí	-	-	-
Lleida	-	-	-	Sí	-	-
Tarragona	-	-	Sí	-	-	-
Mataró	-	-	Sí	-	-	-
Reus	-	-	-	Sí	-	-
Girona	-	-	Sí	-	-	-
AMB	-	-	Sí	-	-	-
Catalunya (%)	3,4	25,0	28,2	29,7	11,1	2,6

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

Els ens fiscalitzats tenien dos o tres trams en la part variable de la tarifa d'ús industrial. La mateixa situació era la més habitual a Catalunya.

Ús comercial

L'aigua destinada a ús comercial s'utilitza en activitats vinculades al comerç i als serveis. Aquest tipus de consum està estretament relacionat amb l'atenció al públic i el funcionament diari dels establiments.

Part fixa de la tarifa comercial

En el quadre següent es presenta l'estructura de la part fixa de la tarifa per ús comercial pels municipis fiscalitzats l'any 2023:

Quadre 30. Part fixa de la tarifa d'ús comercial. Any 2023

Ens/Catalunya	Mínim de consum	Mínim i quota fixa	Quota fixa	Sense quota ni mínim
Terrassa	-	-	Sí	-
Sabadell	-	-	Sí	-
Lleida	-	-	Sí	-
Tarragona	-	-	Sí	-
Mataró	-	-	Sí	-
Reus	-	-	Sí	-
Girona	-	-	Sí	-
AMB	-	-	Sí	-
Catalunya (%)	32,6	4,1	54,3	9,0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

Tots els ens fiscalitzats tenien establerta una quota fixa per a l'aigua destinada a usos comercials. La major part dels municipis catalans triaven també aquesta opció.

Part variable de la tarifa comercial

L'any 2023, la disposició de la part variable de la tarifa comercial pels ens fiscalitzats va ser la següent:

Quadre 31. Part variable de la tarifa d'ús comercial. Any 2023

Ens/Catalunya	Sense trams	Tram únic	Dos trams	Tres trams	Quatre trams	Més de quatre trams
Terrassa	-	-	Sí	-	-	-
Sabadell	-	-	Sí	-	-	-
Lleida	-	-	-	Sí	-	-
Tarragona	-	-	Sí	-	-	-
Mataró	-	-	Sí	-	-	-
Reus	-	-	-	Sí	-	-
Girona	-	-	Sí	-	-	-
AMB	-	-	Sí	-	-	-
Catalunya (%)	4,8	17,8	26,1	35,4	12,6	3,3

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i de l'Estudi del preu de l'Aigua a Catalunya 2023, de l'ACA.

Com en el cas de la tarifa per usos industrials, els ens fiscalitzats tenien dos o tres trams en la part variable de la tarifa industrial. Aquesta situació també es donava als municipis de Catalunya.

Ús municipal

L'ús municipal correspon al consum d'aigua destinat a serveis públics gestionats per l'ajuntament o altres entitats municipals.

En relació amb les tarifes aplicables als usos municipals de l'aigua, la situació l'any 2023 era la següent:

Quadre 32. Estructura de la tarifa d'ús municipal. Any 2023

Ens	Quota fixa	Quota variable	Consum gratuït
Terrassa	-	-	Sí
Sabadell	Sí	Dos blocs	-
Lleida	-	-	Sí
Tarragona	Sí	Un bloc	-
Mataró	-	Un bloc	-
Reus	-	-	Sí
Girona	-	-	Sí
AMB	*Sí	Un bloc	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* Dades modificades arran de les al·legacions rebudes.

En aquest cas s'observa com a Terrassa, Lleida, Reus i Girona els consums municipals eren gratuïts, mentre que a Sabadell, Tarragona, Mataró i l'AMB no ho eren. No s'ha disposat de dades de l'estructura de la tarifa municipal quant a Catalunya, ja que no consten en l'Estudi del preu de l'aigua de Catalunya de l'any 2023 realitzat per l'ACA.

A més de l'estructura de les tarifes segons els usos de l'aigua, també s'ha analitzat el període de facturació independentment de quin fos l'ús de l'aigua. A continuació es mostren les dades per l'any 2023:

Quadre 33. Percentatge període facturació sobre el total de contractes. Any 2023

Ens	Mensual	Bimensual	Trimestral	Anual	Semestral	Anual
Terrassa	0,42	-	99,58	-	-	-
Sabadell	0,13	-	99,87	-	-	-
Lleida	0,10	99,90	-	-	-	-
Tarragona	0,01	99,99	-	-	-	-
Mataró	0,33	98,24	-	-	-	1,43
Reus	0,52	96,69	0,02	-	2,77	-
Girona	-	-	100,00	-	-	-
AMB	0,30	98,30	-	-	-	1,40

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa com la majoria dels municipis fiscalitzats durant l'any 2023 optaven per la facturació bimensual o trimestral per la majoria dels abonats.

Per tant, cadascun dels municipis fiscalitzats i l'AMB disposava d'una estructura tarifària determinada i d'un període de tarifació segons el que consideraven més adequat.

5.3.4. Les tarifes pagades pels usuaris van ser degudament aprovades i comunicades?

D'acord amb l'article 20.6 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, en la redacció modificada per la Llei de l'Estat 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, les contraprestacions econòmiques derivades de la prestació de serveis públics de caràcter coactiu —entre els quals hi ha l'abastament d'aigua— que siguin realitzades mitjançant fórmules de dret mercantil, tenen la consideració de prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari. Això implica que aquestes contraprestacions han de ser regulades mitjançant una ordenança.

El 2023, tots els ens fiscalitzats disposaven d'una ordenança que regulava les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari relatives al subministrament d'aigua.

Per fiscalitzar si les tarifes pagades per l'abastament d'aigua van ser degudament aprovades i comunicades s'han validat els aspectes següents:

- Aprovació de l'ordenança que conté la tarifa per part del Ple de l'entitat local.
- Existència d'un estudi tècnic econòmic justificatiu de la tarifa a aplicar.
- Autorització de les tarifes per part de la Comissió de Preus de Catalunya.
- Publicació de l'ordenança que conté les tarifes aprovades als diaris oficials.
- Publicació de les tarifes al lloc web del titular i gestor del servei.

En la taula següent es mostra el compliment de cadascun d'aquests aspectes, per part dels ens fiscalitzats, per les tarifes vigents l'any 2023:

Quadre 34. Aprovació i comunicació de les tarifes. Any 2023

Ens	Aprovació Ple	Estudi econòmic	Autorització Comissió de Preus de Catalunya	Publicació a diaris oficials	Publicació a pàgina web titular i gestor del servei
Terrassa	23/12/2022	Sí	Sí	13/03/2023	Sí
Sabadell	22/12/2021	Sí	Sí	27/07/2021	Sí
Lleida	13/02/2023	Sí	Sí	24/02/2023	Sí
Tarragona	03/05/2023	Sí	Sí	19/06/2023	Sí
Mataró	23/12/2019	Sí	Sí	30/12/2019	Sí
Reus	07/12/2021	Sí	Sí	27/12/2021	Sí
Girona	04/11/2022	Sí	Sí	17/11/2022	Sí
AMB*	27/09/2022	Sí	Sí	13/10/2022	Sí

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* En el cas de l'AMB l'òrgan encarregat d'aprovar les tarifes és el Consell Metropolità.

Per tant, les tarifes van ser degudament aprovades i comunicades per tots els ens fiscalitzats.

5.3.5. L'estructura tarifària incentivava l'ús responsable per a ús domèstic?

En la comunicació de la Comissió Europea dirigida al Consell, al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social del 26 de juliol del 2000, sobre la tarifació i l'ús sostenible dels recursos hídrics, s'estableix que en determinats sectors o per certs usuaris, es poden aplicar sistemes de tarifació específics. Un d'aquests mètodes és la tarifació progressiva, que pretén equilibrar l'accessibilitat econòmica amb l'eficàcia. Aquesta tarifació pot consistir, per exemple, a oferir un volum bàsic d'aigua gratuït, mentre que els consums superiors es gravarien amb preus més alts amb l'objectiu de desincentivar els usos excessius i no essencials. Alhora aquest sistema hauria de permetre mantenir els ingressos necessaris per conservar el finançament dels serveis vinculats a l'aigua.

En un model de tarifació progressiva, el preu del metre cúbic d'aigua augmenta en funció del consum, augmenta progressivament en cadascun dels trams que s'hagin establert. La finalitat és que els consums elevats que no siguin bàsics, paguin majors imports d'aigua amb l'objectiu d'aconseguir un ús més eficient de l'aigua.

D'acord amb la Guia de Tarifes dels Serveis d'Abastament i Sanejament d'Aigua, elaborada conjuntament per l'Associació Espanyola d'Abastaments d'Aigua i Sanejament i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, es recomana implementar un sistema de tarifació progressiva per trams. Aquest sistema ha de garantir que, com més elevat sigui el consum d'aigua, més elevada sigui la contribució econòmica a la cobertura dels costos totals del servei.

L'abastament d'aigua necessita inversions significatives per renovar les infraestructures, les quals generen costos d'amortització rellevants. A aquests costos s'hi sumen altres despeses necessàries per assegurar la prestació adequada del servei. Per això, és fonamental definir correctament la tarifa, per incloure la recuperació de tots els costos en què s'incorre.

En la guia esmentada es destaca també la necessitat de definir una tarifa amb un component fix i un component variable, mantenint un equilibri adequat entre tots dos. Si es dona massa importància al component fix, es podria perjudicar els usuaris amb consums reduïts, ja que podrien acabar assumint un preu unitari elevat. En canvi, si aquest component no té prou rellevància, podria implicar una dificultat en la recuperació dels costos associats al servei.

La part variable de la tarifa ha de garantir una estructura de preus progressiva, de manera que es carreguin preus més elevats als usuaris amb majors consums. Els tres factors que determinen l'estructura de la part variable de la tarifa són:

- Nombre de blocs de consum
- Mida de cadascun dels blocs
- Preu dels blocs

Per tal d'avaluar la progressivitat de la tarifa, cal analitzar de manera conjunta els tres factors esmentats anteriorment com també la incidència de la quota fixa en la prestació del servei. Aquests elements són essencials per determinar el cost unitari per metre cúbic d'aigua.

En casos de consums molt baixos o esporàdics, el preu unitari hauria de ser elevat, ja que la quota fixa tindria un pes proporcionalment superior respecte a la part variable. Aquest component variable hauria de disminuir progressivament mentre el consum es mantingués en nivells baixos, fet que reflectiria un ús eficient i racional del recurs, és a dir, dins del primer bloc de consum establert en la tarifa.

A mesura que el consum augmentés i es traslladés a blocs superiors, la progressivitat dels preus s'hauria d'incrementar. Per aquest motiu, és fonamental que el preu unitari del metre cúbic segueixi una corba ascendent en funció del volum d'aigua consumit.

Per donar resposta a aquesta subpregunta, la Sindicatura ha calculat el preu mitjà per metre cúbic als municipis fiscalitzats i a l'AMB. S'ha tingut en compte la quota fixa i la quota variable de subministrament d'aigua per un habitatge on com a màxim viuen tres persones i el diàmetre del comptador del qual és de 13 mm o habitatges tipus C.[12] S'han considerat les tarifes de conservació de comptadors, en cas que n'hi haguessin. Les dades obtingudes s'han comparat amb les dades de l'Estudi del preu de l'aigua a Catalunya, exercici 2023, realitzat per l'ACA.

Quadre 35. Preu mitjà del servei de subministrament en baixa d'ús domèstic. Any 2023

Ens	Província	6 m³/mes	9 m³/mes	10 m³/mes	12 m³/mes	15 m³/mes	20 m³/mes
Terrassa	Barcelona	1,24	1,11	1,09	1,26	1,28	1,31
Sabadell	Barcelona	1,89	1,43	1,38	1,32	1,26	1,72
Lleida	Lleida	1,74	1,35	1,29	1,21	1,13	1,23
Tarragona	Tarragona	1,33	1,08	1,03	0,95	1,00	1,36
Mataró	Barcelona	1,26	1,07	1,14	1,25	1,35	1,59
Reus	Tarragona	1,53	1,29	1,25	1,17	1,20	1,23
Girona	Girona	0,46	0,36	0,38	0,42	0,52	0,67
AMB	Barcelona	1,89	1,68	1,69	1,72	1,75	1,99

Imports en euros.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Les dades per província i per al conjunt de Catalunya són les següents:

Quadre 36. Preu mitjà ponderat del servei de subministrament en baixa d'ús domèstic per província i consum. Any 2023

Zona geogràfica	6 m³/mes	9 m³/mes	10 m³/mes	12 m³/mes	15 m³/mes	20 m³/mes
Barcelona	1,85	1,55	1,53	1,52	1,52	1,69
Girona	1,12	0,84	0,80	0,79	0,81	0,88
Lleida	1,25	1,00	0,96	0,91	0,87	0,89
Tarragona	1,32	1,03	0,98	0,94	0,93	1,09
Catalunya	1,69	1,39	1,37	1,35	1,35	1,50

Imports en euros.
Font: Estudi del preu de l'aigua a Catalunya realitzat per l'ACA. Informe anual, 2023.

12. Habitatge tipus C: habitatge amb un comptador domèstic amb cabal nominal de 0,40 m³/h. A la pràctica es correspon amb un pis estàndard amb una dotació normal d'aigua, (cuina, bany, rentadora, etc.), sense necessitats especials ni instal·lacions de gran cabal.

En la comparació del preu mitjà de subministrament del servei de subministrament en baixa dels ens fiscalitzats amb el preu mitjà de les províncies de Catalunya s'observa el següent:

- Els municipis de Terrassa, Mataró i Girona tenen tarifes de subministrament d'aigua menors al preus mitjans de les províncies de les quals formen part.
- Les tarifes dels municipis de Lleida, Tarragona, Reus i l'AMB són superiors a les tarifes mitjanes de les províncies en què s'integren.
- Segons el tram de consum, Sabadell se situa per sobre o per sota del preu mitjà de la província de Barcelona.

També s'ha calculat el llindar de progressivitat, entès com aquell volum mensual a partir del qual un metre cúbic addicional de consum implica un major preu mitjà per metre cúbic. L'índex de progressivitat s'ha calculat com la variació del preu mitjà per a un determinat consum de metres cúbics mensual respecte del llindar de progressivitat, per un consum de 40 m³/mes. Els resultats es mostren en el quadre següent:

Quadre 37. Indicadors sobre la progressivitat de la tarifa d'abastament d'aigua en baixa d'ús domèstic. Any 2023

Ens	Llindar progressivitat (m³/mes)	Preu unitari en el llindar (euros/m³)	Preu unitari per a consum mensual de 40 m³/mes (euros/m³)	Índex de progressivitat als 40 m³/mes (%)	Blocs de consum
Terrassa	10,00	1,09	1,36	24,84	3
Sabadell	15,00	1,26	2,87	128,09	4
Lleida	18,00	1,18	1,47	24,30	4
Tarragona	14,00	0,90	1,90	111,60	3
Mataró	9,00	1,07	1,91	78,72	4
Reus	12,00	1,17	1,28	8,69	3
Girona	9,00	0,36	0,90	151,31	4
AMB	9,00	1,68	2,54	51,62	5

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Nota: s'ha escollit la quantitat de 40 m³/mes atès que és un volum de consum que se situa molt per sobre del consum màxim del darrer tram establert per l'ACA (*Estudi del preu de l'aigua a Catalunya. Informe anual. 2023*).

Segons les tarifes vigents l'any 2023 per al servei de subministrament d'aigua en baixa d'ús domèstic:

- Les tarifes dels ens fiscalitzats eren progressives.
- Les tarifes més progressives eren les de Girona, Sabadell i Tarragona.
- Tots els ens fiscalitzats tenen com a mínim tres blocs de consum.
- El llindar de progressivitat oscil·la entre 9 m³ i 15 m³ al mes.

Es pot concloure, doncs, que la tarifa de subministrament dels ens fiscalitzats incentivava l'ús responsable de l'aigua per als usos domèstics, tot i que no penalitzava suficientment el consum excessiu de l'aigua.

5.4. L'ADMINISTRACIÓ FEIA UN CONTROL I UN SEGUIMENT DEL SERVEI ADEQUATS?

Per valorar el grau de transparència del servei d'abastament d'aigua, s'han analitzat diversos aspectes relacionats amb la gestió i la comunicació del servei. En aquesta pregunta s'examina si els titulars del servei van exercir una supervisió adequada, si les obligacions contractuals es van complir de manera efectiva, si els usuaris disposaven d'un servei d'atenció accessible i eficient, i si es va fer difusió pública dels compromisos adquirits amb la ciutadania. Les subpreguntes següents permetran determinar si el servei es va prestar amb claredat, responsabilitat i orientació a l'usuari.

5.4.1. Hi havia una supervisió adequada per part del titular del servei?

Tal com s'ha comentat anteriorment, d'acord amb el que estableix l'article 25.2 de la Llei de l'Estat 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, l'abastament domiciliari d'aigua és una competència municipal. En el cas dels municipis que formen part de l'AMB, la titularitat del servei públic de subministrament d'aigua de consum humà recau en aquest entitat, segons disposa l'article 14 de la Llei 31/2010, de 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Per tant, independentment de la forma en què es presti el servei d'abastament d'aigua (vegeu els apartats 2.3 i 5.3.1), l'ajuntament o l'AMB, com a titulars del servei en són els responsables últims. Per garantir aquesta responsabilitat, cal que hi hagi una supervisió adequada del servei.

Per respondre a la subpregunta de si hi havia una supervisió adequada del servei, s'han analitzat els aspectes següents:

- Informes de control del servei
- Reunions de comissions de seguiment
- Nombre de representants municipals al consell d'administració, en cas de prestació del servei mitjançant una empresa mixta

Informes de control del servei

Els gestors de tots els ens fiscalitzats confeccionen anualment una memòria del servei d'abastament d'aigua que entreguen a l'Ajuntament o a l'AMB. En els documents corresponents a l'any 2023 hi constaven dades rellevants del servei i les incidències i les observacions que van considerar necessari posar de manifest. D'aquesta manera, el titular del servei disposava d'una memòria escrita on constaven els fets més rellevants de l'any i tenia una visió global de com s'havia efectuat la prestació del servei.

Reunions de comissions de seguiment

Lleida és l'únic ens fiscalitzat on el servei es prestava de manera indirecta mitjançant una concessió administrativa. En aquest cas, hi havia una comissió de seguiment i control del servei d'abastament d'aigua i sanejament integrada per membres de l'ajuntament i de l'empresa concessionària que es reunia anualment i que feia un seguiment de les condicions establertes en la concessió. Es redactaven actes on quedava constància dels temes tractats.

L'any 2023, al municipi de Reus, hi havia constituïda la Comissió Especial de Treball per a una Nova Cultura de l'Aigua. Aquesta comissió es va reunir dues vegades abans de les eleccions municipals del mes de maig del 2023, amb la participació de representants tant de l'Ajuntament com de l'empresa municipal que presta el servei d'abastament d'aigua. No s'ha obtingut evidència que posteriorment a aquestes dues reunions se n'hagin celebrat més.

A Terrassa hi havia un òrgan participatiu amb funcionament autònom anomenat Observatori de l'Aigua, integrat per representants de la ciutadania, dels grups polítics municipals i del gestor que prestava el servei. Es tractava d'un òrgan de caràcter consultiu, assessor i deliberatiu, amb capacitat per assolir acords del govern municipal. L'any 2023, el Plenari de l'Observatori es va reunir quatre vegades de manera ordinària i dues de manera extraordinària. Es redactaven actes de les reunions que es mantenien.

L'any 2023, a Sabadell, Tarragona, Mataró, Girona i a l'AMB no hi havia cap comissió de seguiment o tècnica que realitzés funcions de supervisió del servei d'abastament d'aigua. Tot i això, en tots els ens fiscalitzats es duien a terme reunions del personal del titular del servei amb personal del gestor del servei, independentment de si el servei es prestava de manera indirecta o indirecta.

Quadre 38. Periodicitat de les reunions entre titular i gestor del servei

Ens	Periodicitat reunions titular i gestor del servei
Terrassa	Setmanal
Sabadell	Trimestral
Lleida	Setmanal o a demanda
Tarragona	Quinzenal o a demanda
Mataró	A demanda
Reus	Mensual o a demanda
Girona	Setmanal
AMB	Mensual o a demanda

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Tal com s'observa en el quadre anterior, la freqüència de les reunions varia segons l'ens fiscalitzat, ja que la periodicitat va des de setmanalment a trimestralment. En cap cas es redactaven actes d'aquestes reunions.

Finalment s'ha analitzat si els estatuts incorporaven la facultat de l'ens local per fiscalitzar i inspeccionar la comptabilitat i les instal·lacions de la societat d'acord amb l'article 293.2 del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, en cas que el servei fos prestat per una societat 100% pública o mixta. En tots els ens fiscalitzats en què era aplicable, aquesta facultat constava als estatuts, excepte en el cas de Sabadell.

Nombre de representants municipals al Consell d'Administració, en cas de prestació del servei mitjançant una empresa mixta

En aquells casos en què el servei de subministrament d'aigua es prestava mitjançant una empresa mixta s'ha analitzat el nombre de representats municipals al Consell d'Administració de la societat prestadora del servei. Aquesta composició reflecteix el model de governança adoptat: públic, privat o mixt equilibrat.

[...][13]

La situació en l'any 2023 pels ens fiscalitzats en què el servei era prestat per una empresa mixta era la següent:

Quadre 39. Representació de l'ajuntament o l'AMB a l'empresa mixta. Any 2023

Ens	Empresa mixta	Capital públic (%)	Representants públics al Consell d'Administració (%)	Soci privat
Sabadell	Companyia d'Aigües de Sabadell, SA	20,31	35,71	Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (78,93%) i minoritaris (0,76%)
Tarragona	Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA	51,00	55,60	Sociedad Regional de Abastecimientos de Aguas, SA (49,00%)
AMB	Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA	15,00	18,75	Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA (70,00%), CriteriaCaixa, SAU (15,00%)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

13. Paràgraf suprimit arran de les al·legacions rebudes.

En el cas de Tarragona, s'observa que l'Ajuntament tenia majoria tant en el capital com al Consell d'Administració. En canvi, en els casos de Sabadell i de l'AMB, l'entitat pública tenia una participació minoritària en ambdós àmbits.

Tot i això, l'Ajuntament de Sabadell comptava amb el Servei de Transició Ecològica, integrat per tres persones; el Laboratori Municipal, també amb tres membres; i els caps dels serveis de Salut i Plagues i de Protecció de la Salut, que duien a terme tasques vinculades amb l'abastament d'aigua.

A l'AMB hi havia el Servei d'Abastament d'Aigua, integrat per deu persones, que depenia jeràrquicament de la Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua. Aquest personal es dedicava exclusivament a tasques relacionades amb l'abastament d'aigua.[14]

A Sabadell i a l'AMB les societats que prestaven el servei de subministrament d'aigua eren mixtes, amb una majoria d'accionariat privat tant en el capital com en la representació al Consell d'Administració. Hi havia personal assignat per realitzar tasques de supervisió i control de l'abastament d'aigua.

Després d'haver revisat el nombre d'informes de control, de reunions de les comissions de seguiment i el nombre de representants municipals al Consell d'Administració, es pot concloure que tots els ens fiscalitzats fan una supervisió adequada del servei de subministrament d'aigua.

5.4.2. L'adjudicatari del servei va complir les obligacions contractuals i/o dels acords de continuïtat relatives al control del servei?

A Terrassa, Mataró, Reus i Girona, el servei d'abastament d'aigua es prestava directament a través d'una entitat pública empresarial o d'una societat mercantil de capital íntegrament públic. Per tant, en aquests casos no es va dur a terme cap procés de licitació, no es van elaborar plecs ni es van formalitzar contractes.

Per Sabadell, Lleida, Tarragona i l'AMB es va sol·licitar l'oferta presentada pel licitador que va resultar adjudicatari del servei, els plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques que van regular la licitació, el contracte corresponent i, si esqueia, els acords de continuïtat.

En el cas de Sabadell, l'Ajuntament va proporcionar a la Sindicatura el text refós de les bases d'explotació i el seu annex. En el moment de la constitució de la societat, l'any

14. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

1949, no hi havia cap llei de contractació que obligués a licitar el servei. Al document de les bases d'explotació no hi havia cap article que fes referència al control que l'Ajuntament havia d'exercir sobre el gestor del servei.

Pel que fa a Lleida, s'ha disposat de l'oferta de l'adjudicatari i dels plecs i el contracte. S'hi establien diversos aspectes que feien referència a com l'Ajuntament supervisaria l'activitat desenvolupada pel concessionari mitjançant:

- L'aprovació anual del Pla de manteniment de les instal·lacions d'aigua.
- La creació d'una comissió de seguiment i control de servei per supervisar la gestió del concessionari i coordinar les relacions Ajuntament–concessionari.
- El retiment trimestral de comptes de les quantitats liquidades i cobrades.
- La presentació del resum general anual de dades.

S'ha validat l'aprovació del Pla, les reunions de la comissió i el retiment dels documents de Lleida l'any 2023, i es pot afirmar que l'Ajuntament va controlar l'activitat desenvolupada pel concessionari.

El 30 de setembre de 1977, el Consell Plenari de l'Ajuntament de Tarragona va adjudicar la concessió de l'explotació del servei municipal d'abastament d'aigua a SAUR. L'Ajuntament, en sessió plenària, el 30 de juliol de 1982 va aprovar el projecte de municipalització del servei d'abastament d'aigua mitjançant la forma de gestió d'empresa mixta amb SAUR. No s'ha aportat l'oferta que va presentar SAUR, ni tampoc els plecs ni el contracte. Només s'ha disposat del Conveni per a la gestió de l'empresa municipal mixta d'Aigües de Tarragona, en què no es fixava cap precepte que regulés el control que havia d'exercir l'Ajuntament sobre el gestor del servei.

Pel que fa al servei d'abastament d'aigua a l'AMB s'han obtingut els documents següents:

- Memòria i projecte sobre la gestió del servei metropolità del cicle integral de l'aigua.
- Plec de condicions tècniques particulars
- Conveni entre l'AMB i la Societat General d'Aigües de Barcelona, SA, per a la regulació del procediment i el règim jurídic i econòmic de la institució d'una societat mercantil d'economia mixta.

Aquests documents defineixen les bases per a la prestació del servei d'abastament i sanejament d'aigua, però no especifiquen de manera clara com l'AMB ha de supervisar el servei.

El reglament d'un servei municipal ha de recollir de manera precisa i estructurada tots els aspectes que regulen la prestació del servei, tant des del punt de vista tècnic com jurídic i administratiu.

S'ha sol·licitat el Reglament del servei de tots els ens fiscalitzats amb la finalitat de comprovar com s'hi establien clàusules que regulessin el control i la supervisió que hauria de dur a terme el titular del servei sobre l'actuació del gestor del servei.

En el quadre següent es mostra si els diferents reglaments inclouen clàusules de supervisió i control del servei.

Quadre 40. Inclusió de clàusules de supervisió i control en els diferents reglaments de servei. Any 2023

Ens	Inclusió aspectes relacionats amb el control al reglament
Terrassa	Sí
Sabadell	No
Lleida	No
Tarragona	No
Mataró	No
Reus	No
Girona	Sí
AMB	Sí

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Terrassa i Girona incloïen clàusules en el Reglament on s'establia l'obligatorietat del titular del servei de supervisar, controlar i fiscalitzar el servei i les seves modificacions. En el cas de l'AMB s'establia l'obligació de supervisar i controlar la gestió de les aigües utilitzades per les entitats subministradores.

El reglament vigent a Tarragona l'any 2023 no incloïa aspectes relacionats amb la supervisió i el control del gestor del servei. L'any 2024, però, va ser modificat per incloure-hi una clàusula de mesures de control, policia i intervenció.

Només Lleida tenia establertes obligacions contractuals clares relatives al control del servei. Pel que fa al reglament del servei, només Terrassa, Girona i l'AMB hi havien inclòs clàusules relatives a aquest control que establien la supervisió que el titular del servei havia de realitzar sobre el gestor.

És fonamental que els titulars del servei d'abastament d'aigua estableixin mecanismes d'inspecció i de supervisió ben definits. L'abastament d'aigua és un servei essencial per a la ciutadania. Establir mecanismes d'inspecció i de supervisió ben definits garanteix que la prestació del servei compleix amb els estàndards tècnics, ambientals i administratius exigits, assegurant la transparència en la gestió. A més, permet detectar i corregir possibles incompliments per part del gestor del servei. Tot plegat hauria de reforçar la confiança de la ciutadania en la qualitat del servei.

5.4.3. Hi havia servei d'atenció als clients d'abastament d'aigua en baixa?

Disposar d'un bon servei d'atenció al client en el subministrament d'aigua és essencial per garantir la confiança i la satisfacció dels usuaris. Davant de possibles incidències com avaries o errors en la facturació, una atenció ràpida i resolutiva és clau per a una gestió eficient. A més, un servei proper i accessible fomenta la transparència, promou el consum responsable i reforça el compromís en la prestació del servei. Per tant, l'atenció al client no és només un suport tècnic, sinó un pilar en la qualitat del servei.

Els clients que reben el servei d'abastament d'aigua en baixa poden presentar les seves reclamacions per tres vies diferents: a través del gestor que presta el servei, a través del titular del servei o a través del síndic de greuges municipal. No s'han tingut en compte altres vies per les quals els clients poden presentar reclamacions.[15]

A continuació s'analitzaran les reclamacions presentades pels clients per cadascuna d'aquestes vies.

Reclamacions presentades a través del gestor del servei

Quan els usuaris tenen alguna reclamació relacionada amb el subministrament d'aigua, la primera via que han de considerar és adreçar-se directament al gestor que presta el servei. Aquest canal és el més immediat i habitual per resoldre qüestions tècniques, administratives o comercials, ja que permet una resposta més àgil i especialitzada.

A continuació es presenta un quadre amb el nombre de reclamacions rebudes pel gestor de cadascun dels ens fiscalitzats. Hi consta també el percentatge de resolucions a favor o en contra del client, o classificades com a altres:

15. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

Quadre 41. Nombre reclamacions rebudes pel gestor i percentatge de reclamacions resoltes a favor, o en contra del client o altres. Any 2023

Ens	Reclamacions rebudes	A favor del client (%)	En contra del client (%)	Altres (%)
Terrassa (a)	(b) 687	(b) 11,35	(b) 88,65	-
Sabadell	65	63,08	36,92	-
Lleida	451	93,35	6,65	-
Tarragona	412	(c)	(c)	(c)
Mataró	2.677	(d)	(d)	(d)
Reus	93	36,56	63,44	-
Girona	780	99,87	0,13	-
AMB	9.362	34,81	34,13	31,06

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) Terrassa només guarda l'històric de les reclamacions rebudes formalment per escrit.
(b) Dades modificades arran de les al·legacions rebudes.
(c) Tarragona no disposava d'informació automatitzada que permetés conèixer el sentit de la resolució de les reclamacions.[16]
(d) Mataró no disposava d'informació sobre la resolució de les reclamacions pel 76,05% de les reclamacions. Atès que per la major part de reclamacions es desconeix la resolució, s'ha decidit no incorporar les dades al quadre.

L'opció *Altres* de l'AMB recull principalment, reclamacions en què la resolució va a càrrec d'un tercer (organisme oficial o empresa de peritatge) i reclamacions en què el gestor no disposava de prou dades per decidir el sentit de resolució, ja que depenia de l'enviament de documentació per part del client.

Aquestes dades mostren disparitat en el nombre de reclamacions rebudes en els ens fiscalitzats. Els esforços dels gestors s'haurien de centrar a reduir el nombre de reclamacions rebudes. A més pels casos de Sabadell, Lleida i Girona en què la majoria de les reclamacions es resolien a favor del client, es fa evident la necessitat de revisar i millorar els processos de gestió. El fet que sovint el client tenia raó indicava que hi havia marge de millora en el servei prestat. Aquestes reclamacions han de ser vistes com una oportunitat per detectar debilitats, corregir-les i reforçar la confiança en el servei.[17]

Finalment, és important tenir un registre de totes les reclamacions, independentment del canal pel qual es presentin, i incloure-hi quina és la resolució.

D'acord amb el que disposa l'article 211-4 de la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del codi de consum de Catalunya, els empresaris tenen l'obligació de respondre a les reclamacions al més aviat possible, i sempre, en el termini màxim d'un mes des de la seva presentació.

16. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.
17. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

A continuació es mostra per intervals quants dies van trigar els gestors a solucionar les reclamacions rebudes:

Quadre 42. Dies que va tardar el gestor a resoldre les reclamacions rebudes. Any 2023

Ens	Menys de 10 dies	Entre 10 i 20 dies	Entre 20 i 30 dies	Més de 30 dies
Terrassa	(a) 99,71	(a) 0,29	-	-
Sabadell	96,92	3,08	-	-
Lleida	13,30	7,10	73,17	6,43
Tarragona	(a) 93,75	(a) 0,95	(a) 2,40	(a) 2,90
Mataró (b)	75,22	3,74	3,18	17,86
Reus	45,16	27,96	13,98	12,90
Girona	(c)	(c)	(c)	(c)
AMB	87,57	5,69	4,42	2,32

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) Dades modificades arran de les al·legacions rebudes.
(b) Per calcular els percentatges no s'ha tingut en compte una reclamació que no tenia data de resolució.
(c) La data i l'hora de resolució coincideix amb la data i l'hora de la reclamació en tots els casos. Per això no ha estat possible calcular el temps que s'ha trigat a resoldre les reclamacions rebudes.

Les queixes que els gestors van resoldre en un termini superior a un mes suposen un percentatge petit respecte del total. Tot i això, cal centrar els esforços per aconseguir que totes les reclamacions siguin resoltes abans d'un mes. A més, en el cas de Girona, seria convenient que el sistema informàtic permetés disposar de les dates d'obertura de les reclamacions i les de resolució reals per tal de poder tenir dades sobre el temps que es triga a solucionar-les.

Reclamacions presentades a través del titular del servei

Per poder presentar una reclamació pel servei d'abastament d'aigua davant el titular del servei és imprescindible haver-la presentat prèviament davant del gestor que presta el servei.

S'observa una disminució clara en el nombre de reclamacions presentades a través del titular del servei en relació amb les presentades davant del gestor. En el quadre següent es presenta el nombre de reclamacions presentades a través del titular del servei i el sentit de la resolució:

Quadre 43. Nombre de reclamacions presentades a través del titular del servei i percentatge i sentit de les reclamacions resoltes. Any 2023

Ens	Reclamacions rebudes	A favor del client (%)	En contra del client (%)	Altres (%)
Terrassa	-	-	-	-
Sabadell	2	100,00	-	-
Lleida	6	-	83,33	*16,67
Tarragona	3	-	66,67	*33,33
Mataró	-	-	-	-
Reus	2	50,00	50,00	-
Girona	-	-	-	-
AMB	5	80,00	20,00	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
* La categoria *Altres* es refereix a aquells casos que estaven pendents d'arbitratge per la Junta Arbitral de Consum corresponent.

Els reglaments del servei d'abastament d'aigua i les ordenances que regulaven les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari dels ens fiscalitzats no establien quin havia de ser el termini per resoldre les reclamacions per part del titular del servei. Per tant, era aplicable el que estableix l'article 21 de la Llei de l'Estat 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, quant al termini per resoldre una reclamació per part de l'Administració.

Pel que fa a la resolució de les reclamacions per part del titular del servei, a continuació es mostren els dies que els titulars del servei van necessitar per resoldre les reclamacions rebudes:

Quadre 44. Dies transcorreguts perquè el titular del servei resolgués les reclamacions rebudes. Any 2023

Ens	Menys de 60 dies	Entre 60 i 90 dies	Més de 90 dies
Terrassa	-	-	-
Sabadell	50,00	50,00	-
Lleida	40,00	-	60,00
Tarragona	-	-	100,00
Mataró	-	-	-
Reus	100,00	-	-
Girona	-	-	-
AMB	-	60,00	40,00

Xifres en percentatge.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Els titulars del servei de Terrassa, Mataró i Girona no van rebre reclamacions.

S'observa que en els casos de Lleida, Tarragona i l'AMB van transcórrer més de tres mesos fins a la resolució de les reclamacions. En aquests tres casos, els terminis transcorreguts fins a la resolució són superiors atès que el gestor del servei s'adreça al client que reclama i al gestor del servei per obtenir la informació necessària per resoldre la reclamació. Tot i això, caldria fer els esforços necessaris per no ultrapassar el termini de tres mesos. Aquest és el termini màxim de resolució quan les normes reguladores del procediment no estableixen un termini màxim per resoldre.

Reclamacions presentades davant el Síndic de Greuges o institucions municipals anàlogues

El Síndic de Greuges de Catalunya i les institucions municipals anàlogues, en aquells municipis que les han previst, tenen com a funció principal protegir i defensar els drets i interessos de la ciutadania davant l'Administració pública. Els ciutadans hi poden presentar les queixes, reclamacions o suggeriments sobre l'actuació dels poders públics en relació amb els serveis que presten.

Per a aquest treball s'ha sol·licitat a cadascun dels municipis fiscalitzats les reclamacions que el Síndic de Greuges de Catalunya o la institució municipal anàloga, els havien fet arribar sobre el servei d'abastament d'aigua durant l'any 2023.

Tarragona i Mataró no disposaven de cap institució anàloga al Síndic de Greuges de Catalunya i per això la ciutadania d'aquests dos municipis adreçaven les seves reclamacions directament al Síndic de Greuges de Catalunya. L'AMB també va lliurar les reclamacions presentades al Síndic de Greuges de Catalunya. La resta d'ens fiscalitzats sí que disposaven d'una institució anàloga al Síndic de Greuges de Catalunya.

Quadre 45. Nombre de reclamacions davant del Síndic de Greuges de Catalunya o d'una institució municipal anàloga i percentatge i sentit de les reclamacions resoltes. Any 2023

Ens	Reclamacions rebudes	A favor del ciutadà (%)	En contra del ciutadà (%)	Altres (%)
Terrassa	2	100,00	-	-
Sabadell	-	-	-	-
Lleida	8	37,50	62,50	-
Tarragona	1	100,00	-	-
Mataró	-	-	-	-
Reus	3	-	66,67	(a) 33,33
Girona	2	-	-	(b) 100,00
AMB	20	55,00	45,00	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Notes:

(a) La categoria *Altres* es refereix a un cas en què el Síndic de Greuges de Catalunya o una institució municipal anàloga va oferir dues opcions al ciutadà, però no es té constància sobre quina es va escollir.

(b) La categoria *Altres* es refereix a un cas en què el Síndic de Greuges de Catalunya o una institució municipal anàloga va emplaçar les parts implicades a col·laborar.

Les institucions municipals anàlogues al Síndic de Greuges de Catalunya de Sabadell i Mataró no van rebre cap reclamació relacionada amb el servei d'abastament d'aigua.

El nombre de reclamacions que la ciutadania presenta davant del Síndic de Greuges de Catalunya, o institució municipal anàloga, és significativament inferior al nombre de reclamacions adreçades directament al titular o al gestor del servei.

El Síndic de Greuges de Catalunya o les institucions municipals anàlogues no intervenen en aquelles reclamacions en què estigui pendent que l'Administració resolgui.

La Llei 24/2019, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges, no estableix un termini màxim per resoldre les reclamacions de la ciutadania. Pel que fa a les institucions anàlogues al Síndic de Greuges, només Terrassa i Sabadell fixen un termini, que és de tres mesos, per resoldre reclamacions.

En el quadre següent es mostren els dies que van transcórrer des de la presentació de la reclamació fins a la seva resolució per part del Síndic de Greuges de Catalunya o de la institució municipal anàloga:

Quadre 46. Dies transcorreguts des de la presentació de la reclamació fins a la seva resolució. Any 2023

Ens	Menys de 60 dies (%)	Entre 60 i 90 dies (%)	Més de 90 dies (%)
Terrassa	-	-	100,00
Sabadell	-	-	-
Lleida	75,00	12,50	12,50
Tarragona	(a)	(a)	(a)
Mataró	-	-	-
Reus	(b)	(b)	(b)
Girona	100,00	-	-
AMB	100,00	-	-

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) No s'ha disposat de la data en què es va presentar la reclamació ni de la data de resolució.
(b) No s'ha disposat de la data en què es va resoldre.

En els cas de Terrassa, no es va resoldre dins del termini màxim previst de 3 mesos establert en el seu reglament.

Per tot el que s'ha exposat en aquesta subpregunta es pot concloure que l'atenció als clients funciona correctament.

5.4.4. Hi va haver publicitat relativa als compromisos adquirits davant els usuaris del servei?

Les cartes de serveis són documents públics que tenen com a finalitat informar els ciutadans dels serveis públics que s'ofereixen, les condicions d'accés, els compromisos de qualitat que l'Administració es compromet a complir i els drets i deures que tenen els usuaris que en fan ús.

L'article 23.3 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que les administracions públiques de Catalunya han de tenir cartes de serveis a disposició dels ciutadans, les empreses i els professionals, com a instruments per a la millora de la qualitat dels serveis, en els termes establerts per la normativa vigent.

Tal com estableix l'article 9.1.*j* de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, la informació relativa a l'organització institucional i a l'estructura administrativa que l'Administració ha de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d'incloure el catàleg de serveis prestats i les cartes de serveis existents. L'article 59.1 d'aquesta mateixa llei disposa que l'Administració pública ha de garantir que els serveis que són competència seva es prestin en unes condicions mínimes i raonables de qualitat, i que s'han d'incloure cartes de servei en el marc regulador dels serveis públics finalistes que gestiona directament.

En el quadre següent es mostra si l'any 2023 els ens fiscalitzats disposaven de la carta de serveis relativa al subministrament d'aigua:

Quadre 47. Existència de carta de serveis relativa al subministrament d'aigua. Any 2023

Ens	Carta de serveis
Terrassa	No
Sabadell	Sí
Lleida	No
Tarragona	No
Mataró	No
Reus	Sí
Girona	No
AMB	Sí

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

A més, Sabadell, Reus i l'AMB van elaborar un informe per valorar el grau de compliment dels indicadors recollits a la carta de serveis.

Així mateix, els gestors del servei poden publicar a la seva pàgina web les obligacions que tenen amb els usuaris amb l'objectiu que coneguin amb transparència quines responsabilitats assumeix el gestor del servei envers ells.

Quadre 48. Publicació a la pàgina web de les obligacions del gestor. Any 2023

Ens	Publicació
Terrassa	Sí
Sabadell	Sí
Lleida	Sí
Tarragona	No
Mataró	No
Reus	Sí
Girona	No
AMB	Sí

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Els gestors de Terrassa, Sabadell, Reus van realitzar un informe de valoració dels compromisos adquirits amb els clients. En el cas dels municipis que formen part de l'AMB aquest informe el va elaborar una empresa externa, aliena al gestor que prestava el servei d'abastament d'aigua.

Terrassa, Lleida, Tarragona, Mataró i Girona han de confeccionar la carta de serveis relativa al subministrament d'aigua per donar compliment a la normativa. A més es recomana que elaborin un informe per valorar el compliment d'allò que s'estableix a les cartes de serveis.

Es recomana que els gestors dels ens fiscalitzats que no tenien publicats els seus compromisos amb els clients, els incloguin a la seva pàgina web, i que ells mateixos elaborin anualment un informe per avaluar-ne l'acompliment.

5.5. ES VAN INTEGRAR AL SERVEI ASPECTES RELACIONATS AMB EL CANVI CLIMÀTIC I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

Per avaluar si es van incorporar elements vinculats amb el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible s'ha analitzat la implementació de mesures d'eficiència energètica, les actuacions específiques per combatre el canvi climàtic, les iniciatives relacionades amb l'accés universal a l'aigua neta, i l'existència i aplicació de plans d'emergència davant escenaris de sequera.

5.5.1. Es van implementar mesures d'eficiència energètica que permetessin reduir el consum energètic?

Mentre que en el sanejament es poden implementar diverses mesures d'aprofitament energètic, en l'abastament d'aigua el nombre de mesures d'eficiència que es poden implementar són menors. Algunes d'aquestes mesures són la generació d'energia hidroelèctrica en baixa o l'ús d'energia solar fotovoltaica per a l'autoconsum. Aquesta darrera és la més utilitzada.

Sabadell, Mataró i Reus disposaven de sistemes de producció d'energia solar fotovoltaica instal·lats en l'abastament d'aigua en baixa. L'AMB en la seva xarxa integrada també disposava d'aquests sistemes.

En el quadre següent es mostren les dades relatives al 2023 de consum energètic, l'aigua subministrada a la xarxa i el consum d'energia elèctrica per metre cúbic d'aigua subministrada:

Quadre 49. Consum energètic de la xarxa d'abastament d'aigua en baixa. Any 2023

Ens	Consum energia elèctrica (kWh/any)	Aigua subministrada a la xarxa (m³)	Consum energètic per metre cúbic d'aigua subministrada (kWh/m³)
Terrassa	3.624.780	15.937.456	0,2274
Sabadell	1.007.451	11.950.192	0,0843
Lleida	521.896	10.143.176	0,0515
Tarragona	297.908	9.425.564	0,0316
Mataró	1.443.027	7.019.526	0,2056
Reus	880.378	7.335.737	0,1200
Girona	430.129	10.248.779	0,0420
AMB	104.990.630	186.361.515	0,5634

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Nota: Sabadell, Reus, Girona i l'AMB han lliurat les dades de consum energètic de forma agregada sense diferenciar abastament d'aigua en alta i en baixa.

S'ha analitzat l'evolució del consum d'energia elèctrica necessari per prestar el servei d'abastament d'aigua en baixa pel període 2020-2023:

Quadre 50. Evolució del consum energètic de la xarxa d'abastament d'aigua en baixa per metre cúbic d'aigua subministrada (kWh/m³). Període 2020-2023

Ens	2020	2021	2022	2023
Terrassa	0,19	0,19	0,22	0,23
Sabadell	0,09	0,09	0,09	0,08
Lleida	0,03	0,04	0,04	0,05
Tarragona	0,04	0,04	0,04	0,03
Mataró	0,15	0,19	0,23	0,21
Reus	0,09	0,13	0,13	0,12
Girona	0,05	0,05	0,04	0,04
AMB	0,51	0,50	0,48	0,56

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa un lleuger creixement del consum en el cas de Terrassa i Mataró, tot i que aquest darrer havia reduït el consum lleugerament l'any 2023. La resta de municipis mantenien nivells bastant estables. Pel que fa a l'AMB, hi havia un repunt en el consum de l'any 2023.

En el quadre següent es mostra l'energia solar produïda pels municipis i l'AMB que disposaven de plaques fotovoltaiques en les instal·lacions d'abastament d'aigua en baixa:

Quadre 51. Producció energia fotovoltaica (kWh/any). Període 2020-2023

Ens	2020	2021	2022	2023
Sabadell	17.234	30.684	32.585	31.010
Mataró	59.719	55.275	59.271	60.903
Reus	102.636	103.118	83.430	103.482
AMB	214.416	210.812	246.503	328.612

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa que la quantitat d'energia solar autogenerada és petita comparada amb l'energia total utilitzada:

Quadre 52. Percentatge producció energia fotovoltaica respecte consum energia elèctrica. Any 2023

Ens	Percentatge
Sabadell	3,08
Mataró	4,22
Reus	11,75
AMB	0,31

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Cal tenir en compte que l'ús de l'energia elèctrica a la xarxa d'abastament d'aigua depèn de diversos factors: l'origen de l'aigua i l' orografia o com està estructurada la xarxa d'abastament d'aigua, entre d'altres. Aquesta diversitat impedeix establir comparacions entre els municipis, ja que cadascun té unes condicions diferents.

Els gestors que presten el servei d'abastament d'aigua cal que continuïn amb l'estudi d'alternatives d'estalvi energètic en les instal·lacions que gestionen, amb la detecció de punts de millora i l'adaptació de les instal·lacions, tot i que, tal com s'ha comentat, les mesures d'eficiència energètica que es poden implementar en l'abastament d'aigua en baixa són limitades. Ni en els municipis fiscalitzats ni en l'AMB s'observaven disminucions rellevants de l'ús d'energia elèctrica en el període 2020-2023 amb les mesures que tenien implementades.

5.5.2. Es van implementar mesures per lluitar contra el canvi climàtic?

En aquest subobjectiu s'analitzen les mesures implementades pel gestor del servei per lluitar contra el canvi climàtic, sense considerar aquelles que tenen una relació directa amb el consum d'energia, que ja han estat analitzades a l'apartat anterior.

Abans d'instaurar accions específiques per combatre el canvi climàtic, és fonamental conèixer l'impacte ambiental del servei de subministrament d'aigua. En aquest sentit, la mesura de la petjada de carboni a més de permetre quantificar les emissions de gasos d'efecte hivernacle associades a l'activitat, també permet detectar oportunitats de millora orientades a la seva reducció. Aquesta valoració contribueix a evidenciar l'impacte ambiental generat i pot esdevenir una eina eficaç de sensibilització, tant a nivell intern com extern, que promou la transferència de coneixement i aporta valor.

Tots els gestors inclosos en la fiscalització van quantificar les emissions de gasos amb efecte hivernacle, a partir de les emissions de CO_2 equivalents de l'activitat realitzada. Tots els municipis, excepte Terrassa i Mataró, i l'AMB tenien la petjada de carboni verificada mitjançant certificació ISO:

Quadre 53. Emissions de gasos d'efecte hivernacle (tCO_2eq/any). Període 2020-2023

Ens	2020	2021	2022	2023
Terrassa (a)	88,11	104,39	113,04	112,24
Sabadell (b)	148,32	231,77	202,53	179,46
Lleida (c)	2.359,60	2.123,80	1.974,70	1.786,70
Tarragona (d)	2.152,00	3.380,00	2.714,00	1.741,26
Mataró	24,14	26,20	27,30	35,50
Reus (a)	276,66	403,39	338,04	301,22
Girona	n/d	95,41	113,80	368,00
AMB (a)	22.213,12	25.051,01	24.918,60	33.154,29

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
Notes:
(a) Emissions d'abastament d'aigua en alta i en baixa.
(b) Emissions d'abastament d'aigua en alta i en baixa de Sabadell i Bellaterra.
(c) Emissions del cicle integral de l'aigua.
(d) Emissions del cicle integral de l'aigua de Tarragona pels anys 2020, 2021 i 2022. Les emissions de l'any 2023 són d'abastament d'aigua en alta i en baixa de Tarragona, la Canonja, els Pallaresos i el Catllar.
n/d: no disponible.

Tal com es pot veure en el quadre, només es disposa de dades d'emissions de gasos amb efecte hivernacle en baixa per Mataró i Girona, ambdós municipis amb xifres d'emissions creixents en el període 2020-2023.

Tots els municipis fiscalitzats i l'AMB calculen la petjada de carboni. Només Terrassa, Lleida, Reus i l'AMB disposen d'un pla per reduir o compensar les emissions de gasos amb efecte hivernacle al municipi. Sabadell i Mataró, tot i no disposar de pla, estableixen anualment objectius de reducció de les emissions. Lleida, Tarragona i l'AMB, a més, inscriuen les emissions de gasos amb efecte hivernacle a l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic.

A continuació es resumeixen les principals mesures implementades pels gestors per lluitar contra el canvi climàtic:

Quadre 54. Mesures implementades per lluitar contra el canvi climàtic. Any 2023

Ens	Pla per mitigar o compensar l'emissió de GEH	Producció energia fotovoltaica en baixa	Vehicles de baixes emissions i elèctrics (%)	Energia consumida amb certificat verd de garantia d'origen (%)
Terrassa	Sí	No	27,58	100,00
Sabadell	No, però estableix objectius anuals	Sí	69.00	100,00
Lleida	Sí	No	30,00	100,00
Tarragona	Sí	No	93,94	98,97

Ens	Pla per mitigar o compensar l'emissió de GEH	Producció energia fotovoltaica en baixa	Vehicles de baixes emissions i elèctrics (%)	Energia consumida amb certificat verd de garantia d'origen (%)
Mataró	No, però estableix objectius anuals	Sí	20,00	97,57
Reus	Sí	Sí	60,00	100,00
Girona	Sí	No	6,00	100,00
AMB	Sí	Sí (integrat)	73,45	99,70

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.
GEH: gasos amb efecte hivernacle.

Es pot concloure que tots els municipis i l'AMB van implementar, en major o en menor mesura, accions per combatre l'impacte climàtic de la seva activitat. Tot i això, tal com mostren les dades tots els municipis i l'AMB han de seguir treballant per minimitzar l'impacte que tenen en el medi ambient.

5.5.3. Es van implementar mesures en relació amb el sisè dels objectius de desenvolupament sostenible: "Aigua neta per a tothom"?

Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) són 17 propòsits globals i interconnectats que orienten l'acció de l'Agenda 2030 de la Nacions Unides aprovada el 25 de setembre del 2015. Aquests objectius aborden temes diversos entre els quals s'inclou la lluita contra el canvi climàtic.

L'ODS número 6 se centra a garantir l'accés universal a l'aigua potable i als serveis de sanejament, promovent-ne una gestió sostenible i equitativa. Cada objectiu està desglossat en diverses fites concretes. Aquesta fiscalització se centra en les fites 6.1 i 6.4, que fan referència específicament al subministrament d'aigua. La fita 6.1 estableix que, per a l'any 2030, tothom ha de tenir accés a l'aigua a un cost assequible, mentre que la meta 6.4 planteja la necessitat d'augmentar l'eficiència en l'ús de l'aigua.

La gestió de l'aigua per part dels municipis, de l'AMB i del gestor encarregat de prestar el servei d'abastament d'aigua, ha d'anar encaminada cap el compliment de l'ODS 6.

La fita 6.1 estableix que per al 2030 tothom pugui disposar d'aigua potable de manera equitativa i a un cost assequible.

Com ja s'ha dit, els municipis fiscalitzats i l'AMB disposaven de mecanismes d'acció social (vegeu l'apartat 5.1.1) i garantien la distribució d'aigua de qualitat (vegeu l'apartat 5.1.3). Així, doncs, es pot afirmar que aquestes entitats contribuïen activament a l'assoliment de la fita 6.1.

La fita 6.4 fixa que per al 2030 cal incrementar de forma significativa l'eficiència en l'ús dels recursos hídrics en tots els àmbits, assegurar la sostenibilitat dels processos d'extracció i distribució d'aigua potable i reduir el nombre de persones afectades per la seva manca.

Per donar compliment a la fita 6.4, es busca disminuir l'ANR mitjançant la millora del rendiment hidràulic i la reutilització de les aigües depurades. Cal tenir en compte, però, que la reutilització d'aquestes aigües no està inclosa en el marc d'aquesta fiscalització.

A partir del volum d'aigua subministrat i registrat, s'ha calculat el rendiment hidràulic (volum d'aigua registrada entre el volum d'aigua subministrada a la xarxa) pel període 2020-2023. Les dades són les següents:

Quadre 55. Rendiment hidràulic en percentatge. Període 2020-2023

Ens	2020	2021	2022	2023
Terrassa	78,48	79,99	77,36	78,33
Sabadell	79,63	81,54	79,60	81,13
Lleida	78,84	81,68	85,40	85,25
Tarragona	86,26	85,32	85,66	86,11
Mataró	90,18	90,45	88,40	87,88
Reus	83,66	83,76	82,98	82,12
Girona	68,94	66,97	79,18	79,32
AMB	83,08	83,22	83,78	83,51
Mitjana	81,13	81,62	82,79	82,95

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

S'observa que tant els municipis com l'AMB tenien rendiments al voltant del 80% o superiors. Cal seguir invertint esforços i recursos per optimitzar l'eficiència hidràulica de la xarxa de subministrament d'aigua amb l'objectiu de reduir l'ANR.

Tant els gestors que prestaven el servei d'abastament d'aigua en baixa com els municipis titulars del servei i AMB havien pres mesures per reduir el consum d'aigua, atesa la situació de sequera que es va iniciar el 2021 i que va durar fins al 2024.

A més, Terrassa, Lleida, Mataró, Reus, Girona i l'AMB elaboraven informes on quedava constància de les accions dutes a terme en relació amb l'ODS 6.[18]

Per tant, es pot concloure que tant els municipis fiscalitzats com el gestor van implementar mesures per donar compliment a l'ODS 6. Tot i això, cal seguir avançant en les mesures d'estalvi i eficiència per reduir el consum d'aigua i poder afrontar les noves situacions de sequera.

18. Paràgraf modificat arran de les al·legacions rebudes.

5.5.4. Es van aprovar plans d'emergència on es definien mesures específiques a aplicar als diferents escenaris de sequera?

L'apartat 3 de l'article 27 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional, regula que les administracions públiques responsables de sistemes d'abastament urbà que atenguin, singular o mancomunadament, una població igual o superior a 20.000 habitants han de disposar d'un Pla d'emergència per a situacions de sequera. L'administració hidràulica corresponent ha d'informar sobre aquests plans, que han de tenir en compte les regles i mesures previstes als plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera i que han d'estar operatius en el termini màxim de quatre anys.

En aquest sentit, l'article 22 del Decret 380/2006, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de la planificació hidrològica, disposa que l'ACA informa sobre l'adequació a les normes i mesures previstes als seus plans especials d'actuació en situacions d'alerta o eventual sequera dels plans d'emergència per fer front a situacions de sequera que, de conformitat amb la legislació vigent, elaborin les administracions públiques responsables de sistemes d'abastament urbà que serveixin, de forma singular o mancomunada, una població igual o superior a 20.000 habitants.

Així mateix, l'apartat 5.1.5, Presentació dels plans d'emergència en situacions de sequera dels usos urbans, de l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, pel qual s'aprova el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, regula que les agrupacions d'ens locals de caràcter supramunicipal que presten el servei d'abastament en alta en àmbits supramunicipals han de presentar també en un termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, un Pla d'emergència en situacions de sequera global de la seva xarxa, quan la població conjunta abastida superi els 20.000 habitants empadronats.

Els plans d'emergència recullen les accions específiques a aplicar en funció dels diferents escenaris de sequera: prealerta, alerta, excepcionalitat o emergència.

En el quadre següent es mostra l'aprovació del Pla d'emergència i la valoració que va emetre l'ACA per cadascun dels plans:

Quadre 56. Aprovació i valoració dels plans d'emergència per l'ACA

Ens	Data valoració ACA	Valoració ACA del PE	Data aprovació PE
Barcelona	Febrer 2023	Favorable	Març 2018
Hospitalet de Llobregat	Maig 2022	Favorable	Març 2023
Badalona	Agost 2024	Favorable	Abril 2025
Terrassa	Juliol 2022	Favorable	Març 2023
Sabadell	Febrer 2021	Favorable	Juliol 2021
Lleida	Maig 2023	Favorable	Maig 2023
Tarragona	Juny 2024	Favorable	Juliol 2024
Mataró	Juliol 2022	Favorable	Octubre 2022
Santa Coloma de Gramenet	Maig 2023	Favorable	Gener 2024
Reus	Febrer 2022	Favorable	Juliol 2023
Girona	Octubre 2022	Favorable	Abril 2023
AMB	Març 2024	Desfavorable	Juny 2023

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats i la informació proporcionada per l'ACA.
Nota: Lleida s'abasteix mitjançant conques intercomunitàries. En aquest cas, l'administració hidràulica encarregada d'aprovar el Pla d'emergència és la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.
PE: Pla d'emergència.

Cada municipi havia de presentar individualment el seu Pla d'emergència. L'AMB, com a entitat supramunicipal, havia de presentar també el seu Pla d'emergència específic per a situacions de sequera.

En el cas de Barcelona, el Pla d'emergència va ser aprovat prèviament a la valoració favorable emesa per l'ACA.

Tal com s'observa en el quadre anterior, tots els municipis i l'AMB van aprovar els seus respectius plans d'emergència. L'autoritat hidràulica corresponent va emetre un informe favorable per tots els plans, amb l'única excepció del corresponent a l'AMB.

Segons l'ACA el pla lliurat per l'AMB presentava mancances o errors crítics que impedien una correcta avaluació del document o que impossibilitaven el compliment de la normativa i les obligacions vigents en cas de situacions d'alerta i eventual sequera. Es recomanava a l'AMB que revisés el Pla i presentés una nova proposta. La Sindicatura no ha obtingut evidència que l'AMB presentés un nou Pla que esmenés les mancances del pla presentat inicialment.

6. ANNEXOS

6.1. TEORIA DEL CANVI

Figura 2. Teoria del canvi del servei d'abastament d'aigua en baixa

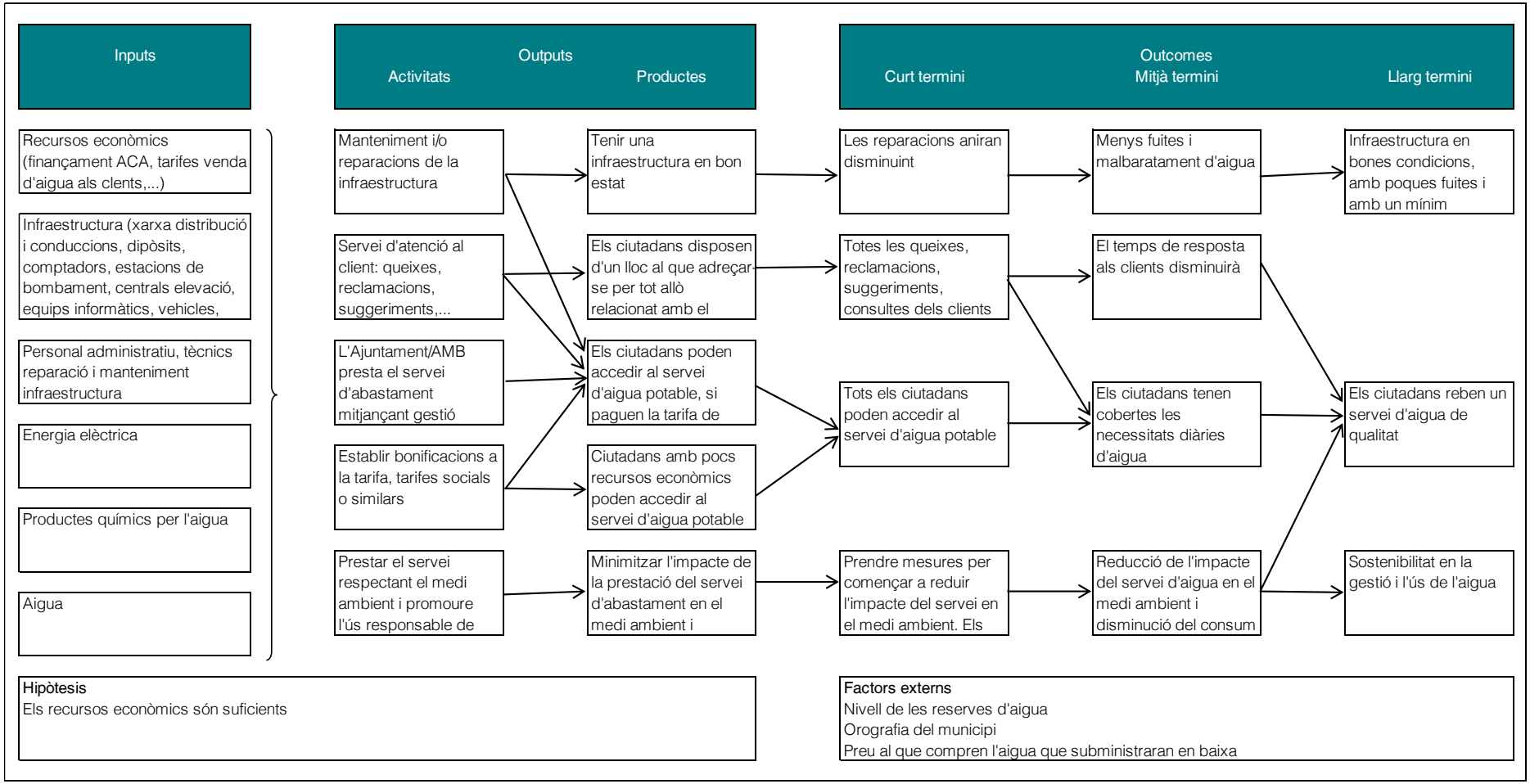

Font: elaboració pròpia.

6.2. OBJECTIUS, SUBOBJECTIUS I CRITERIS D'AUDITORIA

A continuació es mostren els objectius de l'informe de fiscalització. Cadascun dels objectius es divideix en subobjectius, l'acompliment dels quals es mesurarà amb els criteris d'auditoria establerts:

Quadre 57. Objectius, subobjectius i criteris d'auditoria

Objectius	Subojectius	Criteris d'auditoria
1. El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable de qualitat en quantitat suficient i en el temps adequat (eficàcia)?	1.1. Tots els sectors de la població tenien accés a l'aigua?	Mecanismes d'acció social implementats dins o fora de l'estructura tarifària
		Percentatge d'usuaris que rebien els mecanismes d'acció social
	1.2. Era significatiu el nombre d'interrupcions en el subministrament?	Nombre d'interrupcions no programades (i durada mitjana) del subministrament
	1.3. Es van complir els estàndards de qualitat i els criteris sanitaris de l'aigua pel consum humà?	Nombre de mostres fetes per punt de mostreig
		Nombre de butlletins amb qualificació d'aigua no apta
2. Es van optimitzar els recursos utilitzats en el procés d'abastament d'aigua (eficiència)?	2.1. Era significatiu el volum d'aigua que no va ser registrat pel gestor del servei?	Percentatge d'aigua no registrada sobre el total d'aigua subministrada a la xarxa
		Estimació del volum d'aigua subministrada no registrada (€)
	2.2. Es van implementar tecnologies que van permetre millorar l'eficiència en la gestió del subministrament?	Principals tecnologies implementades
	2.3. L'antiguitat de la xarxa d'abastament d'aigua era elevada	Percentatge de xarxa amb antiguitat superior a 30 anys
	2.4. L'antiguitat dels comptadors era elevada?	Percentatge de comptadors amb antiguitat superior a 12 anys
		Percentatge de comptadors renovats anualment
	2.5. Es van fer millores i/o inversions a les infraestructures?	Euros invertits per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada
		Percentatge d'inversió sobre facturació anual
		Percentatge de xarxa renovada anualment
	2.6. Quina era la capacitació del personal tècnic dedicat al servei d'abastament d'aigua?	Estructura del personal tècnic i nombre d'hores de formació anual

Objectius	Subobjectius	Criteris d'auditoria
3. L'estructura de les tarifes ha estat dissenyada per donar compliment als principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa	3.1. Com es prestava el servei d'abastament d'aigua?	Directa - Indirecta
	3.2. Quin era el cost del servei d'abastament d'aigua?	Detall del cost
	3.3. Quina era la tarifa que s'aplicava?	Detall de la tarifa
	3.4. Les tarifes pagades pels usuaris van ser degudament aprovades i comunicades?	Expedient d'aprovació i autorització per part de la Comissió de Preus de Catalunya
		Publicitat de les tarifes
	3.5. L'estructura tarifària aplicada incentivava l'ús responsable per a ús domèstic	Cost mitjà segons la variació de consum
		Llindar i índex de progressivitat
4. L'Administració feia un control i un seguiment del servei adequats?	4.1. Hi havia una supervisió adequada per part del titular del servei?	Nombre d'informes de control del servei i resultat de les incidències, observacions i recomanacions
		Nombre de reunions de comissions de seguiment i acords que es prenen
		En cas de prestació del servei mitjançant una empresa mixta, nombre de representants municipals
	4.2. L'adjudicatari del servei va complir les obligacions contractuals i/o dels acords de continuïtat relatives al control del servei?	Detall de les obligacions fixades en contractes, plecs de clàusules i acords de continuïtat del servei
		Informes de seguiment per part del titular del servei relatius al compliment dels contractes i/o acords de continuïtat
	4.3. Hi havia servei d'atenció als clients d'abastament d'aigua en baixa?	Nombre de reclamacions presentades davant oficines municipals d'informació/servei d'atenció al client/síndics municipals
		Temps transcorregut fins a la resolució de les reclamacions i el seu sentit
	4.4. Hi va haver publicitat relativa als compromisos adquirits davant els usuaris del servei?	Publicació de la carta de serveis relativa a l'abastament d'aigua per part dels municipis
		Publicació dels compromisos de gestió del servei per part del gestor

Objectius	Subojectius	Criteris d'auditoria
5. Es van integrar en el servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible?	5.1. Es van implementar mesures d'eficiència energètica que permetessin reduir el consum energètic?	Dispositius d'aprofitament energètic i altres mesures
	5.2. Es van implementar mesures per lluitar contra el canvi climàtic?	Evolució de la petjada de carboni i inscripció en registres oficials
		Existència de plans per mitigar o compensar l'emissió de gasos d'efecte hivernacle
	5.3. Es van implementar mesures en relació amb el sisè dels objectius de desenvolupament sostenible: "Aigua neta per a tothom"	Mesures adoptades
	5.4. Es van aprovar plans d'emergència on es definien mesures específiques a aplicar als diferents escenaris de sequera?	Aprovació dels plans d'emergència i revisió per part de l'ACA

Font: elaboració pròpia.

6.3. GLOSSARI DE TERMES

- Aigua apta per al consum: qualificació de l'aigua quan no conté cap tipus de microorganisme, paràsit o substància en una quantitat o concentració que pugui suposar un risc per a la salut humana, i que compleix amb els valors paramètrics especificats.

- Aigua de qualitat: quan és segura microbiològicament, compleix tots els valors paramètrics legals (lliure de substàncies químiques en nivells perillosos), és acceptable sensorialment i està controlada mitjançant un pla sanitari de l'aigua.

- Aigua no registrada (ANR): diferència entre el volum d'aigua subministrada a la xarxa i el volum d'aigua registrada als comptadors dels usuaris, expressada en percentatge.

- Aigua registrada: volum d'aigua mesurat pels comptadors dels usuaris.

- Aigua subministrada: volum d'aigua que entra a la xarxa de distribució des de les plantes de tractament d'aigua potable o els dipòsits de servei.

- Comissió de Preus: òrgan col·legiat de la Generalitat de Catalunya que està regulat pel Decret 121/2014, de 26 d'agost, i que té per finalitat l'exercici de les funcions d'intervenció en relació amb l'aprovació i la modificació dels preus entre d'altres, dels subministraments d'aigua.

- **Edifici prioritari:** grans edificis o locals, diferents dels habitatges particulars, amb un nombre elevat d'usuaris que poden veure's exposats a riscos relacionats amb l'aigua, en particular grans locals d'ús públic (hospitals, clíniques residències geriàtriques, hotels, centres d'ensenyament, instal·lacions esportives tancades, centres penitenciaris).

- **Energia verda amb certificat d'origen**: energia verda que ha estat acreditada per la Comissió Nacional de Mercats i la Competència. L'objectiu últim de la garantia d'origen de l'energia és proporcionar informació detallada al consumidor sobre l'origen de l'energia que rep i l'impacte mediambiental que ha tingut la seva producció.

- **Gestor del servei**: entitat pública o privada encarregada de prestar el servei d'abastament d'aigua en nom del titular. S'ocupa de les tasques operatives com poden ser la captació, potabilització i distribució, el manteniment de les infraestructures, la lectura de comptadors, la facturació i l'atenció a l'usuari.

- **Llindar de progressivitat**: volum mensual d'aigua consumida a partir del qual un metre cúbic addicional de consum comporta un major preu mitjà per metre cúbic.

- **Oficina Catalana de Canvi Climàtic**: òrgan tècnic adscrit a la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic de la Secretaria d'Acció Climàtica, encarregat d'impulsar a Catalunya l'establiment d'estratègies, plans i projectes en matèria de canvi climàtic. Entre les seves funcions hi ha la de coordinar el desenvolupament de l'inventari català d'emissions de gasos amb efecte hivernacle.

- **Pèrdues aparents d'aigua**: pèrdues que inclouen tot tipus d'inexactituds associades als instruments de mesura utilitzats per quantificar el consum dels usuaris, i els errors en la lectura dels comptadors i el tractament de les dades, i les inconsistències en el procés de quantificació dels consums. Aquest component també inclou qualsevol consum no autoritzat d'aigua, ja sigui per robatori, utilització de connexions il·legals al servei d'abastament d'aigua, manipulació dels equips de mesura, i altres usos il·legítims no declarats.

- **Pèrdues reals d'aigua**: pèrdues que es produeixen a la xarxa de distribució i als dipòsits d'emmagatzematge que pertanyen al servei d'abastament d'aigua, des dels mesuradors d'entrada a la xarxa fins als punts d'entrega. És el volum perdut a través de tot tipus de fuites —trencaments de canonades, desbordaments de dipòsits, etc. Aquestes pèrdues depenen de la freqüència, els cabals i la durada mitjana de cada fuita en particular. Les pèrdues reals també es coneixen com a pèrdues físiques.

- **Petjada de carboni**: quantificació de les emissions d'efecte hivernacle que un producte, servei o organització, alliberen a l'atmosfera. A més d'obtenir el valor d'aquest indica-

dor, l'objectiu de realitzar el càlcul és prendre consciència de l'impacte que l'activitat té en el medi ambient i executar les mesures necessàries per anar-lo reduint.

- Progressivitat: principi que, aplicat a les tarifes del servei d'abastament d'aigua, comporta un major preu per metre cúbic a mesura que augmenta el volum d'aigua consumit.

- Quantitat d'aigua suficient: 50–100 litres per persona/dia per cobrir necessitats bàsiques (beure, cuinar, higiene personal i neteja de la llar).

- Rendiment hidràulic: resultat de dividir el volum d'aigua registrada pel volum d'aigua subministrada a la xarxa des de les plantes de tractament d'aigua potable o els dipòsits. Com més alt és el rendiment hidràulic, menor és el volum d'aigua no registrada.

- Sistema d'Informació Nacional d'Aigües de Consum (SINAC): sistema d'informació sanitària sustentat per una aplicació informàtica a través d'internet, que gestiona dades sobre les característiques de les zones d'abastament d'aigua i sobre la qualitat de l'aigua de consum humà de l'Estat.

- Temps adequat: disponibilitat contínua. No hi ha interrupcions de servei per sobre del temps màxim acceptat. Es consideren interrupcions acceptables:
  - Interrupcions programades: menys de 24 hores i amb avís previ.
  - Interrupcions no programades (avaries): restabliment en menys de 12-24 hores.

- Titular del servei: és l'Administració pública responsable del servei. En el cas de l'informe de fiscalització serà l'ajuntament o l'AMB. El titular té la competència legal sobre el servei, defineix les condicions de prestació, aprova les tarifes, supervisa el gestor i vetlla pel compliment de la normativa. Pot gestionar el servei de manera directa o indirecta.

- Zona d'abastament d'aigua: àrea geogràficament definida i censada per l'autoritat sanitària, no superior a l'àmbit provincial, en la qual l'aigua de consum humà provingui d'una o de diverses captacions i la qualitat de les aigües distribuïdes es pugui considerar homogènia en la major part de l'any.

6.4. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS DELS GESTORS DEL SERVEI

Quadre 58. Compte de pèrdues i guanys de Terrassa Cicle de l'Aigua, EPEL. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	16.238.256,22
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	227.490,62
4. Aprovisionaments	(4.152.034,63)
5. Altres ingressos d'explotació	227.044,83
6. Despeses de personal	(6.408.842,96)
7. Altres despeses d'explotació	(4.860.398,60)
8. Amortització de l'immobilitzat	(2.678.204,91)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	2.220.108,21
10. Excessos de provisions	13.822,76
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	(3.320,98)
13. Altres resultats	(67.875,04)
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	756.045,52
14. Ingressos financers	41.733,50
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	41.733,50
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	797.779,02
20. Impostos sobre beneficis	(3.062,58)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	794.716,44
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	794.716,44

Imports en euros.
Font: Compte general de l'exercici 2023.

Quadre 59. Compte de pèrdues i guanys de Companyia d'Aigües de Sabadell, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	30.405.939,67
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	2.678.041,93
4. Aprovisionaments	(18.070.238,62)
5. Altres ingressos d'explotació	735.474,58
6. Despeses de personal	(8.399.968,84)
7. Altres despeses d'explotació	(3.832.389,94)
8. Amortització de l'immobilitzat	(1.624.778,91)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	40.587,80
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	(4.520,60)
13. Altres resultats	202.311,41
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	2.130.458,48
14. Ingressos financers	6.176,32
15. Despeses financeres	(386.065,09)
16. Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers	208.552,39
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(171.336,38)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	1.959.122,10
20. Impostos sobre beneficis	(328.488,10)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	1.630.634,00
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	1.630.634,00

Imports en euros.
Font: informació proporcionada per l'Ajuntament de Sabadell.

Quadre 60. Compte de pèrdues i guanys de FCC Aqualia, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	921.321
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	3.249
4. Aprovisionaments	(358.976)
5. Altres ingressos d'explotació	43.729
6. Despeses de personal	(250.009)
7. Altres despeses d'explotació	(149.480)
8. Amortització de l'immobilitzat	(73.586)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	790
10. Excessos de provisions	1.994
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	(545)
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	138.487
14. Ingressos financers	4.883
15. Despeses financeres	(70.220)
17. Diferència de canvi	(3.007)
18. Deteriorament i resultat per alineacions d'instruments financers	1.100
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(67.244)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	71.243
20. Impostos sobre beneficis	(17.377)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	53.866
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	53.866

Imports en milers d'euros.
Font: informació obtinguda de la pàgina web de l'entitat.

Quadre 61. Compte de pèrdues i guanys d'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	26.601.264,48
4. Aprovisionaments	(12.540.170,79)
5. Altres ingressos d'explotació	157.980,01
6. Despeses de personal	(7.805.270,41)
7. Altres despeses d'explotació	(3.111.913,82)
8. Amortització de l'immobilitzat	(2.140.465,42)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	514.885,80
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	2.271,52
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	1.678.581,37
14. Ingressos financers	2.755,99
15. Despeses financeres	(261.282,09)
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(258.526,10)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	1.420.055,27
20. Impostos sobre beneficis	(354.962,22)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	1.065.093,05
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	1.065.093,05

Imports en euros.
Font: Compte general de l'exercici 2023.

Quadre 62. Compte de pèrdues i guanys d'Aigües de Mataró, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	16.885.313,45
2. Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	(1.934,62)
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	3.968.553,12
4. Aprovisionaments	(8.433.505,53)
5 Altres ingressos d'explotació	167.185,34
6. Despeses de personal	(5.223.126,71)
7. Altres despeses d'explotació	(3.192.926,24)
8. Amortització de l'immobilitzat	(3.320.186,41)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	622.613,35
13. Altres resultats	(24.743,77)
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	1.447.241,98
14. Ingressos financers	54.726,81
15. Despeses financeres	(426.418,01)
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(371.691,20)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	1.075.550,78
20. Impostos sobre beneficis	1.491,49
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	1.077.042,27
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	1.077.042,27

Imports en euros.
Font: Compte general de l'exercici 2023.

Quadre 63. Compte de pèrdues i guanys de Reus Serveis Municipals, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	20.616.809,15
2. Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	170.802,30
4. Aprovisionaments	(8.442.937,18)
5. Altres ingressos d'explotació	315.636,99
6. Despeses de personal	(6.100.884,60)
7. Altres despeses d'explotació	(4.916.833,14)
8. Amortització de l'immobilitzat	(3.311.698,12)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	644.460,90
10. Excessos de provisions	346.574,15
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	(60.067,72)
13. Altres resultats	104.838,68
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	(633.298,59)
14. Ingressos financers	56.425,08
15. Despeses financeres	(266.419,11)
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(209.994,03)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	(843.292,62)
20. Impostos sobre beneficis	-
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	(843.292,62)
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	(843.292,62)

Imports en euros.
Font: Compte general de l'exercici 2023.

Quadre 64. Compte de pèrdues i guanys de Cicle de l'Aigua del Ter, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	7.907.237,97
4. Aprovisionaments	(2.079.587,15)
5. Altres ingressos d'explotació	403.142,95
6. Despeses de personal	(3.329.788,85)
7. Altres despeses d'explotació	(1.524.277,41)
8. Amortització de l'immobilitzat	(1.320.049,37)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	1.319.923,71
13. Altres resultats	(229,97)
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	1.376.371,88
15. Despeses financeres	(9.644,47)
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(9.644,47)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	1.366.727,41
20. Impostos sobre beneficis	(6.129,16)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	1.360.598,25
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	1.360.598,25

Imports en euros.
Font: Compte general de l'exercici 2023.

Quadre 65. Compte de pèrdues i guanys d'Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA. Any 2023

A) Operacions continuades	2023
1. Import net de la xifra de negocis	488.970.454
2. Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	115.458
4. Aprovisionaments	(267.910.253)
5. Altres ingressos d'explotació	5.698.948
6. Despeses de personal	(92.717.624)
7. Altres despeses d'explotació	(86.679.060)
8. Amortització de l'immobilitzat	(42.211.437)
11. Deteriorament i resultat per alineacions de l'immobilitzat	(1.300.281)
A1) Resultat d'explotació (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	3.966.205
14. Ingressos financers	3.643.759
15. Despeses financeres	(4.963.875)
17. Diferència de canvi	167
A2) Resultat financer (14+15+16+17+18+19)	(1.319.949)
A3) Resultat abans d'impostos (A1+A2)	2.646.256
20. Impostos sobre beneficis	(951.278)
A4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades (A3+ 20)	1.694.978
A5) Resultat de l'exercici (A4+21)	1.694.978

Imports en euros.
Font: informació proporcionada per Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana del Cicle Integral de l'Aigua, SA.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès, el 19 de març del 2026, als ajuntaments objecte d'aquest informe i a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per complir el tràmit d'al·legacions.

7.1. AL·LEGACIONS REBUDES

Els ajuntaments de Sabadell, Girona, Tarragona i Reus van presentar les al·legacions a la Sindicatura dins el termini establert.

L'Ajuntament de Terrassa i l'Àrea Metropolitana de Barcelona varen demanar una pròrroga per presentar les al·legacions i el termini es va ampliar fins al 20 d'abril del 2026.

La documentació annexa a les al·legacions no es transcriu a l'informe, però consta en l'arxiu de la Sindicatura

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Ajuntament de Sabadell a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

Ajuntament de Sabadell

CODI DE VERIFICACIÓ	²466Y312L054A181P0CH8]» 466Y 312L 054A 181P 0CH8				
EXPEDIENT NÚM.	TNE/2024/334	DOCUMENT NÚM.	TNE1AI00Z0	DATA	27-03-2026
ÀREA	Àrea d'Urbanisme, Desenvolupament Sostenible i Seguretat				
UNITAT	Transició Ecològica				
ASSUMPTE	Auditoria Sindicatura de Comptes del servei d'abastament d'aigua de Sabadell				

Al·legacions de l'Ajuntament de Sabadell al projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, de la Sindicatura de Comptes, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023

Vist el projecte el projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023, revisat pel Ple de la Sindicatura de comptes de Catalunya, entrat per registre el 19.03.2026 amb codi ATCE1A17AE, en què s'insta a l'Ajuntament de Sabadell a presentar al·legacions si ho considera oportú.

Els tècnics del Servei de Transició Ecològica han emès informe, en data 27/03/2026 i codi TNE1AI00Y4, en que es fan les següents consideracions:

"Analitzat l'informe presentat, es considera oportú manifestar les següents esmenes:

1. Al punt 9 de l'apartat 3.3 de les conclusions i a l'apartat 5.2.4 dels resultats de la fiscalització, s'especifica que:

   - D'acord amb el que s'estableix en l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, per la qual es regula el control metrològic de l'estat de determinats instruments de mesura, havien de ser renovats abans del 24 d'octubre del 2025.

     En aquest punt informar que d'acord amb l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, publicada al Butlletí Oficial de l'estat el dia 3 d'octubre de 2025 que modifica l'Ordre ICT/155/2020 i amplia el termini per substituir els comptadors de 5 a 7 anys, per tant, aquests han de ser renovats abans del 24 d'octubre de 2027.

   - Pel que fa a la substitució de comptadors a l'informe es conclou que l'Ajuntament de Sabadell té un percentatge significatiu de comptadors antics i que

amb el ritme de renovacions és difícil que arribi a fer la renovació de tots els dispositius abans del 24 d'octubre de 2025.

Durant els anys 2024 i 2025 l'import invertit de substitució de comptadors ha estat de 692.406 € i 1.100.000 € respectivament. Això ha suposat que amb data de 28 de febrer de 2026 el percentatge de comptadors pendents de substituir ha disminuït fins al 17,09% (17.935 comptadors) i que està programada la seva substitució per donar compliment a l'Ordre ITU/1072/2025.

2. Al punt 15 de l'apartat 3.4 de les conclusions i a l'apartat 5.4.1 dels resultats de la fiscalització, s'especifica, en el quadre 38, que la periodicitat de reunions entre el titular i el gestor del servei és Trimestral.

   Les reunions entre l'Ajuntament de Sabadell i CASSA es produeixen de forma fixa mensualment, tot i que no hi ha cap comissió de seguiment composta oficialment, sí que un cop al mes es fan reunions de seguiment sobre diferents aspectes de la concessió. A més el contacte entre tècnics de l'Ajuntament i CASSA és gairebé diari i es fan reunions sota demanda.

   Es creu convenient modificar el quadre 38 i canviar la periodicitat de caràcter trimestral a mensual o demanda.

3. A l'apartat 6.4 comptes de pèrdues i guanys dels gestors del servei, aquests no apareixen anonimitzats. Es creu convenient que el títol dels quadres 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 i 65 els noms dels gestors es canviïn per la nomenclatura del municipi que s'ha fet servir a la resta de l'informe.

4. Es vol remarcar que a partir de l'any 2023, conjuntament l'Ajuntament de Sabadell i Companyia d'Aigües de Sabadell, s'ha fet un esforç per tal d'augmentar les inversions a la xarxa d'abastament, passant d'1.690.795 € (141.487 €/hm^3) d'inversió a la xarxa en baixa el 2023 a 3.639.969,45 € (304.600 €/hm^3) el 2024 i 2.678.540 € (214.971 €/hm^3) el 2025.

   Aquest augment de la inversió a la xarxa d'abastament en baixa i lligat amb la substitució de comptadors es pot veure reflectit amb la disminució de l'ANR, que ha passant dels 2.569.854 m^3 el 2022 a 2.064.500 m^3 el 2025."

Per tot el que s'ha exposat, es fan les següents al·legacions al projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F per tal que es tinguin en consideració a l'hora de redactar l'informe definitiu:

1. Que se substitueixi el text que fa referència a l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, per la qual es regula el control metrològic de l'estat de determinats instruments de mesura, havien de ser renovats abans del 24 d'octubre del 2025 per l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, publicada al Butlletí Oficial de l'estat el dia 3 d'octubre de 2025 que modifica l'Ordre ICT/155/2020 i amplia el termini per substituir els comptadors de 5 a 7 anys, per tant, aquests han de ser renovats abans del 24 d'octubre de 2027.

2. Que es modifiqui el quadre 38 de l'apartat 5.4.1 per canviar la periodicitat de reunions entre titular i gestor del servei de "trimestral" a "mensual o demanda".

3. Que s'anonimitzin els noms dels gestors dels serveis de l'apartat 6.4 fent servir la nomenclatura dels municipis que s'ha utilitzat a la resta de l'informe.

Sabadell a la data de la signatura electrònica

[Signat digitalment per Marta Farrés Falgueras, el 30.03.2026]

L'Alcaldessa

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Ajuntament de Girona a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

Ajuntament de Girona

Exp. 2024044143

COMUNICAT EXTERN

A/A. Sr. Ferran Roquer i Padrosa (Sindicatura de comptes de Catalunya)

Ref. Fiscalització operativa de l'exercici 2023 del servei d'abastament d'aigua CODI 40/2024-F Entitat 003. Registre d'entrada 2026030063 de data 19/03/2026.

Benvolgut,

Vista la vostra tramesa realitzada per registre d'entrada número 2026030063 el dia 19/03/2026, en la qual ens remeteu el "*projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, corresponent al servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023, revisat pel Ple de la Sindicatura*" perquè, si ho estimem oportú, hi presentem les al·legacions pertinents, en el termini deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció de la tramesa; us informem que presentem les següents al·legacions:

Primera al·legació – sobre el balanç hídric

El balanç hídric de l'any 2022 que apareix al gràfic 1 de l'apartat 5.2.1 del vostre informe, no es correspon amb les dades que l'empresa pública CICLE DE L'AIGUA DEL TER S.A. va presentar a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA). Adjuntem annex i us en fem un resum:

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

Volum entrada 10.546.619

	M^3	%
Pèrdues aigua	2.196.086	20,82
Consum facturat i no mesurat	207.489	1,97
Consum no facturat i no mesurat	3.000	0,03
Total no mesurat	2.406.575	22,82

Segona al·legació – sobre les conclusions de les inversions realitzades

En relació amb l'apartat 5.2.5 del vostre informe sobre si es van fer millores i/o inversions a les infraestructures, cal esmentar que efectivament les inversions del 2023, certament són ben escasses, al tractar-se del primer any de municipalització del servei i entrada en funcionament de l'empresa de capital íntegrament públic CICLE DE L'AIGUA DEL TER S.A. (CATSA), la qual no tenia reserves econòmiques (RC) i sense capital social per invertir d'entrada. Per contra, l'any 2024 (només en el servei d'abastament di distribució d'aigua potable) es va invertir per valor de 638.525,27 euros i al 2025 (també només en el servei esmentat) 761.413,58 euros. En data de tancament, a 31 de desembre de 2025, encara hi ha algunes obres en curs, pendents d'activar.

Tercera al·legació – sobre la carta de serveis

En relació amb l'apartat 5.4.4 del vostre informe i pel que fa a la carta de serveis, efectivament no existia, però actualment s'està redactant i de fet està molt avançada, i gairebé a punt de ser proposada la seva aprovació als Plens dels respectius Ajuntaments del sistema d'abastament i distribució d'aigua potable de Girona.

Així doncs, i a aquests efectes, us presentem aquest escrit, com a tramesa de les al·legacions esmentades, per a la vostra consideració i efectes oportuns.

Atentament,

[Signatura digital]

Lluc Salellas Vilar
Alcalde de Girona

Annex: Arxiu pdf Balanç hídric 2022

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Ajuntament de Tarragona a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

Expedient	Assumpte
Expedient: 40/2024F Al·legacions Informe Sindicatura de Comptes Emissor: Alcalde de Tarragona	Al·legacions a l'auditoria operativa sobre l'eficiència i l'eficàcia de la gestió del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis de Catalunya en l'exercici 2023.

AL·LEGACIONS DE L'AJUNTAMENT DE TARRAGONA (ENTITAT009) AL PROJECTE D'INFORME 40/2024-F DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA EN DIVERSOS MUNICIPIS (EXERCICI 2023)

Il·lm. Sr. Síndic de Comptes de Catalunya

L'Ajuntament de Tarragona, representat pel seu alcalde, en el tràmit conferit a l'empara de l'article 40 de la Llei 18/2010, de 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, i en relació amb el Projecte d'informe 40/2024-F, "Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023", corresponent al codi Entitat009, compareix i, com millor procedeixi en Dret,

EXPOSA

I. En data 19 de març de 2026, la Sindicatura de Comptes de Catalunya ha tramès a aquest Ajuntament el Projecte d'Informe 40/2024-F, relatiu a la fiscalització operativa del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis corresponent a l'exercici 2023, als efectes de formular les al·legacions que es considerin oportunes, d'acord amb el que disposa l'article 40 de la Llei 18/2010, del 7 de juny.

II. Que, un cop examinat el projecte d'informe notificat, aquest Ajuntament formula les presents al·legacions amb la finalitat que el text definitiu reculli de manera exacta, completa i metodològicament adequada la informació que ja fou facilitada a la Sindicatura de Comptes per aquesta corporació i pel gestor del servei, Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA (EMATSA), societat mixta participada majoritàriament per l'Ajuntament de Tarragona.

III. Que les consideracions que segueixen es formulen amb el màxim respecte institucional envers la Sindicatura i responen exclusivament a la voluntat de contribuir a una millor precisió tècnica i jurídica del contingut de l'informe definitiu.

Per tot això, es formulen les següents:

AL·LEGACIONS

Primera. Sobre l'apartat 3.5 i, especialment, l'apartat 5.5.1 del projecte d'informe (eficiència energètica i energies renovables)

L'informe assenyala, en relació amb la integració d'aspectes vinculats al canvi climàtic i l'eficiència energètica, que determinats gestors disposen d'instal·lacions fotovoltaiques, sense incloure-hi expressament l'Entitat009.

A aquest respecte, cal **rectificar aquesta apreciació**, atès que:

- D'acord amb la informació facilitada oportunament a la Sindicatura, **EMATSA disposa efectivament de producció d'energia fotovoltaica**, així com d'altres fonts d'energia renovable.

- Aquesta circumstància consta de manera expressa en les dades trameses en el qüestionari de fiscalització.

Producció d'energia fotovoltaica:

- Any 2020: 22.281 kWh

- Any 2021: 48.635 kWh

- Any 2022: 83.040 kWh

- Any 2023: 96.161 kWh

Consum d'energia elèctrica del servei d'abastament d'aigua en baixa:

- **Any 2020:**

  El consum total d'energia va ser de **1.214.934 kWh**, dels quals **43.421 kWh** procedien d'energies renovables i **1.157.440 kWh** corresponien a energia verda amb certificat de garantia d'origen.

- **Any 2021:**

  El consum total d'energia va ser de **1.228.769 kWh**, dels quals **69.580 kWh** procedien d'energies renovables i **1.054.236 kWh** corresponien a energia verda amb certificat de garantia d'origen.

- **Any 2022:**

  El consum total d'energia va ser de **1.352.177 kWh**, dels quals **104.261 kWh** procedien d'energies renovables i **1.246.513 kWh** corresponien a energia verda amb certificat de garantia d'origen.

- **Any 2023:**

  El consum total d'energia va ser de **1.264.107 kWh**, dels quals **114.260 kWh** procedien d'energies renovables i **1.146.422 kWh** corresponien a energia verda amb certificat de garantia d'origen.

Les dades anteriors acrediten, d'una banda, l'existència de **producció fotovoltaica pròpia** i, de l'altra, la integració efectiva d'energia procedent de fonts renovables en el funcionament del servei.

En conseqüència, **se sol·licita** que es rectifiquin els apartats 3.5 i 5.5.1 del projecte d'informe, incorporant expressament l'ens corresponent a Tarragona entre aquells que disposen de producció d'energia fotovoltaica, i que es revisin, si escau, les conclusions que se'n deriven.

Segona. Sobre l'apartat 5.2.2 (tecnologies d'eficiència i comptadors amb telemesura)

Amb referència a l'apartat 5.2.2 del projecte d'informe, relatiu a les tecnologies que permeten millorar l'eficiència en la gestió, i, més concretament, pel que fa als **comptadors de telemesura**, es considera necessari efectuar una precisió de caràcter tècnic i metodològic.

L'enfocament emprat en el projecte d'informe **no reflecteix de manera completa la realitat del sector**, atès que, en l'actualitat, els sistemes de telelectura o telemesura són compatibles tant amb **comptadors mecànics** com amb **comptadors digitals**. L'elecció d'una o altra solució respon a les necessitats pròpies del servei, al disseny de la xarxa, al context territorial i a l'experiència operativa del gestor.

Així mateix, **no consta l'existència d'un criteri tècnic oficial de caràcter general** que permeti afirmar, en abstracte, que un comptador digital sigui superior a un comptador mecànic de classe C, o viceversa, en tots els supòsits.

Per tant, es considera que el projecte d'informe hauria d'**incloure també els comptadors mecànics amb telelectura o telemesura**, ja que, en cas contrari, la informació transmesa resulta **incompleta** i pot conduir a conclusions parcialment esbiaixades.

En conseqüència, **se sol·licita** que l'apartat 5.2.2 es reformuli en aquest sentit o, subsidiàriament, que s'hi incorpori de manera expressa la limitació metodològica indicada.

Tercera. Sobre l'apartat 5.4.3 (terminis de resolució de reclamacions)

Amb referència a l'apartat 5.4.3 del projecte d'informe, i concretament pel que fa al termini de resolució detallat al **quadre 42**, aquesta part considera que les dades recollides en el mateix informe **no avalen una afirmació de caràcter general** sobre un incompliment dels terminis de resolució de reclamacions.

D'acord amb la informació tramesa en el seu moment a la Sindicatura, la resolució de les reclamacions i queixes es produeix en els terminis següents:

- **Menys de 10 dies:** 93,75%
- **Entre 10 i 20 dies:** 0,95%
- **Entre 20 i 30 dies:** 2,40%
- **Més de 30 dies:** 2,90%

Aquesta distribució posa de manifest que la immensa majoria de reclamacions i queixes es resolen en un termini molt reduït, concretament inferior a 10 dies, i que els supòsits que excedeixen els 30 dies tenen un caràcter clarament minoritari.

Per aquest motiu, no es considera proporcionat extreure'n una conclusió general sobre l'incompliment dels terminis de resolució sense incorporar el context quantitatiu i la ponderació adequada de les dades.

En conseqüència, se sol·licita que l'apartat 5.4.3 i la conclusió que hi va associada es matisin per reflectir de manera més precisa la realitat del servei.

Quarta. Sobre l'apartat 5.4.3 del projecte d'informe, en relació amb els mecanismes de garantia i tutela de les reclamacions dels usuaris

Amb referència a l'apartat 5.4.3 del projecte d'informe de la Sindicatura, i concretament pel que fa a la disposició d'una institució anàloga al Síndic de Greuges, escau efectuar una matisació rellevant.

Sens perjudici que no es tracti d'una institució municipal pròpiament dita, cal fer constar que Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona, SA (EMATSA) està adherida al servei Customer Counsel, integrat en l'àmbit del grup Agbar, soci privat de la societat mixta. Aquest servei constitueix una instància addicional de revisió i composició amistosa de conflictes, orientada a donar resposta al client i a afavorir una solució extrajudicial de les reclamacions.

En concret, qualsevol client que no estigui conforme amb la resposta rebuda per part d'EMATSA pot sol·licitar la intervenció del Customer Counsel, el qual analitza de manera individualitzada cada reclamació i promou l'apropament entre les parts per tal d'assolir una solució. Igualment, pot intervenir en aquells supòsits en què el client no hagi rebut resposta a la reclamació presentada un cop transcorregut el termini màxim establert per fer-ho.

En cas que no sigui possible assolir un acord, el Customer Counsel emet una resolució que és voluntària per al client i d'obligat compliment per a EMATSA. Aquest mecanisme no intervé en aquells supòsits en què la reclamació estigui pendent de resolució per part d'una administració pública o d'un organisme que en depengui.

Així mateix, el Customer Counsel desenvolupa les seves funcions sota principis d'imparcialitat, transparència, confidencialitat i independència respecte de les àrees ordinàries d'atenció al client, i té com a finalitats, entre d'altres, promoure la mediació entre el client i l'empresa; defensar i protegir els drets dels clients derivats de la seva relació amb les empreses adherides; identificar oportunitats de millora del servei a partir de les reclamacions rebudes; formular recomanacions i propostes de millora; i afavorir la interlocució amb grups d'interès vinculats a la defensa de les persones consumidores.

L'any 2023 van arribar a l'oficina del Customer Counsel dues queixes relatives a EMATSA, les quals es van resoldre positivament.

En conseqüència, se sol·licita que l'apartat 5.4.3 del projecte d'informe es matisi per incorporar expressament l'existència d'aquest mecanisme addicional de garantia i resolució amistosa de reclamacions, per tal d'evitar una descripció incompleta dels canals de tutela i revisió a disposició dels usuaris del servei.

Cinquena. Sobre l'apartat 5.4.3 del projecte d'informe, en relació amb la informació automatitzada sobre la resolució de reclamacions

Amb referència al mateix apartat 5.4.3 del projecte d'informe de la Sindicatura, i concretament en allò que afecta la disposició d'informació automatitzada sobre la resolució de reclamacions, cal fer constar que **no resulta ajustat afirmar que EMATSA no disposa d'un sistema automatitzat de gestió i seguiment de queixes i reclamacions**.

En aquest sentit, EMATSA disposa d'un **sistema de gestió de queixes i reclamacions integrat dins de l'aplicació informàtica de gestió de clients**, en el qual s'enregistren totes les queixes relacionades amb el servei d'aigua. Aquest mòdul permet deixar constància de la **data d'alta de la queixa** i constitueix l'espai des del qual se'n fa el seguiment fins a la seva resolució definitiva.

Mitjançant aquest sistema, el personal autoritzat d'EMATSA pot consultar en qualsevol moment tota la informació vinculada a cada expedient, incloent-hi, entre d'altres extrems, la **data de registre**, el **número identificatiu de la queixa**, les **dades de la persona reclamant**, el **motiu de la reclamació**, la **via de presentació**, la **documentació associada**, l'**estat de tramitació**, les **actuacions realitzades**, les **respostes emeses** i, si escau, la **data de resolució**.

Aquest sistema permet, per tant, un **control adequat dels terminis de resolució** i una **gestió eficient, traçable i ordenada** de les queixes i reclamacions.

En conseqüència, **se sol·licita** que el projecte d'informe rectifiqui aquesta afirmació i faci constar l'existència d'aquest sistema automatitzat.

SOL·LICITA

Per tot l'exposat,

SOL·LICITA a la Sindicatura de Comptes de Catalunya:

Primer. Que tingui per presentat aquest escrit d'al·legacions dins de termini i forma.

Segon. Que estimi les al·legacions formulades i incorpori al text definitiu del projecte d'informe les rectificacions, matisacions i precisions interessades en relació amb els apartats 3.5, 5.5.1, 5.2.2 i 5.4.3.

Tercer. Subsidiàriament, per al cas que alguna de les al·legacions no sigui estimada en la seva integritat, que se'n deixi constància expressa en els termes legalment procedents.

Tarragona, 01 d'abril de 2026

[Signat digitalment per Rubén Viñuales Elías]

L'Alcalde de Tarragona

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Ajuntament de Reus a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

AJUNTAMENT DE REUS

AL·LEGACIONS

al Projecte d'informe de l'auditoria operativa sobre l'eficiència i l'eficàcia de la gestió del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis de Catalunya en l'exercici 2023 elaborat per la Sindicatura de Comptes de Catalunya (ref. 40/2024-F)

En data 19 de març de 2025, l'Ajuntament de Reus ha rebut de la Sindicatura de Comptes de Catalunya el projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, relatiu a l'auditoria operativa sobre l'eficiència i l'eficàcia de la gestió del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis de Catalunya en l'exercici 2023 perquè, si s'estima oportú, d'acord a l'establert a l' article 38 del Reglament de règim interior de la Sindicatura, es presentin les al·legacions pertinents, en el termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la seva recepció, que fina el dia 2 d'abril d'enguany.

D'acord a l'exposat i vist l'informe proposta elaborat per Aigües de Reus, divisió de Reus Serveis Municipals, SA, entitat de capital íntegrament municipal, encarregada de la gestió directa del cicle integral de l'aigua a la ciutat en relació al projecte d'informe de referència, es considera convenient formular les següents al·legacions per a que siguin considerades en l'elaboració de l' informe definitiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Tot l'exposat, sense perjudici de prendre en consideració les recomanacions incorporades al seu informe.

CONSIDERACIONS PRÈVIES

Les dades incorporades a l'informe s'han de llegir tenint en compte que:

a) Reus és la segona ciutat amb menys nombre d'habitants d'entre les 11 fiscalitzades.
b) Ha quedat fora de la fiscalització realitzada la verificació de l'exactitud de les dades trameses pels ajuntaments, tal i com el propi informe reconeix al final del seu punt 2.2.
c) L'any 2023 va ser un any singular pels efectes de la sequera que va impactar a tots els municipis, amb major o menor mesura, i que desdibuixa alguns dels resultats analitzats.

A).- Els 11 municipis fiscalitzats son els encarregats de la gestió de l'aigua a les capitals de major població. El "TOP 10" de Catalunya que, en conjunt, sumen 3.347.998 habitants.

Dins d'aquest conjunt de capitals, REUS és la 2a ciutat amb menys nombre d'habitants d'entre les analitzades (108.479h). L'informe la compara amb la gestió que fa del servei la capital de Catalunya (amb més 1.600.000 habitants), així com altres 10 municipis de dins i fora de l'àrea metropolitana dels que 5 son municipis de més de 200.000 habitants.

Es significa aquest fet per posar de relleu que la present auditoria no reflecteix la realitat del servei d'abastament en baixa del conjunt de Catalunya. D'haver-se estès l'anàlisi a municipis de menor població (més equiparables a Reus), les mitjanes resultants haurien resultat molt diferents, tant a nivell de rendiment de xarxa, com en la resta de paràmetres analitzats.

Tot i així, no volem deixar de posar en valor les xifres positives que per a REUS assenyala el projecte d'informe, on es significa que és de les ciutats que a més percentatge d'abonats bonifica la factura d'aigua, alhora que també és de les que té major nombre de comptadors digitals, més percentatge de vehicles elèctrics i major percentatge de xarxa amb una antiguitat inferior als 30 anys; també de les que menys ha de recórrer a interrupcions del servei no programades i que, en general, tenen una durada més curta.

B).-Donat que ha quedat fora de la fiscalització realitzada la verificació de l'exactitud de les dades trameses pels ajuntaments, per mitjà de les al·legacions seguidament incorporades es busca clarificar determinats resultats, quan els mateixos es consideren poc ajustats i/o fiables en relació al que venen a ser les xifres habituals i conegudes dins al sector.

C).- Així mateix, s'orienten a contextualitzar algunes dades que al 2023 van quedar desdibuixades per efecte de la sequera.

AL·LEGACIONS

I.- En relació al punt 3.2 – subapartat 9 referent a l'antiguitat del parc de comptadors, també desenvolupat a l'apartat 5.2.4

El projecte d'informe de la Sindicatura amb l'anàlisi que fa de les dades del quadre 18 reflectides a l'apartat 5.2.4 i 3.2 del seu informe només assenyala que 4 de les entitats fiscalitzades - entre les que inclou Reus - al 2023 tenien un percentatge significatiu de comptadors amb més de 12 anys d'antiguitat.

Ara bé aquesta xifra no la posa en relació amb l'elevat percentatge de comptadors digitals i/o de tele mesura que algunes d'elles també tenien, com és el cas de Reus.

Ni entra a analitzar si els municipis fiscalitzats tenien un pla de renovació del seu parc de comptadors i en quin percentatge es trobava executat o era previst executar i si el mateix es va veure afectat per la situació de sequera del 2023.

Aquest anàlisi comparatiu és el que realment hauria permès avaluar si en la fita clau - que no és l'exercici 2023 analitzat, sinó el 24.10.2025 (per ser quan es compleixen els 5 anys d'entrada en vigor de la Ordre ITC/155/2020 de 7 de febrer)- cada un dels municipis fiscalitzats es trobaria en situació de tenir renovat el seu parc de comptadors més antic (de més de 12 anys d'antiguitat), tal com marca la Disposició trans-

itòria primera de l'esmentada Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, en relació al també disposat a la seva disposició addicional cinquena (entrada en vigor): BOE-A-2020-2573 Orden ICT/155/2020, de 7 de febrero, por la que se regula el control metrológico del Estado de determinados instrumentos de medida.

Si l'enquesta hagués sol·licitat als municipis que informessin si tenien un pla de substitució dels seus comptadors aprovat per poder arribar a la fita clau (finals de 2025) amb la major part del parc de comptadors renovat i hagués demanat acreditar el seu grau de compliment, s'hauria pogut veure que **Reus tenia aprovat i en marxa un ambiciós Pla de substitució de comptadors per canviar els seus comptadors mecànics per comptadors de telelectura, a raó de 5.000 comptadors/any.**

Un pla de desplegament de la tele-mesura que es va iniciar a finals del 2017 i que s'ha continuat desplegant als darrers 8 anys, amb la substitució de tots els comptadors del parc per noves unitats de diferents tecnologies amb capçal de tele-mesura amb tecnologia OMS / LoRa.

Per acreditar-ho, es facilita enllaç a la licitació convocada a finals del 2021 per adjudicar la segona fase del **"SUBMINISTRAMENT DE COMPTADORS I IMPLEMENTACIÓ DE LA TELEMESURA AMB XARXA FIXA DEL PARC DE COMPTADORS DEL MUNICIPI DE REUS - FASE II (AT20503)**" de (4) anys de durada, amb possibilitat de prorroga per un (1) any més, amb un import d'adjudicació de prop d'1,5 milions d'euros(IVA inclòs), del que va ser adjudicatària la mercantil GECONTA MEDIDORES DE FLUIDOS, SL quin contracte, formalitzat a inicis del 2022, es troba actualment en el seu any de pròrroga: Informació de la publicació - Plataforma de Serveis de Contractació Pública.

D'haver-se tingut en compte el referit Pla, i no únicament el percentatge que incorpora el quadre 19 de l'informe de la Sindicatura "Percentatge anual de renovació de comptadors. Any 2023", s'hauria vist que encara que l'antiguitat del parc de comptadors mecànics de Reus fos lleugerament elevada l'any 2023, no es preveia que ho fos a finals del 2025 (que és la fita clau establerta a l'Ordre ITC de constant referència).

Cal significar que:

a) El 2023 va ser un any singular per la major part de municipis fiscalitzats per efecte de la sequera i que, en el cas de Reus, no va permetre donar compliment al seu pla de reposició/renovació de comptadors per l'increment de moltes despeses i, en especial, les de compra d'aigua.

b) Si Reus no va substituir els seus comptadors mecànics més vells l'any 2023, és perquè tampoc tenia sentit portar-los a verificar o substituir-los en aquella data per comptadors mecànics més nous, quan ja tenia aprovat un pla de substitució d'aquesta tipologia de comptadors per comptadors de telemesura (a raó de 5.000 comptadors/any) - que es va desenvolupar en dues fases (al llarg de 8 anys) - amb l'objectiu de tenir majoritàriament renovat i adaptat a tele lectura el parc de comptadors de la ciutat, a finals de 2025.

L'existència del pla de substitució d'aquests comptadors queda evidenciat al propi informe de la Sindicatura, quan més endavant dins del mateix punt 5.2.4 reconeix que el percentatge de comptadors digitals era residual per la majoria d'ens fiscalitzat, excepte en els casos de tres entitats, en entre les que s'inclou REUS, on tenien una presència més destacada.

Recordem, també, que el quadre 18 posa de manifest que, a REUS del total de comptadors d'entre 5 i 10 anys, el 30% era digital i que dels comptadors de menys de 5 anys, ho era el 37,86%. (la segona entitat amb més comptadors digitals dels 11 ens fiscalitzats)

Antiguitat dels comptadors. Any 2023

Ens	Comptadors mecànics (%)				Comptadors digitals (%)			
	Menys de 5 anys	Entre 5 i 10 anys	Entre 10 i 12 anys	Més de 12 anys	Menys de 5 anys	Entre 5 i 10 anys	Entre 10 i 12 anys	Més de 12 anys
Entitat0010	39,50	39,62	18,70	2,18	-	-	-	-
Entitat007	44,88	16,00	3,70	34,86	0,12	0,44	-	-
Entitat005	50,50	23,93	6,09	19,45	0,04	-	-	-
Entitat009	48,81	29,97	5,84	5,04	10,33	-	0,01	-
Entitat006	2,91	10,51	0,74	0,38	34,18	35,34	6,47	9,47
Entitat0012	2,12	5,70	2,23	21,96	37,86	30,01	0,01	0,11
Entitat003	41,70	27,27	17,65	13,38	-	-	-	-
Entitat0011	25,54	29,90	1,49	4,97	20,19	14,16	2,92	0,83

Font: elaboració pròpia a partir de les dades rebudes dels ens fiscalitzats.

Fruit d'aquest pla de substitució de comptadors mecànics per comptadors digitals o de tele mesura, en la data establerta a la norma (25 d'octubre de 2025) la major part dels comptadors més vells de la ciutat ja havien estat substituïts per comptadors de telemesura, com ho acrediten les següents dades de comptadors substituïts cada any

- 2024: 5527
- 2025: 5692

De l'anàlisi d'aquestes dades el que es pot concloure que dels 11.316 comptadors de mes de 12 anys existents a finals de 2023 informats a la sindicatura, a finals de 2025 ja se n'havien substituït 11.219, fet que posa en evidència el compliment de la normativa abans referenciada per part de REUS i que al 2026 la quantitat de comptadors que poden restar per canviar de més de 12 anys resulta residual, quedant únicament aquells amb dificultats tècniques pel canvi, impossibilitat d'accés, etc.

Unes dades que, si cal, es podrien acreditar per qualsevol altre mitjà que la Sindicatura consideri pertinent.

II.- En relació a l'Apartat 5.1.1.2 Accés (a l'aigua) en quantitat suficient

Les xifres incorporades al quadre 6 del projecte d'informe de la Sindicatura, fan referència als litres d'aigua potencialment disponibles per a cada persona (que no es el mateix que el volum d'aigua subministrada a la xarxa), el que fa pensar que l'Informe s'està analitzant el volum d'aigua o consum destinat a ús domèstic i, no tant, el volum d'entrada d'aigua a la xarxa, que inclouria també volums destinats a usos municipals, comercials, industrials, així com possibles volums d'aigua no registrada, que son els que Reus va facilitar a la Sindicatura (equivalents als que es feien constar a la pàgina 5 de l'informe de gestió dels Comptes Anuals 2023 de RSM, i que son els habitualment considerats com a "dotació":

> Des de l'entrada en vigor de l'escenari d'ALERTA les dotacions de Reus han estat d'entre 180 i 195 l/hab/dia, molt per sota de la dotació màxima establerta de 250 l/hab/dia. L'únic mes en que la dotació consumida ha estat per sobre dels 200 l/hab/dia ha estat al mes d'agost amb un valor de 218 l/hab/dia. A finals del 2023, Reus segueix en situació d'Alerta i es preveu continuar en aquest escenari ja que la tendència de la situació del Riu Ebre i de l'embassament de Mequinensa es prou bona ja que aquest es troba al 82% de la seva capacitat màxima.

Estimem que resultaria d'interès aclarir-ho perquè a Reus, el volum d'aigua o consum mig d' ús domèstic, no seria el reflectit a la taula, seria l'indicat a la pàgina 9 de l'informe de gestió dels Comptes Anuals 2023, consultable a l'apartat transparència de RSM, on es diu que era de 98,74 litres habitant i dia:

> El consum mig per habitant i dia (ús domèstic) al 2023 ha estat de 98,74 litres, inferior al de l'exercici anterior que va ser 100,95 litres/hab/dia.

També s'observa que els resultats reflectits per alguns municipis, presenten un nombre de litres baix en relació a les dades de l'any anterior(2022).

A fi i efecte de poder comparar dades més homogènies i utilitzar els mateixos paràmetres que s'han utilitzat a Reus per calcular la dada reportada, a continuació s'adjunta la comparativa de la dotació per habitant i dia per als municipis de més de 100.000 habitants.

Per realitzar aquest càlcul, s'ha utilitzat el Volum d'Entrada (VE) extret directament de les auditories del 2022 presentades a l'Agència Catalana de l'Aigua (en endavant ACA) per cada entitat i les dades de població oficial de l'Idescat de l'any 2022, tal com ha realitzat REUS per informar d'aquesta dada. (1 de gener del 2023).

Taula comparativa de dotació (2022)

Municipi / Àmbit	Volum d'Entrada (VE) (m^3)	Població (2022)*	Dotació (L/hab/dia)	
Girona	10.426.172	104.038	274,56	A 1 de gener del 2023
Lleida	12.662.789	140.797	246,40	A 1 de gener del 2023

Terrassa	16.788.219	224.114	205,23	A 1 de gener del 2023
Tarragona	9.341.338	138.262	185,10	A 1 de gener del 2023
Reus	7.191.739	106.407	185,17	A 1 de gener del 2023
Barcelona (Àmbit 23 municipis)	188.997.779	2.850.000	181,68	Aquesta dotació és menys fiable *
Sabadell	12.662.786	218.300	158,92	A 1 de gener del 2023
Mataró	7.404.410	129.870	156,20	A 1 de gener del 2023

*Dades de població obtingudes de fonts externes (Idescat 2022).
**Població estimada per als 23 municipis de l'àrea metropolitana.

En la taula anterior, es pot apreciar que les dades de la majoria de municipis varien sensiblement de les indicades a la taula 6 incorporada al punt 5.1.1.2 de l'informe.

És possible que hagi tingut incidència en aquesta variació el fet que al 2023 moltes de les ciutats fiscalitzades es trobessin en emergència per sequera (a diferència del que passava al 2022), mentre que a Reus i Tarragona - que son les que en el quadre 6 presenten més litres per habitant i dia al 2023 - només es va activar la fase d'alerta i, únicament, a partir del mes de juny, al abastir-se majoritàriament del CAT (aigua de l'Ebre), gràcies als bons nivells o volums que es van mantenir a l'embassament de referència (Mequinensa).

No obstant, per avaluar aquesta dada s'hauria de tenir en compte que en tots els municipis es consideri la dotació total per habitant, considerant el total d'usos, tant domèstics, com comercials, industrials o de serveis, sense discriminar-ne cap. Xifres que poden variar considerablement d'un municipi a l'altre i que no son significatives de la seva eficiència, ja que poden tenir components industrials, comercials, o de serveis, absolutament diferents, al marge de les pèrdues o ANR que pugui tenir.

III.- En relació a l'Apartat 5.2.1. Era significatiu el volum d'aigua que no va ser registrat pel gestor del servei?

Aquesta és una dada molt sensible per a tots els ens analitzats, motiu pel qual s'estima que :

1.- Hauria estat recomanable que l'informe hagués tingut en compte l'eficiència i qualitat de la dada objecte d'anàlisi de forma equivalent al que fa l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) en els informes publicats a partir de 2022, fruit de les auditories realitzades d'eficiència hidràulica d'entitats de més de 5.000 abonats: Avaluació comparativa de les auditories sobre l'eficiència hidràulica 2025

L' ACA en l'esmentat informe, no únicament té en compte la informació facilitada per cada entitat analitzada, també compara les dades aportades, en base a diferents paràmetres internacionals per avaluar la seva fiabilitat o qualitat. Una metodologia que permet posar en qüestió i/o restar credibilitat a determinats resultats, en comparació a d'altres.

D'acord amb l'exposat, atès que l'informe de la Sindicatura es remet a les dades incorporades a l'*"Informe Avaluació comparativa de les auditories sobre eficiència hidràulica dels serveis d'abastament elaborat per l'ACA l'any 2022*", i reflecteix en

el seu punt 5.2.1 els gràfics i quadres resultants de l'esmentada auditoria, estimem que també hauria estat positiu que incorporés l'anàlisi crítica de les dades recopilades, igual que ho fa l'informe de l'ACA de constant referència.

Dita auditoria de l'administració hidràulica catalana, informa que **en l'indicador F9 (Aigua no Registrada- ANR)** – que és el que mesura la suma de les pèrdues totals (reals i aparents) respecte al volum total d'aigua introduït a la xarxa - **la mediana de Catalunya al 2022 era del 25,1%** i que, pels municipis més grans (municipis de més de 100.000 habitants), s'acostava al 20%.

Ara bé, de la valoració dels diferents indicadors i qualitat de les dades subministrades, el que també assenyala la comparativa del paràmetre F9, en relació als municipis més grans, és el següent:

Comparativa de l'Aigua No Registrada (F9) (Dades 2022 ACA)

Unitat de Gestió (Municipi)	Valor ANR (F9)	Classificació (Eficiència-Qualitat)	Valoració de la Dada
Mataró	12,6%	I1-Q1	**Màxima eficiència i fiabilitat.**
Tarragona	14,5%	I1-Q4	Alta eficiència declarada, però amb **fiabilitat molt baixa**.
Lleida	15,5%	I1-Q1	**Alta eficiència i màxima fiabilitat.**
Barcelona (AMB)*	16,7%	I1-Q1	**Alta eficiència i màxima fiabilitat.**
Reus	18,8%	I2-Q1	Eficiència bona (I2) i **màxima fiabilitat**.
Sabadell	20,3%	I2-Q4	Eficiència mitjana, però amb **fiabilitat molt baixa**.
Terrassa	21,8%	I2-Q2	Eficiència mitjana i fiabilitat bona.
Girona**	33,0%	I3-Q2	**Baixa eficiència** (per sobre de la mediana catalana).

** Inclou Badalona, L'Hospitalet de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet, entre d'altres.*
** Inclou Salt i Sarrià de Ter.

En aquesta comparativa, la classificació combina l'eficiència (I1 a I4, on I1 és la millor) i la fiabilitat de la qualitat de la dada (Q1 a Q4, on Q1 indica la menor incertesa).

En idèntic sentit caldria analitzar la comparativa del **Volum de Pèrdues Reals (PR)** - paràmetre que analitza les fuites, trencaments de canonades, etc. de les ciutats de més de 100.000 habitants - que, un cop filtrada, reporta els següents resultats:

Comparativa del Volum de Pèrdues Reals (Dades 2022 ACA)

Unitat de Gestió (Municipi)	Pèrdues Inevitables (m3/any)	Pèrdues Evitables (m3/any)	Volum Total PR (m3/any)	Fiabilitat (Q) i Marge (IA)*
Barcelona (AMB)	5.097.412	9.477.300	**14.574.712**	**Q1** (Marge: 47,2)
Terrassa	511.741	1.647.807	**2.159.548**	**Q2** (Marge: 114,1)
Sabadell	501.773	1.141.858	**1.643.631**	**Q3** (Marge: 148,9)
Girona	465.059	727.565	**1.192.624**	**Q1/Q3** (Marge: 130,7)
Tarragona	268.719	841.090	**1.109.809**	**Q4** (Marge: **251,4**)
Lleida	233.150	833.797	**1.066.947**	**Q3** (Marge: 134,9)
Reus	204.715	294.790	**499.505**	**Q1** (Marge: 70,0)
Mataró	347.872	115.662	**463.534**	**Q1/Q2** (Marge: 88,0)

**Nota: El marge (Incertesa Absoluta IA) s'ha extret de l'indicador F1 per ser el més representatiu del volum físic per escomesa*

Els valors s'expressen en **metres cúbics per any (m3/any)**. La fiabilitat (**Q**) i el marge d'incertesa (indicat com a **Valor IA** a l'Annex III) determinen la precisió de la dada declarada.

De l'anàlisi d'aquestes dades i la seva fiabilitat s'extreu que pel que fa l'eficiència en el Volum, Reus presenta un dels volums totals de pèrdues reals més baixos d'aquest grup de grans municipis, alhora que evidencia que manté un equilibri molt sòlid amb una dada de màxima fiabilitat (Q1), el que significa que el seu volum total de pèrdues (~0,5 hm3) és una mesura molt precisa basada en bones pràctiques d'auditoria.

2.- Atès que el concepte "Aigua No Registrada" (ANR) no és equivalent ni equiparable al concepte "Pèrdues Reals" (PR) , no es considera ajustat a la realitat considerar que l'estimació d'aigua no facturada dels 11 municipis fiscalitzats va representar una pèrdua econòmica equivalent a 79,06 milions d'euros en base a la informació incorporada al quadre 14 d'"Estimació econòmica de l'aigua no registrada". Any 2022 del projecte d'Informe de la Sindicatura.

Tal com s'aclareix al resum executiu de l' *"Informe Avaluació comparativa de les auditories sobre eficiència hidràulica dels serveis d'abastament elaborat per l'ACA l'any 2022*" (pàgina 6), dins de l'aigua no registrada (ANR) cal separar entre pèrdues d'aigua aparents i reals:

> *"Pèrdues d'aigua (aparents i reals)*
>
> *Les xarxes catalanes analitzades perden anualment 98 hm_3. Les companyies estimen que 24 hm_3 són pèrdues aparents i 74 hm_3 són pèrdues reals.*
>
> *Una part de les **pèrdues aparents** correspon a consums no autoritzats (com ara robatoris, connexions il·legals, manipulació dels equips de mesura,...). Suposen, en agregat, 11 hm_3. La majoria de les unitats estimen aquesta dada a partir d'estadístiques per tipus d'usuari, basades en casos extrets d'inspeccions en camp ocasionals, i el càlcul es troba documentat. Algunes poques companyies, que fan una recerca mantinguda de la xarxa, estimen valors nuls per aquest component.*
>
> *L'altra component de les pèrdues aparents és el l'error dels comptadors. En total s'estimen 13 hm_3 anuals que els comptadors dels abonats no són capaços de registrar per les seves limitacions metrològiques. Existeixen diferències notables en la manera en què les companyies afronten aquesta limitació. Algunes fan assajos proactius (és a dir, sense que s'hagi produït una queixa d'un abonat o l'activació d'una alarma en la facturació), mentre que d'altres actuen només de forma reactiva. L'edat mitjana és de 10 anys pels comptadors petits i de 8 pels grans i mitjans.*
>
> *Finalment, les **pèrdues reals** (fuites, trencaments de canonades, desbordaments de dipòsits,...) s'estimen de manera agregada en 74 hm_3."*

Tenint en compte l'exposat, és pràcticament impossible que les entitats fiscalitzades puguin arribar a facturar als usuaris tota l'aigua no registrada (ANR).

AIGUA NO REGISTRADA (ANR) no és aigua perduda per un mal estat de la xarxa. És aigua no facturada per motius diversos, perquè té en compte, a més de les fuites del conjunt d'instal·lacions que conformen la xarxa d'abastament de les entitats fiscalitzades, també:

- Consums no autoritzats o il·legals: els fraus d'aquells que es connecten directament a la xarxa sense contracte, ni comptador.

- Consums autoritzats i no mesurats: com els de l'aigua que fan servir els bombers dels hidrants per extingir incendis, l'aigua de les boques de reg, de reparació d'avaries, neteja de dipòsits, neteja de filtres, o de les fonts de la ciutat.

- Els errors o imprecisions dels comptadors o elements de mesura: que amb el temps i el desgast acaben comptabilitzant menys del real, sempre. Mai compten de mes!

- Les fuites que pugui tenir el conjunt d'escomeses, instal·lacions i trams privats de xarxa situats abans de comptador.

És evident, en conseqüència, que CONSUM NO REGISTRATS NO ÉS SINÒNIM DE FUITES REALS a la xarxa pública de distribució d'aigua i el propi projecte d'informe de la Sindicatura així ho reconeix al seu punt 5.2.1.

D'aquí que no es consideri adequat utilitzar aquest paràmetre per fer una estimació econòmica de l'aigua no facturada, com si estiguéssim analitzant la pèrdua econòmica que representa pel servei la ineficiència de la xarxa.

Per fer una estimació econòmica de dita ineficiència, hauria resultat més correcte utilitzar el valor PÈRDUES REALS (PR), que és el que realment correspon a *fuites, trencaments de canonades, etc*.

Principals conclusions :

I. La dada inclosa a l'informe d'auditoria relativa a l'elevada antiguitat dels comptadors mecànics de REUS a finals de 2023, queda descontextualitzada i no es representativa de l'aposta decidida que va fer la ciutat, fa més de 8 anys, de digitalització el seu parc de comptadors, que es va articular mitjançant el corresponent Pla de renovació amb l'objectiu d'incorporar-hi, alhora, la funcionalitat de telemesura i que, a finals de 2025, tal com estableix la norma, havia assolit la seva fita atès que gairebé tots els comptadors de la ciutat estaven canviats.

II. Caldria aclarir quines dades son les que cal tenir en compte pel càlcul de la dotació informada per cada municipi, ja que de la lectura de l'informe de la Sindicatura, es pot despendre certa confusió entre el que és consum domèstic i accés de la ciutadania a l'aigua i la dotació o volum d'entrada a la xarxa.

III. En la correlació fiabilitat-eficiència de la xarxa, es demostra que les unitats amb major fiabilitat, son generalment les que declaren uns índex de pèrdues reals més baixos, ja que una millor informació permet una millor presa de decisions. D'acord al recollit a l'auditoria de l'ACA de 2022, els volums totals de pèrdues reals de Reus ,son dels més baixos i mantenen un equilibri molt sòlid amb una dada de màxima fiabilitat, el que significa que el seu volum total de pèrdues (inferior als 0,5 Hm_3) és una mesura molt precisa basada en bones pràctiques d'auditoria.

IV. En cap cas el concepte "AIGUA NO REGISTRADA" és equivalent a "FUITES O INEFICIÈNCIES REALS DE LA XARXA". Per fer una estimació econòmica de dita ineficiència, hauria resultat més correcte utilitzar el valor PÈRDUES REALS (PR), que és el que realment correspon a *fuites, trencaments de canonades, etc...*

Per tot l'exposat,

ES SOL·LICITA que la Sindicatura de Comptes de Catalunya tingui per presentades aquestes al·legacions en temps i forma i, en virtut del raonat al present escrit, les mateixes siguin tingudes en consideració en l'elaboració del seu informe definitiu.

Reus, el dia de la seva signatura electrònica

[Signatura electrònica de l'1.04.2026]

Sandra Guaita Esteruelas
Alcaldessa

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Ajuntament de Terrassa a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

Àrea de Transició Ecològica
Servei de Medi Ambient

Ajuntament de Terrassa

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Sr. Ferran Roquer i Padrosa

V/Assumpte: Projecte d'informe de fiscalització número 40/2024-F, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023.
Tràmit: Al·legacions al projecte d'informe de fiscalització número 40/2024-F

El 19 de març de 2026, amb registre d'entrada número E-AJT-2026052910, l'Ajuntament de Terrassa va rebre proposta d'informe de fiscalització número 40/2024-F de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

En la carta s'indicava que, segons l'article 38 del Reglament de règim interior de la institució, el termini per presentar al·legacions era de 10 dies hàbils, a comptar des de l'endemà de la recepció de la carta.

El 24 de març de 2026, l'Ajuntament de Terrassa va demanar l'ampliació d'aquest termini, a causa de la complexitat i extensió de l'informe a analitzar pels serveis tècnics de l'Ajuntament de Terrassa, i el 25 de març de 2026 la Sindicatura va comunicar a l'Ajuntament que el termini per presentar al·legacions quedava ampliat fins el dia 20 d'abril de 2026 inclòs.

Us trametem, adjunts, en relació amb el projecte d'informe de fiscalització número 40/2024F, el decret número 8186/2026, de 9 d'abril de 2026, de la Regidoria de Cicles de l'Aigua de l'Ajuntament de Terrassa, que disposa la presentació d'al·legacions, i l'informe d'al·legacions emès el 31 de març de 2026 per la cap del Servei de Recursos naturals i Sostenibilitat del Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Terrassa en format pdf signat i en format word, tal com indiqueu a la vostra carta.

Terrassa, a la data de la signatura electrònica

[Signat digitalment per Laia Font Maldonado, el 13/04/2026]

La directora del Servei de Medi Ambient

Ajuntament de Terrassa

Núm. de Decret:	8186/2026
Data del Decret:	09/04/2026
Núm. Expedient:	SOAL/2026/21

Decret

ANTECEDENTS

1. El 19 de març de 2026, la Sindicatura de Comptes de Catalunya ha tramès a l'Ajuntament de Terrassa el projecte d'informe de fiscalització número 40/2024-F, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023, amb la finalitat que es puguin presentar les al·legacions pertinents.

Anteriorment, durant el final de l'any 2024 i en diferents moments de l'any 2025, tant l'Ajuntament, a través del Servei de Medi Ambient, com TAIGUA van estar en comu-

nicació amb els auditors de la Sindicatura de Comptes aportant la informació requerida.

2. Segons l'article 38 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes, el termini per presentar al·legacions és de deu dies hàbils, a comptar des de l'endemà de la recepció del projecte d'informe. El 24 de març de 2026, l'Ajuntament de Terrassa va demanar l'ampliació del termini i el 25 de març de 2026 la Sindicatura va comunicar a l'Ajuntament que el termini per presentar al·legacions quedava ampliat fins el dia 20 d'abril de 2026 inclòs.

3. El 31 de març de 2026 la cap del Servei de Recursos naturals i Sostenibilitat ha emès informe d'al·legacions.

FONAMENTS DE DRET

1. Llei 18/2010, de 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes.

2. Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes.

3. Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Vistes les atribucions de l'Alcaldia-Presidència, establertes a l'article 53 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril i les concordants de l'article 21 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

En l'ús de les competències que tinc assignades per Decret de delegació de l'Alcalde núm. 6284/2025, de 26 de febrer, RESOLC:

Primer.- Presentar les al·legacions contingudes a l'informe emès el 31 de març de 2026 per la cap del Servei de Recursos naturals i Sostenibilitat del Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Terrassa (Informe d'al·legacions - CSV 1636247507310122672 2), en relació amb el projecte d'informe de fiscalització número 40/2024-F de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Segon.- Donar trasllat d'aquest Decret a la Sindicatura de Comptes de Catalunya, juntament amb l'informe d'al·legacions.

La Regidoria de Cicles de l'Aigua

[Signat digitalment]

Patricia Reche Martínez
Terrassa, 09/04/2026

En dona fe el Secretari General

Ajuntament de Terrassa

Recursos Naturals i Sostenibilitat

Assumpte Informe tècnic
Expedient de SOAL- Sol·licituds o al·legacions en procediments d'altres organismes
Núm. expedient SOAL/2026/21

Informe tècnic

Antecedents:

En data 19 de març de 2026, la Sindicatura de Comptes va trametre a l'Ajuntament de Terrassa el projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023. El servei d'abastament d'aigua de Terrassa ha estat identificat com Entitat0010, per tal de mantenir l'anonimat.

Durant el final del 2024 i en diferents moments de l'any 2025 tant l'Ajuntament, a través del Servei de Medi Ambient, com TAIGUA han estat en comunicació amb els auditors de la Sindicatura de comptes aportant la informació requerida.

D'acord amb el que disposa l'article 40 de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, es tramet el projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, corresponent al Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023, revisat pel Ple de la Sindicatura per a que es puguin presentar les al·legacions pertinents.

El projecte d'informe forma part integrant del treball de fiscalització que està portant a terme la Sindicatura de Comptes de Catalunya i, d'acord amb el que disposa l'article 37 del Reglament de règim interior de la institució, té caràcter reservat i confidencial.

Segons l'article 38 del Reglament de règim interior esmentat, el termini per presentar les al·legacions és de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció d'aquesta carta. Les al·legacions presentades fora de termini no es tindran en consideració. El projecte d'informe no serà definitiu fins que no sigui aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes.

L'Ajuntament de Terrassa va demanar en data 24 de març la sol·licitud d'ampliació de termini d'acord amb el que estableix l'article 38.3 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes.

En data 25 de març la Sindicatura ens comunica que disposem fins al dia 20 d'abril del 2026 inclòs per a trametre les al·legacions.

Per poder avaluar la prestació del servei la Sindicatura de comptes al seu informe de fiscalització ha definit els objectius següents, formulats en forma de preguntes:

- Objectiu 1. El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable de qualitat en quantitat suficient i en el temps adequat (eficàcia)?
- Objectiu 2. Es van optimitzar els recursos utilitzats en el procés d'abastament d'aigua (eficiència)?
- Objectiu 3. L'estructura de les tarifes ha estat dissenyada per donar compliment als principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa?
- Objectiu 4. L'Administració feia un control i un seguiment del servei adequats?
- Objectiu 5. Es van integrar al servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible?

Cadascun dels objectius s'han desglossat en diversos subobjectius formulats en forma de pregunta i, per a cadascun d'aquests subobjectius s'han definit els criteris d'auditoria.

Al·legacions

1. Respecte als mecanismes d'acció social per facilitar l'accés a l'aigua a la població vulnerable incloses en l'objectiu 5.1 «El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable en quantitat suficient, en temps adequat i de qualitat?»

Concretament a l'apartat 5.1.1 Tots els sectors de la població tenien accés a l'aigua en quantitat suficient? 5.1.1.1 Accés universal

A l'informe s'esmenta que l'Entitat0010, que correspon al servei d'abastament d'aigua de Terrassa, presentava els percentatges d'abonats beneficiats respecte el total d'abonats per cada mecanisme d'acció social més baixos comparativament amb altres entitats, concretament el 2,20%. En referència a aquesta afirmació es pertinent fer les següents apreciacions;

Diverses actuacions s'ha dut a terme per millorar l'accés a l'aigua a les llars més vulnerables i per augmentar el nombre de factures bonificades d'ençà el 2023.

Un informe d'Enginyeria sense Fronteres amb col·laboració amb l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT) elaborat al maig de 2023 per analitzar la situació del Dret Humà a l'Aigua i al Sanejament a la ciutat de Terrassa, va concloure que els criteris de nivell de renda definits per l'Ajuntament per tenir accés a la tarifa social en l'ordenança eren més restrictius que els establerts per a obtenir el cànon social de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i es recomanava la unificació dels requisits per accedir a aquestes dues bonificacions.

Es per això que des de l'Ajuntament es va realitzar un canvi a l'articulat de l'Ordenança Reguladora de la prestació patrimonial de caràcter públic no tributari sobre la prestació del servei públic d'abastament d'aigua per tal de facilitar l'aplicació de les bonificacions, de manera que un cop obtingut la bonificació en el cànon de l'ACA s'aplicava automàticament la bonificació en la part fixa de la tarifa de consum, unificant així des del gener de 2024 els criteris entre administracions.

Per altra banda, si se superen els 100 litres/habitant/dia no es perd la bonificació totalment si no que, també amb concordança amb el que es fa amb el cànon, només es penalitza amb la pèrdua del 50% de la quota fixa. Un cop establerta aquesta unificació de criteris es van habilitar diferents punts on tramitar la bonificació en el

cànon, ara es pot fer des de l'oficina d'atenció al ciutadà del servei de medi ambient i a TAIGUA. També existeixen punts d'atenció social per ajudar a les persones a fer el tràmit davant l'ACA per internet.

També es van realitzar i es realitzen campanyes informatives a través de publicitat als mitjans, xerrades informatives i tallers adreçat a possibles persones beneficiaries d'ajuts, tot això amb col·laboració amb l'OAT.

Darrerament (aquest mateix mes de març 2026) s'ha signat un conveni entre l'Ajuntament i TAIGUA per la creació del Fons social, que té per finalitat destinar un ajut a les llars vulnerables per fer front als deutes de les factures d'aigua que no superin els 100 litres per persona i dia, que és el consum recomanat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). El conveni tindrà una vigència de quatre anys, prorrogable a quatre més, i serà possible amb l'aportació econòmica anual que farà l'empresa municipal, relatiu a l'import que correspon a l'1% del resultat ordinari de l'exercici econòmic anterior. La quantia màxima serà de 30.000 euros.

2. Respecte les consideracions incloses en la pregunta 5.1 «El sistema va ser capaç de proporcionar a la població aigua potable en quantitat suficient, en temps adequat i de qualitat?»

Concretament a l'apartat 5.1.3 L'aigua era de qualitat per al consum humà? I concretament quan es parla de Vigilància municipal.

Com es diu al propi informe la vigilància municipal es duu a terme mitjançant el control en aixeta de l'usuari. L'objectiu és determinar la qualitat de l'aigua en un punt de compliment de les instal·lacions interiors. Els ajuntaments són els responsables de fer-la i de fer la inscripció al SINAC.

Des de l'Ajuntament de Terrassa s'ha determinat el número de mostres d'acord amb la població del control de vigilància municipal d'analítiques en aixeta segons el Reial Decret 3/2023, i actualment ja hem tramitat l'alta dels administradors i usuaris corresponents per part de l'Ajuntament, per poder inscriure els resultats dels controls d'aixeta a la plataforma SINAC, seguint les recomanacions que fa el propi informe de la Sindicatura de comptes sobre continuar fent els esforços necessaris per dur a terme els controls de vigilància municipal d'analítiques en aixeta i el seu registre al SINAC.

3. Respecte les consideracions incloses en la pregunta 5.2 «Es van optimitzar els recursos utilitzats en el procés d'abastament d'aigua?

Concretament a l'apartat 5.2.1 Era significatiu l'aigua que no va ser registrat pel gestor? I especialment quan es parla de l'Aigua No Registrada (ANR).

L'informe assenyala que l'Entitat0010 (Terrassa) va presentar l'any 2022 un percentatge d'ANR del 21,8%, que en termes absoluts representa 3.665.418 m³. A partir d'aquesta xifra, i creuant-la amb la longitud de la xarxa i el nombre d'abonats, s'obtenen els següents indicadors:

- 6.487 m³/km,
- 35,86 m³/abonat d'ANR

Des de l'any 2022, coincidint amb la situació de **severa sequera** a les conques internes de Catalunya, es va desplegar un **pla específic de detecció de fuites**. Entre altres mesures, es va adquirir i implementar un software expert per a la gestió de la xarxa de distribució, així com més de **300 equips de detecció acústica de fuites**. Aquest conjunt d'actuacions ha permès una millora substancial en els resultats de l'auditoria hidràulica de l'any 2025.

Els resultats obtinguts el 2025 mostren:

- un **percentatge d'ANR del 19,6%**
- un **volum absolut de 3.015.857 m³, el que suposa una reducció del 17,7 % (649.561 m³)** respecte de l'any 2022.

També milloren la resta d'indicadors:

- **5.337 m³/km**
- **29,51 m³/abonat d'ANR**

Tots aquests valors se situen dins la **banda mitjana-alta** en comparació amb la resta de serveis auditats

En la mateixa pregunta, a l'apartat 5.2.3 L'antiguitat de la xarxa de distribució era elevada ? I especialment quan es parla del percentatge de renovació de la xarxa.

Segons l'Associació Espanyola d'Abastament d'Aigua i Sanejament i l'Associació de Gestores dels Serveis d'Aigua Urbana, la **taxa ideal de renovació** se situa en el **2% anual**. L'informe destaca que l'Entitat0010 (Terrassa), amb un **1,06%**, apareix com el **segon servei que més percentatge de xarxa renova**, situant-se molt per sobre de la **mitjana anual espanyola del 0,49%**.

Cal posar en valor el **compromís amb la modernització de la xarxa de distribució**, que s'ha reforçat amb l'aprovació, en els pressupostos de l'any 2026, d'una **partida específica** i la **licitació del contracte d'obres** per renovar un **2,16%** de la xarxa durant els propers **tres anys**, d'acord amb el **Programa d'Inversions 2024–2043**.

4. Respecte les consideracions incloses a l'objectiu que té com a pregunta: 5.3 L'estructura de tarifes ha estat dissenyada per donar compliment a principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència? Concretament a l'apartat 5.3.5 L'estructura tarifària incentivava l'ús responsable per a ús domèstic?

L'informe esmenta que l'Entitat0010 (Terrassa) té tarifes progressives. Però el propi informe també recomana a l'apartat 4. Recomanacions que caldria intensificar aquesta progressivitat per penalitzar els consums excessius i fomentar un ús més responsable de l'aigua.

En aquest sentit a partir del gener de 2024 l'Ordenança Reguladora de la prestació patrimonial de caràcter públic no tributari sobre la prestació del servei públic d'abastament d'aigua es canvia per incloure una estructura tarifaria de l'ús domèstic definint-se tots els blocs en funció del número de persones empadronades i fent totalment equitatives les tarifes a tots els habitatges.

L'Ordenança es va modificar posteriorment de manera que a partir del juny del 2025 s'augmenten els blocs de tres a cinc, mantenint l'estructura en funció de les persones empadronades, per premiar més el consum responsable i penalitzar més el consum elevat.

Pel que fa als els consums municipals l'any 2023 eren gratuïts, com consta també a l'informe de la Sindicatura, però la modificació de l'Ordenança per al 2026 ha establert una tarifa variable en funció del consum de 0,27 €/m3.

5. Respecte el punt 5.4 sobre si l'administració feia un control i un seguiment del servei adequats. Concretament sobre el punt 5.4.3 Hi havia servei d'atenció als clients d'abastament d'aigua en baixa?

En aquest punt cal aclarir que l'informe de la Sindicatura només es van fer constar les reclamacions que havien arribat per via oficial, i només eren les dues que s'han fet constar a l'informe.

Ara bé, creiem convenient esmentar que també existeixen disconformitats per import o consum facturat, que en van ser concretament 685, de les quals 76 eren justificades a favor de l'abonat (bàsicament errors en la lectura).

La resta de reclamacions corresponen a fuites internes o no reclamacions on no procedeix cap refacturació per ser correcta la factura. Aquestes reclamacions en mitjana es van resoldre en 3 dies.

Respecte a les reclamacions/consultes referents a la qualitat de l'aigua ateses el 2023 des de l'àrea de qualitat, en van ser 39 i només 2 eren imputables a la companyia.

Sobre el punt 5.4.4 Hi va haver publicitat relativa als compromisos adquirits davant els usuaris del servei? I sobre l'existència de Cartes de Serveis

Com esmenta l'informe de la Sindicatura, les cartes de serveis són documents públics que tenen com a finalitat informar els ciutadans dels serveis públics que s'ofereixen, les condicions d'accés, els compromisos de qualitat que l'Administració es compromet a complir i els drets i deures que tenen els usuaris que en fan ús.

En l'any fiscalitzat no es disposava de Carta de serveis, però actualment s'està treballant una proposta per aquest any 2026. La recent obtenció de les 4 certificacions ISO (22000, 14001, 45001 i 9001), el passat gener d'enguany per part d'AENOR, ens permet enfocar aquesta tasca amb les garanties necessàries.

6. Respecte el punt 5.5 de l'informe on es dona resposta a la pregunta: Es van integrar al servei aspectes relacionats amb el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible?

Concretament sobre el punt 5.5.1 Es van implementar mesures d'eficiència energètica que permetessin reduir el consum energètic?

Dins del primer trimestre de 2026 s'estan finalitzant les obres de dues plantes de producció d'energia fotovoltaica. En conjunt, aportaran una potència instal·lada de 400 kW i una capacitat de producció estimada de 266.000 kWh/any.

En aquest mateix apartat s'hi observa un lleuger increment del rati kWh/m³ en els darrers anys. Aquest increment no s'ha d'interpretar com una pèrdua d'eficiència energètica, sinó com una conseqüència directa de la sequera, que ha obligat a mobilitzar recursos hídrics alternatius amb una major demanda energètica tant en la seva producció com en el seu transport.

Sobre el punt 5.5.2 Es van implementar mesures per lluitar contra el canvi climàtic?

La classificació, proposada pel Protocol de Gasos d'efecte hivernacle, divideix les emissions en tres categories principals: abast 1, abast 2 i abast 3. Cadascuna abasta diferents fonts d'emissions, assegurant una anàlisi integral.

Des de l'any 2020 TAIGUA calcula anualment les emissions de gasos GEH dels abasts 1, 2 i 3 (emissions residus i emissions abastament i sanejament d'aigua) seguint els requisits de l'ISO 14064 i amb els factors de conversió de la Guia de càlcul d'emissions de gasos amb efecte hivernacle de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic.

Aquest inventari ha estat auditat en el marc de l'auditoria externa d'ISO 14001, efectuada per AENOR a finals del 2025, i certificada el passat gener d'enguany. Dins la planificació de l'any auditat per la Sindicatura de comptes, el 2023, disposàvem d'objectius i accions de descarbonització i d'eficiència energètica; com per exemple:

- L'estudi d'un sistema de producció fotovoltaica als dipòsits de Can Boada i de Can Poal, actualment en execució
- l'electrificació de la flota de vehicles, finalitzada el 2025
- la substitució dels grups de bombament d'Abrera-Terrassa

Sobre el punt 5.5.3 Es van implementar mesures en relació amb el sisè dels objectius de desenvolupament sostenible: "Aigua neta per a tothom"?

Els ODS han format part del SIG (Sistema Integrat de Gestió) des dels inicis de la seva implantació. Tant la planificació d'objectius i accions, com els indicadors de procés, estan alineats amb els ODS corresponents. Referent a la Planificació anual d'objectius del 2023, teníem 13 accions relacionades concretament amb l'ODS 6, com per exemple:

-l'estudi del sabor de l'aigua o FPA *Flavour Profile Analysis*
-l'estudi de reducció de precursors dels THM als pous
-la implantació d'un sistema de recerca activa de fuites

Tots aquests objectius s'han assolit a data d'avui.

Pel que fa al punt **5.5.3 Es van implementar mesures en relació amb el sisè dels objectius de desenvolupament sostenible: "Aigua neta per a tothom"?**

A banda de l'ODS 6, el 2023 teníem igualment accions planificades alineades amb els ODS 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12 i 13. Referent als indicadors, i seguint la mateixa metodologia, l'any 2023 teníem definits 53 indicadors de procés, alineats amb 7 ODS.

Al document de la Sindicatura no s'especifica que Terrassa elaborés informes on quedés constància de les accions dutes a terme en relació amb l'ODS 6.

Tanmateix, tant en el document de la Planificació anual com en l'Informe de la Revisió per a la Direcció, es recull tota la informació relativa a aquestes qüestions, amb els assoliments i evidències d'acompliment. Totes aquestes dades no van ser requerides en el moment de l'auditoria, però queden a la seva disposició. Tot i així, dins la web de TAIGUA, a l'apartat de Transparència, i dins les Dades d'Interès, des del 2024 es publiquen diversos indicadors agrupats segons l'ODS corresponent, i concretament el d'emissions de GEH.

Finalment, al mateix **punt 5.5.3** pel que fa al **rendiment hidràulic de la xarxa de distribució**, que l'any 2003 se situava en el **78,33%**, cal destacar que ha experimentat una millora significativa al llarg dels anys, fins a superar el **80%** en el tancament de l'exercici **2025**.

Recursos Naturals i Sostenibilitat

[Signat digitalment per Margarida Rodríguez Asenjo]

La Cap del Servei de Recursos naturals i Sostenibilitat

Terrassa, 31/03/2026

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona a la Sindicatura de Comptes es reprodueix a continuació.

AMB Àrea Metropolitana de Barcelona

DIRECCIÓ DE SERVEIS DEL CICLE DE L'AGUA
SERVEI ABASTAMENT D'AGUA

903962/24

AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME DE FISCALITZACIÓ NÚM. 40/2024-F, CORRESPONENT AL SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA EN DIVERSOS MUNICIPIS, EXERCICI 2023 DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

Ramón Torra i Xicoy, gerent de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, en ús de les facultats atribuïdes per Decret de Presidència de data 16 de maig de 2024 (apartat 5 M), publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona número 202410094172 de data 22 de maig de 2024, comparec al present expedient i com a millor procedeixi,

EXPOSO

I. Que en data 15 d'octubre de 2024 i d'acord amb la competència que estableixen els articles 1 i 2 de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, i segons l'acord del Ple del 28 de novembre del 2023 pel qual s'aprova el Programa anual d'activitats de l'exercici 2024, la Sindicatura envia notificació a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) on es comunica que es durà a terme un treball de fiscalització operativa del servei d'abastament d'aigua en diversos municipis relatiu a l'exercici 2023.

El treball de fiscalització es va dur a terme en diversos municipis amb més de 100.000 habitants, en alguns dels quals l'Àrea Metropolitana de Barcelona és qui té la competència per prestar aquest servei.

II. Que en data 19 de març de 2026 es rep tramesa de la Sindicatura de Compte amb el Projecte d'informe de fiscalització núm. 40/2024-F, relatiu al "Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023", en el qual l'AMB ha estat identificada amb el codi Entitat0011.

III. Que dins del termini atorgat a l'efecte es presenten les següents al·legacions:

AL·LEGACIONS

Tal i com es sol·licita a l'escrit que s'adjunta el Projecte d'informe, les al·legacions al Projecte d'informe s'estructuren seguint els apartats i subapartats del propi Projecte d'informe.

APARTAT RESUM EXECUTIU

"A Entitat0010, Entitat007 i Entitat0011 més del 50% de la xarxa tenia una antiguitat superior a 30 anys i més del 50% de la xarxa de Entitat0012 i Entitat005 tenia una antiguitat inferior a 30 anys. La inversió en la xarxa de subministrament se situa per sota del 2%."

AL·LEGACIÓ Resum Executiu / Conclusió cinquena. Veure al·legació a l'apartat 5.2.3.

APARTAT 2. ABAST I METODOLOGIA

SUBAPARTAT 2.1. OBJECTE I ABAST

A l'escrit que s'adjunta amb el Projecte d'informe es diu "Per tal de respectar la confidencialitat del contingut de l'informe fins a la seva aprovació, els noms de tots els ens analitzats han estat substituïts per un codi establert de forma aleatòria. Per

conèixer tot allò que fa referència al vostre ens, us indiquem que el codi que us correspon és Entitat0011."

A l'apartat 2.1 Objecte i abast hi ha una relació de municipis (EntitatXXX) i població.

Si es comproven les dades de l'Institut Nacional d'Estadística de l'any 2023 es pot identificar inequívocament que l'Entitat001 és Badalona (225.957 habitants), l'Entitat002 és Barcelona (1.660.122 habitants), l'Entitat004 és l'Hospitalet de Llobregat (274.455 habitants) i l'Entitat008 és Santa Coloma de Gramenet (119.862 habitants), fet que queda confirmat a l'Informe s'explica que les entitats 001, 002, 004 i 008 s'integren a l'AMB.

Com que l'Entitat0011 no surt al llistat de municipis, també és inequívoc que aquesta codificació es refereix a l'AMB.

AL·LEGACIÓ apartat 2.1. La confidencialitat que es pretén no s'ha aconseguit. Per tal que no hi hagi traçabilitat entre el nom de les entitats i el municipi o l'AMB, s'hauria d'eliminar el *Quadre 1. Municipis amb més de 100.000 habitants. Any 2023*. També s'han eliminar les referències a les entitats que formen part de l'AMB així com a la mercantil gestora del servei.

APARTAT 3. CONCLUSIONS

SUBAPARTAT 3.2. ES VAN OPTIMITZAR ELS RECURSOS UTILITZATS EN EL PROCÉS D'ABASTAMENT D'AIGUA (EFICIÈNCIA)?

La conclusió "8. A Entitat0010, Entitat007 i l' Entitat0011 més del 50% de la xarxa superava els 30 anys d'antiguitat; en els casos de Entitat005 i Entitat0012 l'antiguitat del 75% de la xarxa era inferior a 30 anys."

AL·LEGACIÓ apartat 3.2. Veure al·legació a l'apartat 5.2.3.

SUBAPARTAT 3.3. L'ESTRUCTURA DE LES TARIFES HA ESTAT DISSENYADA PER DONAR COMPLIMENT ALS PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT, EQUITAT, EFICIÈNCIA I TRANSPARÈNCIA INFORMATIVA?

La conclusió 11 incorporada en aquest apartat no té relació amb el títol de l'apartat. El compliment dels principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa no té relació amb el fet de prestar el servei de manera directa o indirecta.

AL·LEGACIÓ apartat 3.3. La forma de gestió del servei d'abastament és independent del principis de sostenibilitat, equitat, eficiència i transparència informativa i per tant, s'ha de requalificar aquesta conclusió o eliminar-la.

SUBAPARTAT 3.4. L'ADMINISTRACIÓ FEIA UN CONTROL I UN SEGUIMENT DEL SERVEI ADEQUATS?

La conclusió 17 indica que l'Entitat011 va resoldre les reclamacions fora del termini màxim establert.

AL·LEGACIÓ apartat 3.4. Veure al·legació a l'apartat 5.4.3.

SUBAPARTAT 3.5. ES VAN INTEGRAR AL SERVEI ASPECTES RELACIONATS AMB EL CANVI CLIMÀTIC I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

La conclusió 22 diu que l'Entitat0011 va aprovar un pla d'emergència però que l'autoritat hidràulica no va emetre informe favorable.

AL·LEGACIÓ apartat 3.5. Veure al·legació a l'apartat 5.5.4.

APARTAT 4. RECOMANACIONS

Recomanació 1. "Malgrat que tots els municipis i l'AMB disposaven de mecanismes d'acció social, caldria dur a terme estudis que permetin identificar quantes persones es troben en situació de vulnerabilitat, amb l'objectiu d'assegurar que aquests mecanismes arribin a tota la població que ho necessita."

AL·LEGACIÓ Recomanació 1. Es formula aquesta al·legació però no s'ha trobat a la resta del Projecte d'informe cap referència respecte a aquesta recomanació. Es fa constar que l'AMB no disposa d'informació directa sobre la situació socioeconòmica de la població ni de mecanismes propis per determinar-la ja que la identificació i acreditació de les persones en situació de vulnerabilitat correspon als serveis socials municipals. Es fa constar que cap ajuntament de l'àmbit AMB ha comunicat que no hi ha prou mecanismes d'acció social pel que fa a l'accés universal a l'aigua potable.

Per altra banda, en aquest punt és necessari destacar que l'empresa concessionària del servei articula la seva actuació a través de protocols de pobresa energètica amb els 23 ajuntaments del seu àmbit que permeten canalitzar aquestes situacions, protegir del tall de subministrament per impagament i garantir l'accés a la tarifa social de l'aigua. Anualment la concessionària realitza accions de formació a agents i treballadors/es socials en matèria de pobresa hídrica.

Actualment es beneficien més de 68.000 llars de la tarifa social de l'aigua. No obstant, conscients de que la tarifa social no és coneguda i amb la voluntat d'optimitzar la seva difusió, la concessionària disposa d'un algoritme que ajuda a focalitzar aquelles zones censals on es concentra més vulnerabilitat i la morositat. Amb aquesta informació l'empresa desplega iniciatives de proximitat per facilitar-ne la difusió que es fa a través de xerrades a associacions veïnals, associacions esportives, centres cívics i de formació a referents comunitaris a través del Projecte A-Porta que es fa amb aliança amb la Confederació d'Associacions de veïns de Catalunya i amb el coneixement previ de l'AMB. Addicionalment a aquesta difusió, l'empresa disposa d'un Pla director d'Acció Social amb que treballa amb dues línies, la millora de l'ocupabilitat dels clients que gaudeixen de la tarifa social, la resiliència hídrica de les seves llars a través del programa Llars a Punt.

Recomanació 3. "Seria necessari augmentar l'esforç inversor en el servei d'abastament d'aigua en baixa. En moments d'escassetat hídrica, caldria centrar esforços a reduir l'aigua no registrada (ANR) i augmentar el rendiment hidràulic. És de vital importància anar incorporant les darreres tecnologies, i augmentar progressivament el nombre de comptadors amb telemesura."

AL·LEGACIÓ Recomanació 3. Veure al·legació a l'apartat 5.2.3.

APARTAT 5. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ

SUBAPARTAT 5.1. EL SISTEMA VA SER CAPAÇ DE PROPORCIONAR A LA POBLACIÓ AIGUA POTABLE EN QUANTITAT SUFICIENT, EN TEMPS ADEQUAT I DE QUALITAT (EFICÀCIA)?

5.1.1. Tots els sectors de la població tenien accés a l'aigua en quantitat suficient?

5.1.1.1. Accés universal

En aquest apartat es tenen en compte dos tipus de mecanismes d'acció social: els de tipus A, que s'inclouen en l'estructura tarifària; i els de tipus B, que corresponen a un fons de solidaritat o similar.

El *Quadre 2. Mecanismes d'acció social. Any 2023* indica que l'Entitat0011 no té mecanismes tipus B.

AL·LEGACIÓ apartat 5.1.1.1. A banda dels mecanismes A i B identificats per la Sindicatura de comptes, s'ha de tenir en compte que hi ha un altre mecanisme. En el cas de l'AMB, el fons de solidaritat o similar al que es fa referència no té sentit ja que és la pròpia tarifa la que bonifica fins un 100% de l'import la quota fixa i la quota variable dels trams 1 i 2 (que correspon a un consum responsable de 100 litres per persona i dia). És a dir, no cal el fons de solidaritat per part de l'empresa gestora del servei perquè no hi ha imports a incloure en el fons de solidaritat.

S'ha de tenir en compte que hi ha un tercer mecanisme. Els receptors del servei d'abastament d'aigua potable acollits a la tarifa social poden tenir consums per sobre del tram 2 que no estan bonificats. No obstant, en aplicació de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, l'empresa gestora del servei emet factura en cas que el consum superi el tram 2 de la quota variable però no procedeix al cobrament.

Per tant, l'informe hauria de recollir també el tercer mecanisme, que en aplicació de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, no procedeix el tall per impagament a les famílies declarades com vulnerable i no procedeix acumular deute, que és eliminat per l'empresa gestora del servei.

5.1.1.2. Accés en quantitat suficient

Al projecte d'informe n'hi ha una confusió entre dos conceptes, la disponibilitat (teòrica) de l'aigua (que segons l'OMS és d'entre 50 i 100 litres per persona i dia) i el consum real.

D'altra banda, la dada que es reflecteix per l'AMB no és correcta. Es desconeix com s'ha fet el càlcul. Si es fa referència a aigua subministrada a la xarxa, s'ha d'aclarir que posar a disposició de la xarxa molta aigua no garanteix que arribi als receptors del servei, ja que si es perd per les canonades, es fa frau o hi ha subcomptatge als comptadors, ja no estarà disponible.

D'altra banda, de la lectura d'aquest apartat sembla que no s'ha tingut en compte l'aigua registrada segons usos. Tenint en compte que a l'any 2023 la mitja metropolitana de consum domèstic era de 100,8 litres per persona i dia (lpd), la dada està lluny dels 171,75 que informa el Projecte d'informe.

En cas que la dada real hagués estat inferior a 100 lpd, això no significa que no hi ha hagut accés en quantitat suficient, sinó que voldria dir que la població fa un ús responsable de l'aigua.

AL·LEGACIÓ apartat 5.1.1.2. S'ha de modificar el nom de l'apartat. En comptes de "Accés en quantitat suficient" s'hauria de dir "Hàbits de consum domèstic". També es fa constar que la dada de l'Entitat0011 és incorrecta. Hauria de dir 100,8 lpd.

5.1.3. L'aigua era de qualitat per al consum humà?

Control i vigilància de la qualitat de l'aigua de consum

"Entitat0011 ha proporcionat el nombre total d'anàlisis per tipus d'autocontrol, sense especificar el punt de mostreig. No s'ha pogut identificar quines anàlisis eren en alta i quines en baixa. Per tant, no s'ha pogut validar la inscripció de les realitzades en baixa al SINAC."

AL·LEGACIÓ apartat 5.1.3. / Control i vigilància de la qualitat de l'aigua de consum.

Cal tenir present que dins del Pla Sanitari presentat per l'empresa concessionària de l'abastament de l'Entitat0011 hi ha un document que és el Pla d'Autocontrol, i dins d'aquest Pla s'especifica el tipus de punt de mostreig (Orígens/ETAP/Dipòsit de capçalera, dipòsit de transport, xarxa de distribució). El punt de mostreig sempre s'especifica en les dades que es posen a disposició del SINAC. Adjuntem com a document núm. 1 un llistat de codi SINAC del punt de mostreig - tipus de punt (Captació, Tractament, Dipòsit, Distribució). No es distingeix entre alta i baixa, atès que les entrades d'aigua de l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat es documenten al SINAC com a punt de Distribució.

SUBAPARTAT 5.2. ES VAN OPTIMITZAR ELS RECURSOS UTILITZATS EN EL PROCÉS D'ABASTAMENT D'AIGUA (EFICIÈNCIA)?

5.2.1. Era significatiu el volum d'aigua que no va ser registrat pel gestor del servei?

Al projecte d'informe es fa una estimació de l'import que hauria suposat si cadascun dels ens hagués facturat als usuaris l'ANR. Per fer aquesta estimació es multiplica la tarifa mitjana (facturació anual dividit pel volum facturat). Però no s'ha tingut en compte que menys ANR no significa més m3 facturats. Una part de l'ANR respon a subcontatge i a frau, que es podria haver facturat, però una altra part de l'ANR respon a pèrdues i per tant, en cas de no existir aquestes pèrdues, no s'incrementa la facturació.

Igualment encara que es pugui fer l'extrapolació, si n'hi ha més m3 a facturar, el repartiment dels costos del servei es fa entre més m3 i, per tant, la tarifa mitjana hagués disminuït. Tampoc s'ha tingut en compte que una part de la facturació, la quota de servei, és independent del volum d'aigua facturat.

L'exercici més òptim hagués estat avaluar els costos variables, és a dir, quan costa posar en xarxa l'ANR que no es pot facturar a ningú. Tenint en compte que els costos variables representen aproximadament un 15% de les despeses, l'estimació econòmica està molt lluny dels càlculs reflectits al projecte d'informe.

AL·LEGACIÓ apartat 5.2.1. Els càlculs de l'estimació de l'import que hauria suposat si cadascun dels ens haguessin facturat als usuaris l'ANR són incorrectes i, per tant, s'ha d'eliminar del Projecte d'informe les referències a aquest càlcul.

5.2.2. Es van implementar tecnologies que van permetre millorar l'eficiència en la gestió del subministrament?

S'ha de deixar constància que el punt per analitzar aquesta eficiència no és que el comptador sigui digital o electrònic sinó que tingui capacitat d'emetre les dades del comptador amb telelectura.

El Quadre 15. Tecnologies implementades al subministrament d'aigua. Any 2023 indica els "Comptadors digitals amb telemesura respecte al total de comptadors". En el cas de l'Entitat0011 es fa constar que disposa de comptadors mecànics i digitals amb aquesta tecnologia.

AL·LEGACIÓ apartat 5.2.2. No s'ha de fer menció a si els comptadors són o no digitals. Allò que és important és que tinguin capacitat d'emetre les dades del comptador amb telemesura. Un comptador mecànic, tot i no ser digital, també pot tenir capacitat per emetre dades amb el mòdul de telelectura que s'acobla.

5.2.3. L'antiguitat de la xarxa d'abastament d'aigua era elevada?

"Tots els municipis i l'AMB haurien d'incrementar la taxa de renovació de la xarxa, especialment aquells que disposen d'infraestructures més envellides. Els percentatges anuals de renovació no aturaven l'envelliment global de la xarxa."

Al projecte d'informe es fa aquesta afirmació sense tenir en compte altres aspectes. Si es creuen les dades d'ANR i de percentatge de renovació de la xarxa es pot observar que no hi ha una relació directa. La renovació de la xarxa no garanteix per si mateixa una millora de l'ANR.

Al projecte d'informe es fa servir bibliografia de l'Associació Espanyola d'Abastaments d'Aigua i Sanejament i l'Associació d'Empreses Gestores dels Serveis d'Aigua Urbana però no s'ha tingut en compte la Disposició Addicional 15ª del Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya. En aquesta Disposició s'estableix una vida útil màxima de 40 anys per a les infraestructures d'abastament i un coeficient d'amortització de 2,5% a l'any, amb la qual cosa, la referència als 30 anys i el percentatge d'inversió del 2% caldria adaptar-lo a aquesta disposició normativa.

AL·LEGACIÓ apartat 5.2.3. Sobre l'afirmació que s'ha d'incrementar la taxa de renovació de la xarxa.

Incrementar la taxa de renovació de la xarxa no es considera que sigui eficient ni permeti optimitzar els recursos. Per això, s'ha de tenir en compte l'ANR per poder avaluar si el nivell de renovació de la xarxa és adient i que n'hi ha altres inversions necessàries que també han de ser recuperades en tarifes. Així, un origen de l'aigua complicat requereix d'un tractament avançat que implica inversions i costos d'explotació elevat.

Per tal de ser eficient en l'ús dels recursos i optimitzar l'esforç inversos, s'han de tenir en compte altres factors a més de l'antiguitat de la xarxa i el percentatge de renovació.

5.2.4. L'antiguitat dels comptadors era elevada?

Al projecte d'informe no s'ha tingut en compte l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, per la qual es modifica l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, per la qual es regula el control metrològic de l'Estat de determinats instruments de mesura.

El termini per la renovació dels comptadors amb una antiguitat superior a 12 anys s'ha prorrogat dos anys, amb la qual cosa, la nova data límit serà el 24 d'octubre de 2027.

AL·LEGACIÓ apartat 5.2.4. S'ha de tenir en compte l'Ordre ITU/1072/2025, de 26 de setembre, per la qual es modifica l'Ordre ICT/155/2020, de 7 de febrer, per la qual es regula el control metrològic de l'Estat de determinats instruments de mesura.

5.2.5. Es van fer millores i/o inversions a les infraestructures?

Hi ha una errada a la frase "Entitat007 i Entitat0012 eren els que invertien més per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada."

Primera AL·LEGACIÓ apartat 5.2.5.

On diu "Entitat007 i Entitat0012 eren els que invertien més per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada."

Hauria de dir "Entitat006 i Entitat0011 eren els que invertien més per hectòmetre cúbic d'aigua subministrada."

Es fa referència a inversions directes i indirectes.

Segona AL·LEGACIÓ apartat 5.2.5.

El Projecte d'informe hauria d'especificar que són inversions directes i indirectes.
Tercera AL·LEGACIÓ apartat 5.2.5.

En el cas de l'AMB el Pla d'inversions anual, que descriu totes les actuacions que es fan a la xarxa d'abastament, distingeix en funció de si aquestes actuacions es fan en les plantes de producció, en els dipòsits, a la xarxa de transport, a les estacions de bombeig de la xarxa de transport o pròpiament a la xarxa de distribució. Totes aquestes inversions recauen sobre la xarxa de distribució, entesa aquesta en un sentit més ampli.

La informació que es va reportar a l'informe d'inversions de renovació només va fer referència a la renovació en la xarxa de distribució i transport. Cal tenir present que també hi ha inversió en renovació en la resta d'infraestructures que pertanyen a la xarxa d'abastament, però que s'han detallat com a inversions en dipòsits, centrals de bombament, sistemes d'informació, equips de laboratori, plantes de tractament (ETAPS), etc. Cal tenir present l'elevada complexitat de la xarxa metropolitana, que degut a la seva gran dimensió i gestió mallada requereix d'un grau d'automatització molt rellevant que concentra una part de la inversió.

Per altra banda, les inversions no només fan referència a la renovació de la xarxa sinó també a actuacions de reforç (construcció d'un bypass, construcció d'una nova xarxa paral·lela, etc.) que són necessàries i moltes vegades un requisit previ per la pròpia renovació de la xarxa existent.

SUBAPARTAT 5.3. L'ESTRUCTURA DE LES TARIFES HA ESTAT DISSENYADA PER DONAR COMPLIMENT ALS PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT, EQUITAT, EFICIÈNCIA I TRANSPARÈNCIA INFORMATIVA?

5.3.2. Quin era el cost del servei d'abastament d'aigua?

El Quadre 25. Cost de l'aigua per habitant. Any 2023 és incorrecte.

Assigna a l'Entitat0011 uns costos totals abastament aigua de 586.356.481 €. Es desconeix d'on surt aquesta dada. A l'any 2023, els ingressos tarifaris per abastament d'aigua van pujar fins als 315.788.005 €.

Si es calcula el cost per habitant, hauria de ser 106,22 €/habitant/any en comptes dels 197,42 € indicats a l'informe.

AL·LEGACIÓ apartat 5.3.2. Al Quadre 25, ha de constar a la columna Costos totals abastament aigua, fila Entitat0011 un import de "315.788.005" i a la columna Cost per habitant (€/habitant/any) ha de constar 106,22 en comptes de 197,42.

5.3.3. Quina era la tarifa que s'aplicava?

El *Quadre 32. Estructura de la tarifa d'ús municipal. Any 2023* està malament.

La tarifa per consums municipals de l'Entitat011 també té quota fixa.

AL·LEGACIÓ apartat 5.3.3. Al Quadre 32, ha de constar a la columna Quota fixa, fila Entitat0011, un "Sí" donat que la tarifa de l'ÀMB per l'àmbit ABEMCIA contempla una quota de servei per consums municipals.

SUBAPARTAT 5.4 L'ADMINISTRACIÓ FEIA UN CONTROL I UN SEGUIMENT DEL SERVEI ADEQUATS?

5.4.1. Hi havia una supervisió adequada per part del titular del servei?

Reunions de Comissions de seguiment

A l'apartat 2 de l'Annex 3 del Conveni existent es defineix el Marc de gestió plurianual del servei d'abastament. En el punt 2.2. s'indica que, per tal de garantir un elevat nivell de servei, es definiran uns indicadors de gestió per tal de determinar el nivell objectiu de servei, alinear els objectius del prestador de servei amb l'objectiu principal d'oferir un servei de qualitat, impulsar la millora continua, i permetre a l'AMB, a través d'una informació fiable i periòdica, l'avaluació de l'evolució real del servei i de l'entitat subministradora. Els indicadors han d'abastar les àrees d'activitat bàsiques del servei, amb la finalitat d'establir criteris per tal d'aconseguir millores en cadascuna de les mateixes.

En aquest sentit, existeix un conjunt d'indicadors de seguiment del servei (KPIs) per les àrees de Qualitat de l'aigua, Gestió ambiental i sostenibilitat, Garantia de subministrament i gestió del servei i Qualitat de l'atenció al client. Per cadascun dels indicadors hi ha un valor objectiu i una determinació mensual, a l'objecte de permetre un seguiment i control acurat de l'evolució i millora de la qualitat de servei en els diferents àmbits més representatius de l'activitat. Anualment es fa una auditoria externa independent per validar la metodologia de càlcul. L'auditoria també serveix per comprovar la correcta aplicació de la carta de compromisos amb el client.

No s'ha d'oblidar l'existència d'una sèrie de mecanismes de control d'obligat compliment per part de l'empresa mixta per garantir una adequada supervisió i control per part de l'AMB com són els Comptes anuals, l'Estat d'informació no financera, la Memòria d'explotació, els Informes d'activitat per municipi, el Pla d'autocontrol, el Pla director d'abastament, informació tècnica d'evolució del servei d'abastament, les estadístiques de qualitat de l'aigua o el protocol de comunicació d'incidències en el servei.

Per altra banda, l'AMB s'ha dotat de mecanismes addicionals de supervisió i control dels àmbits econòmic-financer, operatiu i d'inversions. Així, hi ha definit un informe trimestral econòmic amb compte de resultats, balanç de situació, detall d'actius, informació de recursos humans, proveïdors i fiscal. A nivell operatiu l'AMB fa un control del compliment normatiu en matèria de qualitat de l'aigua, fa un control de l'elaboració de l'auditoria d'eficiència hidràulica periòdic, un control de les incidències i avaries del servei, de les reclamacions i talls, i de les auditories per les diferents certificacions de gestió del servei. Així mateix, fruit dels desenvolupaments realitzats dins el Projecte Estratègic per a la recuperació i transformació econòmica (PERTE) de digitalització del cicle de l'aigua s'han generat eines per una major transparència a l'AMB en relació a la situació de la xarxa d'aigua en continu. En quant a les inversions, existeixen unes condicions d'execució de les inversions on s'especifiquen els procediments d'aprovació, execució, seguiment i verificació dels plans d'inversions per part de l'AMB. En aquests condicions s'estableix l'obligatorietat de presentació del pla d'inversions anual per la seva aprovació per part de l'AMB, l'aportació de la documentació per actuació a l'inici i per la contractació de tercers, documentació pel seguiment de les actuacions en curs per part de l'AMB i de finalització de les actuacions.

Igualment per fer tot aquest seguiment a l'AMB existeix una Direcció del Cicle de l'Aigua quina funció principal és la regulació, supervisió i seguiment diari del servei d'abastament d'aigua i el sistema públic de sanejament en alta i la depuració d'aigües residuals, i també la regeneració d'aquestes aigües per a altres usos.

Primera AL·LEGACIÓ apartat 5.4.1

En el cas de l'AMB que no n'hi hagi Comissions de seguiment no reflecteix una minva del control i seguiment, ja que existeix una Direcció només dedicada a aquestes funcions com a reflex de la competència que l'atorga la Llei en el servei d'abastament d'aigua.

Nombre de representants municipals al Consell d'Administració, en cas de prestació del servei mitjançant una empresa mixta

"Tenir pes en el Consell d'Administració és clau per garantir la supervisió municipal sobre la prestació del servei i evitar la pèrdua de control sobre decisions estratègiques, tarifes, inversions o la qualitat del servei."

El control sobre les decisions estratègiques, les tarifes, les inversions o la qualitat del servei, sempre les té l'administració titular de la competència i reguladora del servei, en el cas present l'AMB, i és independent del número de representants que tingui al Consell d'Administració com accionista.

Les decisions estratègiques sempre venen condicionades per les inversions que l'AMB aprova, les tarifes són aprovades també pel Consell Metropolità, i la qualitat del servei ve imposada no només pel Reglament del Servei que aprova l'AMB sinó que en alguns aspectes ve imposada per llei (com per exemple el Reial Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tecnicosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament.).

No es pot menystenir tampoc el fet que l'article 10.8.g) dels Estatuts de la companyia preveu que en compliment dels articles 287 i 288.1 del ROAS serà necessari el vot favorable de l'AMB per l'adopció d'acords destinats a l'emissió d'obligacions, augment o reducció de capital social, transformació, fusió o dissolució de la societat.

Segona AL·LEGACIÓ apartat 5.4.1. La frase "Tenir pes en el Consell d'Administració és clau per garantir la supervisió municipal sobre la prestació del servei i evitar la pèrdua de control sobre decisions estratègiques, tarifes, inversions o la qualitat del servei" s'ha d'eliminar del Projecte d'informe ja que no respon a la realitat d'un servei d'abastament d'aigua.

En aquest apartat hi ha una frase que no s'entén: "A Entitat0011 hi havia el XXX, integrat per deu persones, que depenia jeràrquicament de la XXX. Aquest personal es dedicava exclusivament a tasques relacionades amb l'abastament d'aigua."

Si la frase fa referència exclusivament a la representació de l'Entitat0011 al Consell d'Administració de l'empresa mixta, la frase és incorrecta.

Si la frase fa referència als recursos humans dels que disposa l'Entitat0011, llavors l'al·legació quedaria així:

Tercera AL·LEGACIÓ apartat 5.4.1. On diu A Entitat0011 hi havia el XXX, integrat per deu persones, que depenia jeràrquicament de la XXX. Aquest personal es dedicava exclusivament a tasques relacionades amb l'abastament d'aigua." ha de dir "A Entitat0011 hi havia el Servei Abastament d'aigua, integrat per deu persones, que depenia jeràrquicament de la Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua. Aquest personal es dedicava exclusivament a tasques relacionades amb l'abastament d'aigua."

5.4.3. Hi havia servei d'atenció als clients d'abastament d'aigua en baixa?

Reclamacions presentades a través del titular del servei

S'assenyala que un 40% de les reclamacions l'AMB les ha resolt fora de termini.

Tenint en compte que només hi va haver 5 reclamacions, no es considera un número significatiu.

AL·LEGACIÓ apartat 5.4.3. Assenyalar el numero exacte de reclamacions per veure que el poc impacte existent.

APARTAT 5.5. ES VAN INTEGRAR AL SERVEI ASPECTES RELACIONATS AMB EL CANVI CLIMÀTIC I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

5.5.4. Es van aprovar plans d'emergència on es definien mesures específiques a aplicar als diferents escenaris de sequera?

El *Quadre 56. Aprovació i valoració dels plans d'emergència per l'ACA* indica que l'AMB va elaborar un pla d'emergència valorat desfavorablement per l'ACA.

No consta a l'AMB la remissió per part de l'autoritat hidràulica (Agència Catalana de l'Aigua) de *l'INFORME Revisió del Pla d'Emergència de l'AMB* i per tant, l'AMB no va poder esmenar el document. També es fa constar que l'AMB no va redactar un Pla d'emergència per situacions de sequera. Dit documents ja va ser redactat per cada un dels ajuntaments metropolitans, obligació recollida al Pla de Sequera de l'ACA. L'AMB va redactar el document Pla Metropolità de Contingència Operacional en situació de Sequera. Aquest Pla es va redactar no per les obligacions establertes al Pla de Sequera de l'ACA sinó pel fet que l'AMB està gestionant una xarxa supramunicipal i per tant era necessari establir un Pla de Contingència Operacional que tingués en compte aquesta situació.

Aquest enfocament permetia una gestió més coordinada, eficient i equitativa davant d'episodis d'escassetat hídrica, ja que el sistema d'abastament d'aigua a l'àrea metropolitana, és a dir, un pla a escala metropolitana garantiria que les mesures s'apliquessin de manera homogènia a tot el territori, evitant greuges comparatius entre municipis veïns i entre la pròpia ciutadania.

El Pla Metropolità de Contingència Operacional en situació de Sequera era complementari als Plans de d'emergència municipals.

AL·LEGACIÓ apartat 5.5.4. S'ha d'indicar que l'AMB, tot i no tenir obligació normativa de redactar un pla d'emergència municipal per a situacions de sequera, va redactar un Pla Metropolità de Contingència Operacional en situació de Sequera. S'ha d'eliminar la referència a que l'ACA va informar favorablement ja que en realitat l'AMB no va redactar un pla d'emergència.

[Document signat pel gerent de AREA METROPOLITANA DE BARCELONA. Signat 16/04/2026 12:09]

7.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de les al·legacions rebudes, s'ha modificat el text del projecte d'informe i algunes dades dels quadres, segons s'indica a les notes al peu corresponents.

El detall de les modificacions realitzades als apartats i quadres és el següent:

- Apartats 1.2, 3.2 i 5.2.4, a partir de les aportacions de l'Ajuntament de Sabadell i l'AMB.
- Apartats 3.4, 5.2.2 i 5.4.3, i quadres 15 i 42, en resposta a les al·legacions de l'Ajuntament de Tarragona.
- Apartat 5.1.1.2 i quadre 14, segons les observacions de l'Ajuntament de Reus.
- Quadres 25 i 32, i apartat 5.4.1, d'acord amb les al·legacions de l'AMB.
- Quadres 41 i 42, i apartats 5.4.3 i 5.5.3, arran de les aportacions de l'Ajuntament de Terrassa.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que a Barcelona, el 5 de maig del 2026, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, presidit per la síndica major per suplència d'acord amb el que estableix l'article 30 de la Llei 18/2010, de 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, Llum Rodríguez Rodríguez, amb l'assistència dels síndics Maria Àngels Cabasés Piqué, Anna Tarrach Colls, Ferran Roquer i Padrosa, Josep Viñas i Xifra i Manel Rodríguez Tió, i de la secretària general de la Sindicatura, Marta Junquera Bernal, actuant com a ponent el síndic Ferran Roquer i Padrosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 7/2026, Servei d'abastament d'aigua en diversos municipis, exercici 2023.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

46618081W MARTA ELISABET JUNQUERA (R: S5800001I)
2026.05.21 13:06:43 +02'00'

La secretària general

Vist i plau,

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

Llum Rodríguez Rodríguez 46330590B (TCAT)
2026.05.21 13:12:52 +02'00'

La síndica major per suplència (article 30 de la Llei 18/2010)